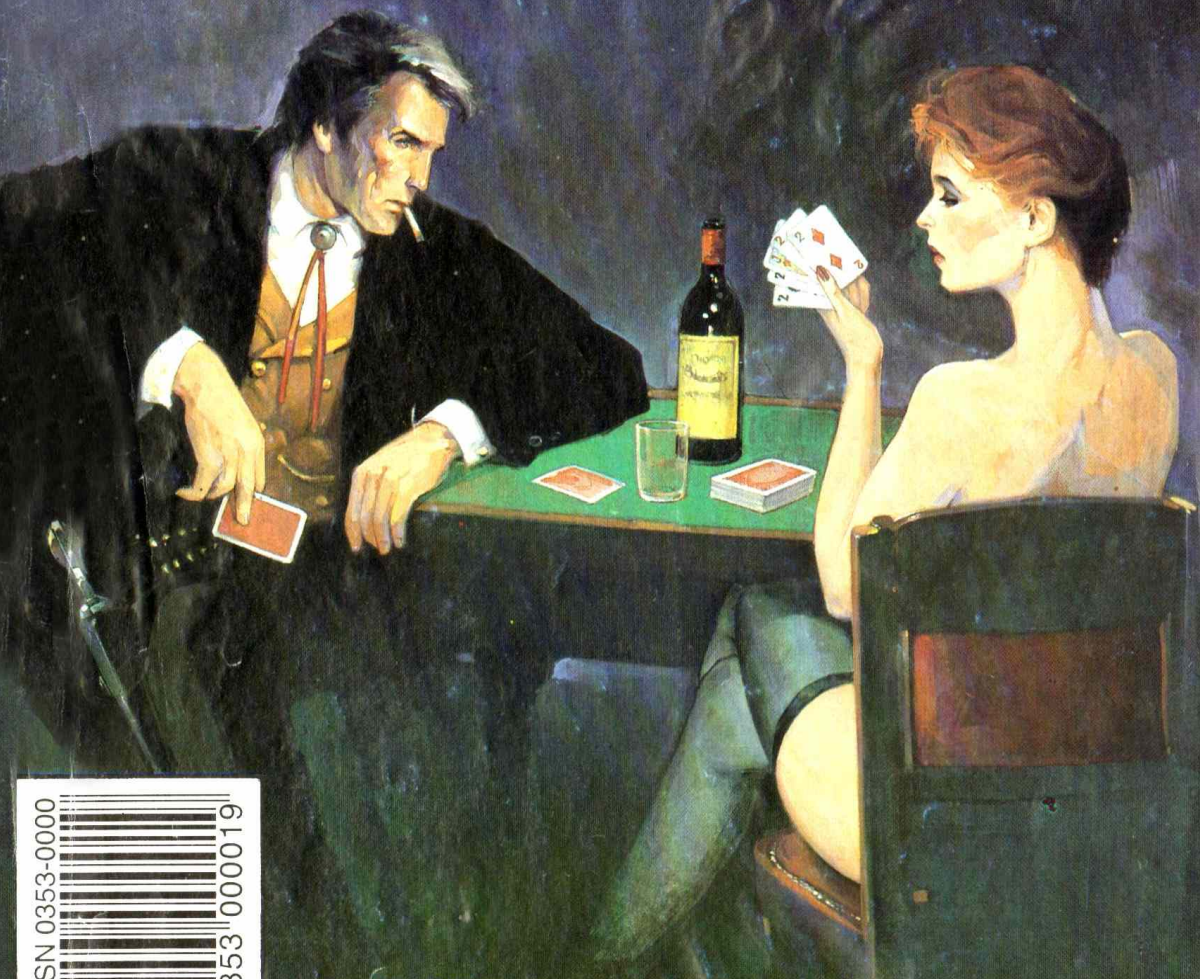

FRENK LARAMI

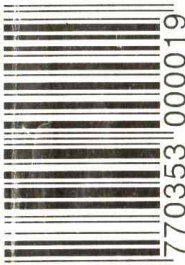
BOOK HOLIDEJ

BROJ 256 • CENA 50,00 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000019

PAKLENI GRAD MUN

★ **DOK HOLIDEJ** ★

ŠELDON KOL

**PAKLENI GRAD
MUN**

MARKETPRINT

**EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 256**

**Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ**

**Urednik
Zorka ĆIRIĆ**

**Naslov originala
Sheldon B. Kol
BOOTHILL IS ANYWHERE**

**Recenzija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ**

**Prevod i adaptacija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ**

**Lektor
Zorka ĆIRIĆ**

**Tehnički urednik
Đorđe JOVANOVIĆ**

**Ilustracija na naslovnoj strani
Branislav KERAC
Branislav PERKOVIĆ**

**Naslovna strana
Ferenc BARAT**

**Korektori
Marija KEČKEŠ
Marta MLADENOVIĆ**

**Štampa: 20. XI 1991.
Tržište: 5. XII 1991.**

Izdaje: MARKETPRINT, DD za izdavačku delatnost, Novi Sad, Radnička 32

Štampa: NIŠP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala: Sheldon B. Kol – BOOTHILL IS ANYWHERE

Copyright: UNIVERSUM PRESS

Sva prava se zadržavaju, uključujući prava na reprodukovanje ove knjige u celini, ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Mišljenjem Republičkog Sekretarijata za kulturu ovo izdanje svrstava se u tarifni broj 8 Zakona o privremenim merama o porezu na promet proizvoda i usluga (S. L. SFRJ 4/91)

I

Stojeći ispod drveta sa velikom krošnjom kroz čije je raskriljene grane krupnim kapima obilno lila ujednačena kiša, Dok Holidej je posmatrao kako nivo rečice raste. Santimetar po santimetar nivo vode se dizao uz zemljanu obalu, skidajući sloj po sloj mokre, muljevite zemlje zbog čega su se s vremena na vreme čitavi blokovi potkopane zemlje s pljuskom rušili u pobesnelu bujicu. Oko njega i kroz granje zavijao je vetar noseći mlazeve kiše i neprijatnu mokru hladnoću.

Holidej je žmirećim očima pokušao da pogledom prodre kroz neprozirnu kopnenu kišu. Svuda, dokle god mu je pogled dopirao sve je bilo tamnosivo, mokro i maglovito, kao što je bilo već danima. Zamisljao je kako sada moraju proslavljati stanovnici grada i oblasti Pinto Krik, koliko velika mora biti njihova radost zbog dolaska kiše. Dvogodišnja suša je najzad prekinuta. Ali kako? Pravim pravcatim potopom koji je pretio da poplavi celu oblast.

Posle izvesnog vremena, Dok je postao svestan da ga konj gura njuškom i nežno ga je potapšao po čelu. – Ne birni mali moj, napred mora biti neki krov i za našu glavu – promrmeljao je i konj je zadovoljno zarzao. Dok je obrisao sedlo maramicom i vinuo se konju na leđa. Konj je počeo da poigrava pod njim i Holidej je na kratko prikupio uzde i pustio ga da se uputi u besnu oluju. Posle izvesnog vremena izbio je na jedno zaravnjeno uzvišenje, odakle

je ugledao slabo, plavičasto svetlo koje je sa daljine žmirkalo prema njemu.

Bila je to neka kuća...

Trebalo mu je još dvadesetak minuta da bi prešao preko brisanog terena, neprekidno tučen krupnim kapima kiše i naletima prohladnog vetra, koji mu je prodavavao ovlažen ogrtač i prodirao mu u zglobove. Ovako neprijatno vreme nije doživeo već godinama, razmišljao je. Čak i ispod kožnih rukavica ruke su mu zeble kao usred zime i kada je izbio na blatnjavo dvorište usputne kuće, prsti su mu bili ukočeni kao osušeni prutovi.

Skrenuo je konja pored zgrade i odmah iza kuće sjahao pred jednom malom, niskom štalom od dasaka i ispećene cigle. Unutra je stajalo šest konja zbijenih u gomilu. U polumraku, Dok je rasedlao svog ždrepcu i konj se ugurao među ostale životinje, tražeći spas u toploti njihovih tela. Seno je u gomili ležalo na suvom podu, tako da nije trebalo misliti na hranu i Dok je ostavio konja da se sam snalazi kako najbolje ume.

Stigavši do ugla zgrade Holidej je dohvatio grubo izdeljanu dršku drvenog zaslona na vratima. Zastavši na trenutak, duboko je uzdahnio, a onda podigao zasun. Vrata su se pod rukom otvorila i jedan snažan udar vetra naglo ih je otvorio i gurnuo Doka za njima. Na mokrom klizavom pragu Doku je poletela noga u stranu, no uspeo je da povрати ravnotežu i da se prihvati za vrata, kad se iz unutrašnjosti

kuće začuo nečiji glas sličan promuklom lavežu psa.

– Do đavola, zatvaraj to!

Holidej se napravio da nije čuo pogrdu koja mu je upućena i mirno je zatvorio vrata. Zatim se lagano okrenuo i prišao korak bliže okrugloj peći. Pored peći sedela su dva neobrijana čoveka tmurnog izraza lica i neprijateljski posmatrala novopridošlog.

– Vi, izgleda, nikada niste imali vrata na kući, mister – rekao je jedan od njih.

Dokov pogled se zadržao na čoveku koji mu se obratio i zapazio tanko stisnute usne sa svirepo naniže izvijenim krajevima, kukast oštar nos i izdužene, mršave obraze. Šešir tog čoveka stajao je visoko zabačen na zatiljku, a neuredna čupava crna kosa padala mu je preko gustih, nakostrešenih obrva. Na prvi pogled odavao je utisak grube, na sve spremne osobe. Njegov sabrat, nešto viši rastom i snažnije građen, nije pokazivao ništa više blagonaklonosti prema Holideju nego njegov niži kompanjon. No, Holidej nije hteo da se zamajava razmišljanjem o njima i pogled mu je prešao na druge pojedinosti u prostoriji.

Barmen, naslonjen na šank od grubo izglacanih dasaka stavljenih na dva bureta, pažljivo ga je posmatrao, pokušavajući da po izgledu novog gosta stvori zaključak o njegovoj ličnosti. Ono što je uočio svakako da ga je zadovoljilo, jer je posle nekoliko sekundi klimnuo glavom u znak pozdrava i rekao.

– Ne obraćajte pažnju na njih, došljače. Pre dan-dva su potrošili poslednji dolar i od tada zazjavaju i ljute se na sve i svakoga. Ne gubite živce i vreme s njima, već pridite ovamo i gucnite čašu dobrog viskija.

Holidej je sa neprimetnim osmehom prihvatio poziv i prišao šanku. Skinuvši kišni ogrtač prebacio ga je preko kraja šan-

ka, a onda skinuo šešir i prstima začesljao gustu crnu kosu koja mu je pokrivala vrhove ušiju i padala na uprljan okovratnik fine bele košulje. Nemarnim pokretom je raskopčao prikladno krojen sako od kariranog štofa i otkrio svileni prsnik golubijesive boje i krajičak futrole od crnog boksa. Tek tada je barmen razvukao lice u uslužan osmeh, jer je naslutio da se ispod gospodskog odela mora kriti i dobro nabijen novčanik. No, Holidej nije obraćao pažnju na njega ni ostale u odaji, jer je bio zauzet brisanjem ruku i lica čistom maramicom. Tek kada je završio uređivanje odela, pogledao je zamišljeno dvojicu na drugom kraju šanka. Jedan je bio omalen rastom sa licem izbrazdanim dubokim borama, s navikom da s vremena na vreme bezubim desnim stiska ostarele skvrčene usne. Lakim poklonom glave pozdravio je Holideja.

Drugi je bio visok širokih ramena i oštih crta lica, skoro bi se moglo reći mršav, od dugo vremena provedenog u sedlu, sa hladnim crnim očima duboko usađenim u licu lišenom svakog izraza. Bio je sav odeven u crno s izuzetkom bele košulje preko koje mu je padala uzana crna kravata na mašnu. Ruke je držao prstima oslonjene na šank u visini futrole za revolvere koje je nosio s obe strane na bedrima. Ni jednim pokretom tela ili lica nije pokazao da Holideju želi dobrodošlicu.

Barmen je doneo čašu i jednu polupraznu flašu viskija. Gurnuvši ih ispred Holideja rekao je sa samozadovoljnim izrazom lica. – Pretpostavljam da ćete se i vi zadržati ovde izvesno vreme kao i ostali, došljače, zato mislim da bi trebalo da se upoznamo. Moje ime je Tim Šej.

Dok je pogledao flašu. – Nemate bren-di?

– Imam. – Odgovorio je krčmar i ispod šanka izvukao jednu flašu bez etikete.

Holidej je nasuo sebi piće u čašu i tek onda odgovorio. – Ja sam Hol, Džon Hol. – Mahinalno je izgovorio samo prvi deo svog prezimena, jer mu je palo na pamet da će biti bolje ako ostane inkognito. Pokrajina Pinto Krik nije bila preko sveta od oblasti u kojima se ranije kretao i nije želeo da njegov ugled postane meta izazova.

– Odakle dolazite? – zapitao je Šej.

– Odozgo iz oblasti Plejt River. Uzgred sam svratio u Kenon Krik i Glori Krik.

Šejove čupave obrve su se digle do pola čela otkrivajući njegovo čuđenje. – Do vruga, čudim se kako se niste utopili, Hole. Poslednje novosti koje smo čuli, govorile su o tome da sve reke rastu, da su mostovi odneti i da je prelaz preko onih koji još postoje vrlo opasan.

Holidej je otpio gutljaj brendija i namrštio se. Šej se zadovoljno osmehnuo.

– Putovanje je bilo isto toliko udobno – rekao je Dok – kao što je zadovoljstvo piti ovaj brendi.

Šej se zacerekao. – U svakom slučaju greje, to smem da se kladim. Prodavac mi je garantovao da se njime može čistiti mesing, štaviti koža i da može goreti u svetiljki umesto petroleja. Kao što vidite, može se koristiti na razne načine.

Holidej je odmahnuo glavom i ponovo napunio čašu. Vadeći novac iz prsnika, zaključio je sa nameštenim izrazom ravnodušnosti na licu. – Dok ne dođem do nekog drugog otrova, moraću da se zadovoljim i ovim.

Šej se okrenuo i ubacio novac u jednu staru korpicu postavljenu na zidni ispust iza šanka. Pored korpice na ispustu je ležao jedan pištolj teškog kalibra, a naslonjen na zid ispod njega, nalazila se stara puška naizgled opasnija za onog ko puca nego za onog na koga se iz nje puca. Okrećući se nazad Holideju, konobar je

zadržao pogled na dvojici na drugom kraju šanka.

– Gospodo, ovo je mister Džon Hol. Došao je iz oblasti River Plejt preko Kenon Krika što po mom mišljenju dokazuje da nije nekakav bezvredan kicoš kako možda izgleda i da uživa zaštitu onog gore na nebu. Hole, onaj stari prerijski kurjak koga jedva vidite od zalisaka je Džas Mak Harg... priča se da on čitav vek krstari ovom oblašću. Onaj drugi je... ovaj...

Visoki čovek u crnom odelu je hladno pogledao Šeja i nije rekao ni jedno ime. Očigledno da mu Šejov manir upoznavanja nije odgovarao. Holidej je klimnuo glavom Mak Hargu koji je požudno buljio očima u bocu na šanku i videvši njegovo golemo interesovanje, Dok je rekao.

– Pridružite mi se u piću ako želite, Harg.

Bore na starčevom licu su postale dublje. – Ne vidim razloga zašto ne bih, Hole. Na ovom kraju šanka mi je već postalo dosadno.

Odsečnim, žurnim korakom Mak Harg je pošao ka drugom kraju šanka. Šej je sa police iza sebe skinuo dve čaše, jednu za starog a jednu za sebe. Napolju je i dalje lila kiša, pričinjavajući ujednačen šum od koga je Doku Holideju toplota u odaji bila još prijatnija. Mak Harg je nasuo čašu, digao je u visinu glave odajući time priznanje Dokovoj širokogrudosti i jednim kratkom trzajem ruke ispraznio sadržinu čaše u grlo. Šumno je obliznuo usne i pucnuo jezikom i odjednom počeo da govori kao navijen.

– Ovde sam zakopan puna dva dana, a po Šejovom pričanju ona dvojica pored peći tu su već četiri dana. Starac i njegova unuka pet dana, a onoj tamo... – pomerio je glavu u stranu da bi bolje video nekoga ko je u uglu spavao na stolu... za njega nije ni važno. A kako mi se čini, ovaj dan nije poslednji koji provodimo zajedno.

Holidej je zapazio da ga visoki čovek u crnom odelu meri ispod oka. U njegovom pogledu nije bilo ni kritičkog neodobravanja niti pak ogorčenja, pa ipak, Dok je osetio da u tom pogledu ima nečeg više od običnog interesovanja. Bez uznemiravanja izdržao je njegov pogled spreman da odgovori na svaki eventualni izazov, ali izazov je izostao.

Umesto toga, iz pravca peći neko je doviknuo.

– Hej, Hole, častiš li pićem i sve ostale?

Tim Šej se namrštiio. – Ne dopuštam da neko gnjavi moje dobre goste, Lادلou. Ti i Iverson ste napunili svoju meru pića i psovanja i ničiji greh nije što ste ostali bez novca. To vam ne daje pravo da vršite pritisak na goste da vas čašćavaju.

Dok je čuo da je neko od dvojice opso-vao, a odmah potom odajom je suvo odjeknulo škripanje stolice. Okrenuo se i video snažnijeg od dvojice dokoličara da ustaje sa stolice, lica ružno iskrivljenog od ljutine. Dok je ustajao, micao je usnama kao da nešto govori, ali se reči nisu čule. Onaj drugi, manji, mada je sporije ustao sa svog mesta, nije izgledao ništa manje ljut zbog Šejovih primedaba. Zatim su obojica pošli preko odaje ka šanku na šta je Tim Šej pohitao ka korpici i žustro dočepao pušku.

Na to se Holidej umešao smirenim glasom. – Dajte im po jedno piće na moj račun, Šeje.

Šej se namrštiio. – Oni mi neprekidno zadaju glavobolju, mister Hole i nema smisla nagrađivati ih za njihovu drskost. Kažem vam...

– Čovek kaže da možemo piti na njegov račun, Šeje, prema tome, zaveži gubicu ili ću ti ja zavezati! – Krupniji od dvojice prišao je i jednim bahatim pokretom ruke ščepao flašu sa šanka. Sevao je iskolačnim očima na Tima Šeja, kada ga je Holidej stegao šakom oko zglavka ruke. Na-

pasnikov besan pogled skliznuo je sa Šeja na Holideja i sa usana mu se oteo neki nerazgovetan zvuk negodovanja.

– Samo po jedno piće – ponovio je Dok.

Šej je spustio pušku pored zida i gurnuo dve čaše niz šank. Holidej je uzeo flašu iz ruke visokog napasnika, napunio čaše viskijem i dodao ih dvojici žednih gostiju, a flašu spustio na šank.

– Zahvaljujem – rekao je krupan čovek podsmešljivo. – Zaista vam mnogo zahvaljujem.

Dok Holidej nije propustio da zapazi sarkazam njegovog tona, ali nije rekao ništa.

– Taj nezahvalan pajac je Lادلou – rekao je Šej sa prizvukom otrova u glasu. – A onaj drugi nevaljalac je Iverson.

Lادلou je jednim gutljajem ispio viski, pogledao Holideja smrknutim pogledom i trupkajući nogama udaljio se do svog mesta pored peći. Iverson se okrenuo i poneo svoju čašu sa sobom. Tada je iz ugla odjeknuo nečiji rezak glas.

– Tako dakle, samo sam ja isključen iz kruga počašćenih! Znači li to da me uvaženi mister Holidej potcenjuje.

Holidej se okrenuo i pogledao prema uglu, odakle je glas dopirao. Osoba koja je još maločas ležala glavom na stolu, sedela je sada zavaljena u stolici i žmirećim očima posmatrala pustolova. Koliko se pri slaboj svetlosti moglo proceniti, bio je to mlad čovek, negde oko 20 do 25 godina, plave kose, bledih očiju i bolesno bledunjavog podnadulog lica. Ruke je držao bahato zadenute za pojasom i ljuljao se zavaljen na stolici.

Šej se zabuljio u njega. – Mister... kako si rekao? Misiš li na našeg uvaženog gosta mister Hola? Već sam rekao onoj dvojici da ne dozvoljavam...

– Mislim na Holideja koga vidim da stoji pored šanka. Ne znam kakvog Hola pominješ, ali znam koga vidim – rekao je

plavokosi i ustao. – Mister Holideje, znači, smatra da ja nisam njegovo društvo?

Upadica plavokosog mladića za trenutak je skrenula Dokovu pažnju, ali već posle nekoliko sekundi on se pribrao i podigavši čašu nazdravio Mak Hargu. Starac mu je otpozdravio, ali se u njegovim očima nazirao izraz strepnje.

– Izgleda da nisam dostojan ni odgovora? Mister Holideju je ispod časti da razgovara sa mnom? – Nastavio je plavokosi uporno.

– Nisam smatrao da mi je postavljeno pitanje na koje treba odgovoriti – progovorio je Dok mirno i Šej se zaprepasčeno zabuljio u njega.

– Zar... – promucalo je. – Šta... ovaj čovek priča? Zar vi niste Džon Hol nego... Holidej?

Dok ga je pogledao ravnodušno. – Tačno da se zovem Holidej, ali to nije bitno. Ime je sporedno.

– Ne, ne, mister Holideje, nije tako. Za mene je vrlo važno da li me je uvredila neka hulja do čijeg mi mišljenja nije stalo ili glasovit čovek kao što ste vi.

Holidej se ponovo okrenuo prema mladom čoveku. U njegovim očima zaigrao je plamičak ljutnje i dvoumljenja. Za sada još nije bio načisto s tim šta nezadovoljni spavač namerava, ali mu je njegovo držanje mnogo ličilo na mnoge doživljene situacije iz prošlosti. Dosta puta je već stajao oči u oči sa mladim, nadobudnim revolverašima željnim rizične slave, da bi se morao varati u namerama čoveka koji je drsko stajao pred njim.

– Uvredio sam vas? Ne znam kako?

– Častili ste pićem sve izuzev mene.

– Nisam baš sve.

– Svejedno, mislim da ste mi naneli uvredu. Kako je slavni Dok Holidej jedan od onih ljudi čije mišljenje cenim, moraću to da proverim.

Dok ga je pogledao ispod oka. – Kako to mislite?

– Pa evo, popijte sa mnom jedno piće na moj račun. Ja častim. Zadovoljstvo će mi biti da se kucnem sa slavnim Dokom Holidejem.

– Meni ne – resko je odgovorio Dok. – Ja se kucam samo sa prijateljima. – Znao je već kuda vodi razgovor i u grudima je osetio hladnoću. Čovek je bio mlad i uz normalan uzgoj mogao je postati častan i dobar čovek.

– Tako dakle – promucalo je plavokosi i njegovo podbulo lice se izobličilo od mržnje – vi smatrate da sam ja nedostojna hulja? Govoreći to, izmakao se nekoliko koraka unazad i malo raširio noge.

– Nisam to rekao – odgovorio je Dok tiho.

– Ali ste mi to pokazali. To je uvreda koja se može oprati samo na jedan način.

Holidej je spustio čašu na sto i upola se okrenuo prema svom budućem protivniku. Iz iskustva je znao da iz ove situacije nema izlaza, i da će morati da potegne. Zakon opstanka mu je to nalagao, gurao ga mimo njegovih želja i htenja. Uvek kada se radilo o biti i ne biti, morao se osloniti isključivo na svoj instinkt, na nagon za samoodržavanjem koji je u kritičnim trenucima davao neizmernu moć zapažanja i fantastičnu brzinu potezanja revolvera. Sada je bio jedan od tih trenutaka i Holidej je znao da kada dode do obračuna, mora prestati da bude ono što u suštini jeste i postati zverka koja vreba plen.

– Potegni – zarežao je besni nametljivac.

Dok je ćutao. Koliko da rizikuje, pitao se? Da li da gađa da ubije, ili samo da onesposobi? Hitac u ruku nije uzimao život, ali je ostavljao mogućnost promašaja, a u obračunu kazna za promašaj i pogrešnu ocenu je smrt. Da li sme igrati na žici nad plamenim ponorom?

– Potegni pseto! – Ponovio je nametljivac i zauzeo stav sa rukama iznad drške revolvera. Šej se uklonio u stranu, ostavljajući prostor za obračun, a isto su učinili Laddou i Iverson. Mak Harg je ostao na svom mestu sa čašom u ruci tek odvojenom od usana.

Dok Holidej je sačekao dok u nametljivčevom oku nije zaiskrila ona izdajnička iskra koja označava početak akcije. Istog trenutka, ruka nadmenog revolveraša pružila se prema dršci revolvera i teško oružje je poletelo iz futrole. Cev izazivačevog „kolta“ već se dizala prema Dokovim prsima, kada je pustolov munjevito pružio ruku naniže i kratko trgnuo ramenom. Pokretom skoro nevidljivim za oko, potegao je revolver i istovremeno palcem zategao obarač. Ruka, sevnulo je Doku kroz glavu i pucanj je prolomio tišinu prostorije. Izazivač je jauknuo i zakovitlao se u krug, a onda pao stežući drugom rukom ranjenu ruku. Njegov revolver zvečeći je pao na pod nadohvat ranjenikove ruke.

Dok je zadovoljno odahnuo. Ovoga puta imao je sreću i nije poslao s ovog sveta jedno ljudsko biće. Istina, ranio ga je u ruku i za duže vreme onesposobio za rad, ali, to je ipak bilo bolje nego da ga je ustrelio, što bi učinio svaki čovek na njegovom mestu. Prišao je do ranjenika koji je još uvek ležao na podu i nogom odgurnuo revolver do ugla, a onda se vratio do svog mesta za šankom. Uzeo je čašu u ruku i rekao ne gledajući čoveka sa kojim se minut ranije gledao preko nišana.

– Potezanje revolvera obično se ne završava samo povredom na ruci, mladi čoveče. Dobro bi bilo da ubuduće ne kušate previše svoju sreću, jer vas lako može izneveriti. – Stavljajući time do znanja da incident smatra završenim, Dok je prineo čašu ustima. U salunu je odjednom popustila atmosfera napetosti.

No, tek što je prislonio čašu na usne, krajičkom oka primetio je desno od sebe neki pokret praćen gromoglasnim pucnjem. Eho revolverskog hica zaglušio je podmukli jauk nalik na stenjanje. Okrenuvši se, Dok je ugledao visokog čoveka u crnom sa revolverom koji se još dimio u ruci i mladog nametljivca zgrčenog na podu u uglu prostorije. U njegovoj levoj ruci metalno je svetlucaao teški „kolt“.

– Nitkov je hteo da vas ubije s leđa, mister – rekao je čovek u crnom.

U mukloj tišini, Dok je laganim korakom prešao preko odaje do čoveka koji je ležao na podu. Odjek njegovih koraka sablasno je odjekivao u kišnoj noći. Vrhom cipele okrenuo je telo na leđa i sa poda su se na čiljavoju svetlosti staklasto zabelela dva mrtva prazna oka.

Dok je pogledao čoveka u crnom. – Mrtav je.

– Ja ne volim ubice s leđa – odgovorio je on ravnodušno.

Holidej je klimnuo glavom. – Hvala. – Okrenuo se ledima prostoriji u kojoj je vladala tišina i zadubio se u misli. Šej je za to vreme napustio svoje mesto za šankom i prišao ubijenom koji je ležao u polumraku i, uhvativši ga za noge, izvukao ga u kišnu noć. Tup odjek udara nogu o drveni pod verande označio je kraj bitisanja jednog čoveka koji je hteo više nego što mu njegove mogućnosti dozvoljavaju.

Kada se Šej vratio u prostoriju zasićeno vlagom i isparenjima mokrog odela, Dok Holidej je sedeo za jednim stolom, zavaljen u stolicu naslonjen na zid. Šejir namaknut na čelo do obrva, skrivao mu je lice, a ruke su mu počivale na prsima sa palčevima zataknutim u džepćice prsnika. Iz senke oboda šejira posmatrale su sivo-plave hladne oči, odražavajući svojim svetlucanjem neko unutrašnje nezadovoljstvo. Taj dan neće ostati u njegovom se-

ćanju kao nešto vredno pamćenja, bez obzira što je srećom izbegao smrt, jer je cena za to bila život jednog drugog čoveka, nezavisno od toga kakvih je duhovnih svojstava taj čovek imao. U tišini koja je vladala, Iverson i Landlou su potajno odmevali pustolova, preračunavajući, možda, u glavi neke svoje tajne misli. Po njihovim pogledima, moglo se naslutiti da ne razmišljaju ni o čemu plemenitom.

U jednom trenutku, čovek u crnom je uzео flašu sa šanka i sa čašom u ruci uputio se prema stolu za kojim je sedeo Dok Holidej. – Iteo bih da razgovaramo, Holideje. Vrlo je važno. Dozvoljavate?

Dok je ćutke klimnuo glavom i rukom pokazao stolicu sa druge strane stola. Čovek u crnom je nogom pomerio stolicu i seo, a onda natio sebi viski u čašu. Njegove crne oči su prodorno posmatrale Holidejevo izrazito lice, oštro ocrtano, a ipak prijatno za oko. U njegovom pogledu Dok je nazirao nešto više od obične radoznalosti.

– Poslužite se – rekao je čovek u crnom gurnuvši flašu prema Holideju.

U tom momentu, jedna vrata su se otvorila i iz druge odaje u prostoriju je stupila jedna mlada žena praćena jednim starijim čovekom opuštenih, klonulih ramena. Devojka se nespokojno osvrnula oko sebe, a videvši njeno nespokojstvo, Tim Šej je pohitao do kraja šanka i oslovio je.

– Kako se osećate, mis Kentrel, je li vam bolje? Možda bi vaš dedica popio nešto?

– Ne, ne hvala, nismo to hteli. Maločas mi se učinilo da sam čula pucnje? – rekla je devojka i Dok je na njenom licu zapazio izraz zabrinutosti.

– Da... ovaj... došlo je do malog nespo razuma koji je brzo rešen. Ne brinite.

Devojčin pogled je šunjajući preleteo preko odaje. Kada je ugledala Iversona i Landloua pored peći, očigledno da je uh-

vatila nervoza, jer je liznula osušene usne. Njen pogled je dalje prešao na Holideja. Dok se gospodstveno poklonio glavom i posle jednog trenutka razmišljanja ona mu je uzvratila stidljivim osmehom. Odmah zatim, kao da je čekao njen odgovor, Dok se pomerio na stolici i resko dobacio.

– Vi Iverson i Landlou, pomerite se odatle. Možda još neko želi da se zagreje pored te peći.

Holidej je primetio da je žena bojažljivo odmahнула glavom i čuo je da Landlou nezadovoljno gunda. Onda je, da bi prekinuo neprijatnu tišinu, ustao i spustio ruke na opasač revolvera. Po prvi put te večeri na njegovom licu se ukazao izraz ljutnje, Landlou se namrštio i učinio je pokret kao da će se mašiti rukom za pištolj, ali ga je Iverson munuo rukom i obojica su pokorno ustali. Lepi pustolov se obratio mladoj ženi.

– Izvolite sedite, mis. Niko vas neće uznemiravati.

– Hvala vam – rekla je. – Moj deda nije dobro sa zdravljem.

Devojka je uzela starca za mišicu i povela ga preko odaje do peći. Tmurnog izraza lica, Landlou i Iverson su prišli do šanka gde je stajao Mak Harg. Videvši ih da se približavaju, stari kauboj je šćepao bocu sa viskijem i uzmakao na drugi kraj šanka.

– Mak Harg, bilo bi bolje da i vi dođete ovamo za sto. – Obratio mu se Dok.

Mak Harg je jedva dočekaо razlog da se udalji od šanka i Dok Holidej je primetio da se Landlouve usne miću. Kauboj je psovao u sebi i očigledno da se u njemu akumuliralo neraspoloženje.

Mak Harg je seo i pogladio se po bradi. – Moram priznati da ste odlično utukli rogo ve ovim kukavicama.

Na to se umešao Perent, čovek u crnom. – Kako sam čuo, ako je to istina, a nemam razloga da sumnjam da je ono

što ste rekli istina, vi ste upravo prešli put od Glori Krika dovde. Da bi neko prešao toliki put po ovom vremenu mora imati dobrog konja.

– Moj konj je jedan od najboljih koje je čovek ikada pojahao – rekao je Holidej bez dvoumljenja.

Perent se okrenuo i bacio pogled kroz prozor, a na licu mu se ukazao izraz zamišljenosti. – Ja moram da odem odavde, Holideje, i to što pre. Mak Harg mi je rekao da nema mogućnosti za putovanje, s obzirom da su reke nabujale i da nose sve pred sobom. Ali, ja ipak računam da bi sa jednim pouzdanim čovekom mogao da pređem. Mislim da bi na nekom zgodnom mestu mogao da prebacim konopac do druge obale i da se izvučem preko. Jeste li već tako nešto pokušavali?

Holidej je ozbiljnog lica pažljivo gledao Perenta. – Zašto toliko rizikujete. Zašto ne biste sačekali da se vreme smiri i proleđa?

Perent je odmahnuo glavom i oči su mu primile neki hladan izraz. – Nemam vremena. Moram da krenem rano ujutru. Do Muna ima četrdeset milja, a ja moram stići tamo sutra poslepodne. Moj brat treba da bude obešen sutra uveče.

Mak Harg je zamalo ispustio čašu. Dok Holidej je napucao usne i ponovo se zavalio u stolicu, zapazivši istovremeno izraz zaprepašćenja na devojčinom licu. Stari čovek pored nje je silno nabrao obrve i pustio da mu ruka klone na njemu.

– A zašto će biti obešen? – zapitao je Dok Holidej.

– To je moja i njegova privatna stvar – odgovorio je Perent sa prizvukom nervoze u glasu. – Za druge to nema značaja. U početku sam imao na umu da platim ovoj dvojici hulja da mi pomognu, ali sam se predomislio, jer mi izgleda da su suviše nepouzdati. Mak Harg je suviše star i nema više one reflekse koji su potrebni za

takvu operaciju, a Šej nije dovoljno snažan. Preostali ste mi samo vi, Holideje. Čekao sam i nadao se i nade nisu bile uzaludne. Pojavili ste se kao dar sa neba i nemojte izneveriti moja očekivanja.

– I kad bih hteo to bi mi bilo vrlo teško. Spasli ste mi život – rekao je Dok Holidej.

– Ne, nemojte sada govoriti o tome. To je bez uticaja...

– Kad neko nekome spase život, onda to nije bez uticaja. Ja sam vaš dužnik u izvesnom smislu i red je da vam se revanširam. – Holidej se protrljao vrhovima prstiju po bradi i pogledao Mak Harga. – Može li se uspeti?

Mak Harg je počeo da odmahuje glavom, ali je zastao u pola pokreta kada je primetio da su se Perentovi prsti zgrčili pored flaše na stolu. – Pa, ne bih znao sigurno da kažem. Ljudi u nevolji ponekad su u stanju da učine i nemoguće.

Perent je pogledao Doka Holideja. – Daću vam sto dolara ako mi pomognete da pređem. Ja ću ući u reku, a vi ćete me pratiti obalom i pridržavati konopac.

– Nije u pitanju novac, jer ja svoje usluge ne prodajem – rekao je Dok Holidej. – Radim uvek samo ono što želim i što mislim da je dobro.

– Hoćete li poći?

– Rekoh već da sam vam dužnik. Najverovatnije da hoću, ali ne obećavam. Razmisliću još o tome. Za sada je izvesno da ću ovde prenočiti. Sutra sa prvim znakom zore reći ću vam šta sam odlučio.

Perent se osmehnuo, a onda se pružio preko stola i napunio Mak Hargu čašu. Starac se namrštio na njega i dalje odmahujući glavom.

– Lud čovek – promrmljao je. – Potpuno lud.

Tišina se spustila između njih i Rens Perent je skrenuo pogled kroz prozor na blatnjav predeo. Čeona žila iskočila mu je iznad obrva, a prstima je počeo da bubnja

po stolu. Gledajući ga, Dok Holidej je zaključio da onaj ko je nameravao da obesi Perentovog brata treba za to da ima vrlo jak razlog.

II

– Čekajmo ovde – šapnuo je Ed Lادلou. – Po mom računu, nećemo ga čekati dugo.

Nešto kasnije, šljapkanje čizama u blatu ispred štale nadjačalo je fujuk vetra. Unutra u štali, sve je bilo tiho. Lادلou je liznuo usne.

Minuti dugi kao večnost lenjo su prolazili. Onda se šljapkanje čizama utišalo i odmah zatim začulo se zveckanje metalnih delova opreme.

Lادلou je šapnuo ponovo. – Povuci se malo dublje, Roje i budi spreman na sve. On je brz i sam si video kako je vraški brz.

– Ne brini – odgovorio je Iverson. – Nadam se da će nam se isplatiti.

– Naravno da hoće. Svaki kockar ima početni kapital koji nosi sa sobom, a Holidej je jedan od najpoznatijih u tom poslu. Biće love ne brini – dodao je i gurnuo Iversona ispred sebe. Pokoravajući se komandi Eda Lادلoua, Iverson je oprezno prošao pored ugla zgrade.

Sa revolverom u ruci, Ed Lادلou je klijazio pored zida štale ne obraćajući pažnju na kišu koja ga je nošena vetrom šibala po licu i probijala kroz odelo do kože. Trudio se da bude toliko tih da je jedva disao. Sasvim blizu ispred sebe video je slabu svetlost petrolejke i visokog crnokosog čoveka koji se kretao levo-desno ispred nje. Konji su stajali sasvim mirni i u tišini koju je remetilo samo dobivanje kišnih kapi. Jasno se čulo vrskanje zobi pod njihovim zubima.

Visoki čovek u štali je prebacio sedlo preko leđa snažnog mrkova. Da su ga u tom trenutku videli, dvojica lupeža bi

shvatili da ne sedla zelenka sa belim pečatima i da taj čovek nije Dok Holidej, kako su oni zabunom smatrali. Ali, baš tada, Lادلou i Iverson su prilazili vratima pored zida i nisu zapazili to što bi ih inače živo interesovalo. Rens Perent je, međutim, zviždukao zakopčavajući kolan. Razmišljao je o Holideju koji mu se učinio kao karakteran čovek spreman da vrati dug časti i pomogne čoveku u nesreći.

Pošto je pritegao kolan, Perent je bacio pogled do mesta gde je stajao veliki ždrebac zelenko, a oči su mu zasjale od divljenja. Zelenko se nije nimalo uznemirio kada mu je prišao i potapšao ga po vratu, čak se činilo da ga je nezainteresovano pogledao svojim krupnim, vatrenim očima.

Čuvši slab šum iza sebe, Perent se trgao i oslušnuo, ali se nije okrenuo niti pogledao u tom pravcu. Napregao je uši da bi uhvatio sledeći šum i levom rukom obuhvatio dršku revolvera; zatim je lagano, nečujno počeo da izvlači revolver iz futrole. Nastavio je da miluje konja pa vratu i da neprimetno vadi pištolj.

Odjednom je snažni zelenko naglo digao glavu. Perent je zapazio da su se ždrebove oči raširile, jer je nešto video i okrenuo se sa revolverom u ruci.

Pred njim se iz polutame pojavila nečija mračna silueta i pri slaboj svetlosti petrolejke ugledao je odsjaj nekog metalnog predmeta u njegovoj ruci. Perentov revolver je bljunuo vatru. Istog trenutka pogledao je pored uljeza koji je padao na zemlju i u mraku ugledao siluetu još jednog čoveka koji mu se približavao. Pritisnuo je okidač i njegov revolver je još jednom planuo. Čovek iz mraka je zastao, zaljuljao se i onda nestao u pomrčini. Ali, učinio je samo nekoliko koraka pre nego što je pao.

Nekoliko metara ispred Perenta, jedan čovek je ležao na zemlji i krkljavo kašljao.

Stenjao je jedva čujno, kao da je na izmaku snage. Perent je sa zida uzeo čkiljavu svetiljku i ne obazirući se na trupkanje kopita uznemirenih konja iza sebe osvetlio drhtavom svetlošću potiljak onog bližeg, mrtvog čoveka. Vrhom čizme prevrnuo je leš i pred njim se ukazalo blatom zamrljano lice Eda Lادلoua.

Perent je pustio da mlitavo telo pljusne nazad u blato i oprezno prišao drugom čoveku. Čuo ga je kako bolno stenje i video ga kako se previja u blatu. Uperio je cev revolvera na njega i vetar je odneo psovku sa njegovih usana. Roj Iverson je digao glavu i prestravljeno ga pogledao očima koje su preklinjale za milost.

Perent nije pritisnuo okidač. Uživao je u tome što Iversona proždire bezumni strah. Pravično je bilo da doživi kaznu za svoju podlu nameru.

*

Dok Holidej se probudio, dovoljno rano da Perentu saopšti svoju odluku da mu pomogne pri prelazu reke, a onda je izašao rekavši ovome da ide da pogleda svog konja. Ali, nije otišao u štalu koja se nastavljala odmah do nastrešnice, već je zastao na sporednoj verandi i zamišljeno se zagledao u tamno praskozorje. Odmah za njim čuo je da su se vrata otvorila i da je neko pošao prema štali, ali ko je to bio nije znao. Nekoliko minuta kasnije vratio se unutra i prišao šanku.

Od Perenta, Lادلoua i Iversona nije bilo ni traga. Perent je bio tu i verovatno da je on bio taj koji je maločas izašao napolje, ali, gde su bili Lادلou i Iverson to zaista nije znao.

Uzeo je flašu i nasuo sebi jedno piće, kada je odjek prvog hica nadjačao šum vetra. Okrenuvši se na petama ugledao je kako je Beti Kentrel poskočila sa klupe s izrazom straha na licu. Ne čekajući šta će

se dalje desiti, Holidej je potrčao prema vratima, otvorio ih širom jednim naglim trzajem i istrčao u noć. Oprenim korakom obišao je oko ugla zgrade i pred štalom ugledao Perenta sa svetiljkom u ruci. Bledožuti odsjaj svetiljke poigravao je na strahom izobličenom, mokrom licu Roja Iversona, a crni otvor revolverске crevi zjapio je prema njegovom čelu.

Videvši u Perentovim očima ubilački bes, Dok je povikao. – Ne, Perente, nemojte!

Rens Perent se okrenuo na petama. – Ova dvojica nitkova pokušali su mučki da me ubiju. Jednog sam otpravio tamo gde je već davno trebalo da bude – rekao je Perent i rukom pokazao mrtvog Lادلoua. – Ovaj nitkov koga vidite imao je na umu istu zamisao kao i njegov ortak, ali, izmakao je zasluženu kaznu. Šteta je što ga nisam ucmeкао odmah.

Iverson je muklo zastenjao. Videvši da je Perent naperio revolver u Iversona, Dok je rekao.

– Vama to ne dolikuje, Perente.

– Meni ne dolikuje šta, mister? – sevnuo je Perent očima. – Ovi lupeži su mi se prišunjali s leđa kao podle, otrovne zmije. Hteli su da me ubiju. Mislite li da ću mu to oprostiti i ostaviti ga u životu?

– Ne znam šta ćete učiniti, Perente, ali, mislim da ne bi trebalo da hladnokrvno ubijete čoveka bez odbrane. Sem toga, ne bi trebalo da prljate ruke. On je obična hulja, stvar koja se ne broji ni u šta!

Na Perentovom licu ogledala se nedoumica. Razmišljao je o Dokovim rečima verovatno i sam donekle ponet uverenjem da je pustolov u pravu. Holidej je iskoristio momenat njegove neodlučnosti, dograbio Iversona za košulju i digao ga sa zemlje. Ne obazirući se na Perentove psovke, Holidej je povukao Iversona ka vratima krčme i Perent nije ništa preduzeo da ga spreči. Beti Kentrel je stajala

odmah pored ulaza, bleđa kao smrt. Prvi put u životu gledala je jeziv, krvav prizor.

Uvukavši unutra Iversona koji se jedva držao na nogama, Holidej je rekao. – Ne znam koliko teško je ranjen, ali, možda će se moći nešto učiniti za njega. Pogledaću.

Videvši grozotu rane, Beti je napravila užasnuo lice i ustuknula. Dok Holidej je prošao pored nje i namestio izmučenog Iversona u stolicu za ljuljanje. Zadigao je ranjeniku košulju i pregledao mu ranu. Ispravivši se, obratio se Beti s molbom i pokazao rukom ka šporetu na kome je u jednom loncu ključala voda.

– Metak je prošao skroz. Ako ne iskrvari, preživeće – rekao joj je. – Dajte mi nekog platna, što više.

Beti je zastao dah od groze i sa njenih usana se čulo samo jedno kratko „oh“. Holidej nije obratio pažnju na nju, već je pogledao Perenta koji je, ušavši za njim, stavljao revolver u futrolu. Tim Šej se pojavio na vratima svog sobička i na licu mu se ogledala radoznalost.

– Ladiou i ovaj drugi lešinar su pokušali da me napadnu iz zasede i ja sam ih sredio – objasnio je Perent. – Kad se vreme prolepša sahrani Ladioua. Ovog drugog ćeš morati izvesno vreme da trpiš ovde... Pogladio se po bradi vrhovima prstiju i dodao u pola glasa. – Ne znam zbog čega su to učinili, nije mi jasno.

Posle tih reči, Perent je prešao preko odaje i uzeo svoje putne torbe. Prebacivši ih preko ramena prišao je Holideju. – Dakle, pošto ste već odlučili da podete sa mnom, mister, hoćemo li da pođemo? Ako želite da mi pomognete, onda ne treba da gubimo vreme.

Dok nije ništa odgovorio, jer je sa pažnjom pratio Beti koja se pojavila iz Šejove sobe sa čistim čaršavom u ruci. Šej je žurno išao za njom i došavši do Perenta, oboje su ga široko zaobišli. Za to vreme, Dok je iscepao Iversonovu košulju i oslo-

bodio široko otvorenu ranu iz koje je još liptala krv. Iverson je od bola ponovo izgubio svest i Dok nije verovao da će preživeti uprkos njegove snažne konstitucije.

Uzeo je čaršav iz Betine ruke, iscepao komad i natopivši ga u vreću vodu pažljivo oprao ranu. Zatim je od drugog komada napravio mali jastučić, pritisnuo ga na ranu i ostatak platna iscepao u vidu zavoja i njime pritegao jastučić. Za vreme dok je Holidej previjao ranjenika, Perent je nestropljivo šetao gore-dole i namršteno ga gledao.

Ne obraćajući pažnju na njegovo nestropljenje i mrštenje, Dok se obratio bleđoj Beti rečima. – Mislite li da ćete moći da ostanete ovde sami sa dedom?

Beti ga je bez reči gledala netremice. Još uvek se u njoj nije stišao šok od preživljenog, tragičnog događaja.

– Ne verujem da će se izvući – nastavio je Holidej ravnodušno. – Ipak, postarajte se, ako možete, da mu date nešto hrane. Čim se vreme malo prolepša, a to je za dan-dva, podite sa Mak Hargom. On zna ovaj kraj i odvešće vas tamo gde biste hteli... ili će vam pomoći da do tamo dođete. Na njega se možete u svemu osloniti. – Prošao je pored nje i izvadivši dve novčanice od deset dolara gurnuo ih Šeju u ruke. – Uzmite ovo za troškove ishrane, za Iversona. Ako bude želeo da nešto popije dajte mu.

Zatim je klimnuo glavom Perentu koji se žurno okrenuo i otvorio vrata.

Spolja ga je zapahnula vlaga i zagledavši se u krupne kapi kiše koja je i dalje padala, Perent je rekao nešto pogrдно. Praskozorje je mutnim sivilom obasjavalo blatno dvorište. Posle nekoliko sekundi izašao je napolje ostavljajući otvorena vrata za Holideja.

– Pripazite na staroga i devojkicu. Ne bih želeo da im se nešto desi – rekao je Dok

Holidej i mahnuo rukom Šeju u znak pozdrava.

Pošto je osedlao konja, Dok je pojahao napred u praskozorje, blatnjavim putem prošaranim baricama. Sada su jahali niz vetar koji im je nosio kišu u leđa umesto u lice. Jedan čas kasnije, zategli su vodice na obali reke. Visoka zemljana obala bila je potkopana vodenom bujicom i sitni talasi su pljuskali podlokanu zemlju ispod njih. Nekoliko iščupanih stabala s ogolelim žilama koje su iz vode virile kao ruke davljenika, deo otkinute drvene ograde isprepletane živicom i busenjem trave pronela je vodena bujica ispred njihovih zabrinutih očiju. Nabijala voda obilovala je nevidljivim brzacima.

– Rečna matica je vrlo neugodna – rekao je Dok.

Perent je klimnuo glavom, šetajući tmurnim pogledom uz i niz obalu. – Neugodna. Moramo biti strpljivi dok ne upoznamo čudi vode. Treba da nađemo mesto gde rečna matica teče prema drugoj obali, a to će najpre biti na nekoj krivini. Kad nađemo takvo mesto, ja ću ući u vodu, a vi ćete me konopcem pridržavati da me bujica ne odnese. Kad me voda odnese blizu druge obale, ja ću drugi konopac nabaciti na neko drvo na drugoj obali. Kada to učinim, vi ćete onda polako popuštati konopac, ali ćete paziti da me voda ne razbije o drugu obalu. Ja ću se, opet, privlačiti konopcem koji sam nabacio. O-kej?

Holidej je sa nekoliko tiho izgovorenih reči izrazio svoju saglasnost. Voda puna vrtloga i penušavih talasića jurila je kao mahnita sa jednog mesta gde je reka naglo zavijala pod pravim uglom i nosila polomljene grane i druge ostatke koje je u svom toku skupljala. Neposredno pored druge obale, nalazila se gomila granja, vodenog rastinja lijana i sličnih predmeta od čega se već bila formirala prepreka preko

koje je pljuskala bujica bacajući uvis gejzire penušave mutne vode. Iza te prepreke voda je bila nešto mirnija kao u nekom izolovanom bazenu. Baš kada je Dok zadržao pogled na tom delu reke, jedno veliko iščupano stablo nošeno maticom reke udarilo je u prepreku i zakvačilo se polomljenim granama u isprepletano granje i lijanje. Prepreka se zatresla, ali se nije pomerila i stablo je ostalo kao usidreno, stvorivši tako još čvršću prepreku pomahnitaloj reci.

I Perent je primetio prirodnu branu na kojoj se Dokov pogled zadržavao. Odmah mu se u glavi rodila ideja. – Ona gomila nanetog drveća čvrsto stoji. Ako mi pode za rukom da na matici otplivam blizu nje, to jest u onu mirnu vodu ispred nje, mislim da bi mi pošlo za rukom da nabacim laso na ono veliko drvo.

Holidej je shvatio čemu se Perent nada i to mu se nije dopalo. Ali, mora je priznati da ipak ima neke šanse, doduše, slabe ali ipak šanse.

– Može se desiti da utopite konja – primetio je Dok.

– Može. Ali se može desiti i da moj brat bude obešen ako ja ne stignem na vreme. Izboru nema, Holideje. Spremite konopac pa ćemo na posao.

– O-kej. Naći ćemo pogodno mesto, pričvrstićemo konopac pa ću početi da se molim nebesima. A mogli biste i vi... više nego što ste se ikada molili u životu.

Perent se osmehnuo, a onda je poterao svog konja kroz blato prema vodi. Životinja je izbegavala da zagazi u vodu i izmicala, ali visoki čovek u crnom odelu je nemilosrdno terao mamuzama u slabine. U tom trenutku, iznenadan nalet vetra polomio je jednu suvu, napuklu granu iza Holideja. Od jasnog praska, Dokov konj se uplašio i propeo mlatarajući prednjim nogama. Dok je kliznuo iz sedla do konjskih sapi. Pokušao je da se zadrži na zad-

nji deo sedla ali su mokri prsti kliznuli po glatkoj koži. Pao je s konja i prsima udario o tavnu zemlju. Zakopao se prstima za bokore trave ali prsti nisu mogli da izdrže težinu tela i oruči mekanu zemlju ruke su počele da klize.

Trenutak kasnije, kliznuo je na trbuhu pored Perentovog konja i niz usku obalu glavačke bućnuo u uskovitlanu vodu. Tek što se voda sklopila nad njim od ledenog dodira vode koji je osetio do kostiju, zastao mu je dah. Izbio je na površinu samo metar-dva niže i ugledao Perenta kako se niz obalu ustremio za njim.

Perent se okliznuo i zateturao, a Holidej je ponovo potonuo. No, visoki čovek u crnom odelu nije odustao od spasavanja. Potrčao je uz obalu bez vidnog razloga. Holidej je u međuvremenu i drugi put izronio na površinu i razmahnuo rukama prema obali, ali ga je uskomešana, zakovitlana bujica nosila na suprotnu stranu. Odjednom ga je jedno bujicom nošeno deblo udarilo u potiljak i bol od udarca razlio mu se niz vrat do ramena. Na sreću, udarac debla gurnuo ga je bliže obali. Ponovo je ugledao Perenta na ivici vode kako se nagine i pruža mu dugačak štap. Dok se očajnički pružio i jednom rukom dohvatio štap, ali ga je istog momenta ponovo zahvatio vrtlog. Ali, pustolov je našao još snage da i drugom rukom dohvati pruženi štap i svom snagom ga stisne kao klještim. No, matica ga je vukla toliko da mu se činilo da će mu od napora popući koža na šakama. Vrtlog ga je ponovo povukao naniže i glava mu je ponovo potonula u mutnu vodu. Naletio je na podvodno granje koje ga je izgrebalo po licu i već je bio skoro izgubio dah, kada je po treći put isplivao.

Sada mu se Perentovo lice činilo jako daleko. Perent mu je nešto dovikivao, ali od šuma uzburkane vode Dok nije mogao da razabere reči. Udahnuo je duboko i

odlučio da pokuša da se privuče obali preko štapa. Perent je ležao na obali, ispružen da bi što dalje pružio ruku, a na licu mu se ogledao napor.

Lagano, šaku ispred šake, santimetar po santimetar, Holidej se vukao uz tanak prut. Konačno, posle nekoliko minuta nprezanja i strahovanja, Perent mu se približio nadohvat ruke i on je pružio ruku da prihvati davljenika. Skoro na izmaku snage Holidej je učinio poslednji očajnički napor i ispružio ruku. Njegovi prsti obuhvatili su kao klešta zglavak Perentove ruke, a istog trenutka Perentova šaka stegla se oko njegovog zglavka. Sada je Perent pustio štap i odupro se o obalu, vukući svom snagom Holideja. Malo pomalo uspeo mu je da ga privuče bliže, a onda se uspravio na kolena i upola izvukao Doka na obalu.

Holidej je jedva bio svestan koliko dugo je, iscrpen, ležao na blatnjavoj obali. Posle izvesnog vremena, stvarnost oko njega uobličila se u punoj, blatnjavoj rugobi. Oboje su bili uvaljani u blato, mokri i umorni, a Dok je osećao bol u glavi i udovima. Ali, to je trajalo sasvim kratko, a onda je Dok ustao i udaljio se još nekoliko koraka dalje od vode. Perent je ustao, a onda su obojica pošli još nekoliko metara dalje, na jedan viši deo obale, gde su stajali njihovi konji. Tek tada su smogli snage da progovore.

– Hvala – rekao je Dok kratko.

– Mislio sam da sam vas izgubio – procedio je Perent muklo i pogledao Doka ispod oka. – Priznajem da mi to ne bi odgovaralo... zbog mojih ciljeva.

– Ni meni... zbog mojih. Prema tome, obojica smo na istom – primetio je Dok i nestabilno se zaljuljao na nogama. Još jednom je duboko udahnuo osećajući da mu se time vraća snaga. No, Perent izглеda nije hteo da gubi vreme. Prišao je svom konju i skinuo laso a onda jedan kraj ve-

zao za jabuku sedla. Priveo je svog konja do ivice vode, iako se životinja opirala i nije pokazivala želju da se nađe blizu uskomešane bujice. Pogledavši Holideja, Perent je zapitao.

– Jeste li spremni?

Holidej je još jednom pažljivo pogledao reku i klimnuo glavom. Izvadio je maramicu iz džepa i obrisao ogrebotine i prljavštinu i onda je vratio u džep. Perent je nestrpljivo sačekao da Dok završi sa brisanjem i videlo se da mu je laknulo kada je prišao konju koji je mirno stajao. Pogladio ga je po sapima, a onda je prošao dalje do jednog drveta, vezao kraj konopca i pošto je isprobao da li čvrsto drži, dobacio slobodan kraj Perentu. Dok je Perent vezivao kraj konopca za jabuku na sedlu, njegov konj je nervozno poigravao.

Pošto se pripremio za polazak, Perent je Holideju klimnuo glavom dajući mu time znak da operacija počinje, vinuo se u sedlo i poterao konja napred. Konj je zatrupkao u mestu nevoljan da uđe u vodu, ali ga je šibanje vodicama po vratu nateralo da s obale skoči u vodu. Čovek i životinja su potonuli i mutna voda ih je sakrila od pogleda. Zatim su izronili na površinu i trenutak kasnije brzak ih je poneo niz vodu. Perent je izgubio svoj šešir, ali je kolenima čvrsto stiskao konja koji je poskakivao pod njim. Holidej je malo zategao konopac nastojeći da ublaži brzinu kojom je bujica nosila konja i jahača i da tako konju pruži mogućnost da preseče maticu. Kada su bili otprilike na polovini reke, Holidej je odjednom sasvim zategao konopac. Konj je Perentom je zapao usred matice i počeo da se okreće. Perent je opsovao i pogledao Holideja koji je po njegovom mišljenju bio krivac za nastalu nezgodu.

Holidejev potez, međutim, nije bio bezrazložan. – Brana iznad vas počinje da popušta – doviknuo je.

Perent je pogledao uzvodno i video da se veliko stablo otkočilo iz gomile granja, stabala i otkinute žive ograde. Osnov njegovog plana se rušio, ali, odlučan u svojoj nameri, stisnuo je usne i doviknuo. – Nije važno, nazad se neću vraćati. Popustite konopac.

Holidej se nije dvoumio, jer je Perent bio u pravu, vratiti se nazad bilo je isto toliko opasno kao i nastaviti dalje. Nastavio je da popušta konopac i stopu po stopu Perent je odlazio sve više ka drugoj obali, ali i niže niz vodu, i na kraju ga je Dok video kako se diže u sedlu, vitla konopcem iznad glave i baca ga prema obali. Konopac je pao na granu jednog drveta i omča se zategla. Jedan trenutak mislio je da grana neće izdržati, a onda se Perent vratio u sedlo. Njegov konj je očajnički mlatarao nogama, očigledno već na ivici snage i blizu tačke utapanja. Perent ga je besno ošinuo, i životinja je poslednjom snagom nastavila, pomognuta Perentovim rukama koji je vukao zakačeni laso. Njegov konj je sada znatno brže napredovao i posle kratkog vremena doplivao je u mirniju vodu i klizajući kroz blato izašao na drugu obalu.

Holidej je s olakšanjem odahnuo. Perent je rizikovao i uspeo je. Sa dva konopca kao potporom, njemu će biti mnogo lakše, čak bezopasno, da pređe.

Pogledavši na drugu obalu, Dok je doviknuo. – Perente, sada ja dolazim preko. Je li konopac čvrsto vezan?

– Jeste. – Začuo se sa druge strane vrom nošen odgovor. – Za jabuku mog sedla.

– Držite taj konopac, Perente! – doviknuo je.

Ali se visoki čovek u crnom na to samo nasmeja. Odvezao je konopac od sedla i pustio ga da padne na zemlju, a sam se vinuo u sedlo. – Vreme je kratko – doviknuo je na drugu stranu reke i Dok je sa-

svim razgovetno čuo svaku reč. – Nemam vremena da vas čekam da predete. Zahvaljujem vam na svemu, Holideje, vrlo lepo i uspešno smo sarađivali.

Holidej je izustio nešto pogrdno, ali je nalet vetra odneo njegove reči. – Drukčije smo se dogovorili, Perente.

– Tačno, ali dogovor je raskinut onog momenta kada sam vas izvukao iz reke. Za dva dana dva puta sam vas spasao život i mislim da vam ništa ne dugujem. Ako nam se putevi ponovo ukrste, smatraću da su naši računi izravnati. Do videnja!

Perent je kratko mahnuo rukom u znak pozdrava a zatim je, smejući se, okrenuo konja i poterao ga obalom reke. Dok je posmatrao kako se udaljava i kako vode na bujica odnosi niz reku konopac koji je trebalo da ga odnese na drugu stranu. Ne silazeći sa konja, prikupio je konopac iz vode, savio ga u krug i prebacio ga preko jabuke sedla. Učinio je to mahinalno, iako nije verovao da će mu konopac trebati. Jedino što je mogao da učini to je da se vrati u Šejovu krčmu.

Terajući konja uz blatnjavu obalu proklinjao je Perenta i ljudsko verolomstvo. Na drugoj strani reke, video je Perenta koji je punom brzinom jahao prema Munu. Okrenuo je konja prema kiši koja je nošena vetrom šibala u lice i pošao svojim putem. Bio je ljut, ali se u dubini duše radovao što će videti Beti Kentrel.

III

Iverson je ležao mlitavo zavaljen u stolici za ljuhanje sa visokim naslonom sa ćebetom prebačenim preko kolena i čašom žestokog pića u ruci. Beti Kentrel i njen deda sedeli su za stolom koji je Perent za vreme svog boravka u krčmi Tima Šeja proglasio samo za njegov lični sto. Džas Mak Harg je stajao na verandi

ispred zadnjeg dela kuće i posmatrao oblake koji su se pod naletima vetra gajali po nebu, a Tim Šej je krpom čistio dasku koja je služila kao improvizovani šank, pričinjavajući time buku i zvonjenje posuda i čaša.

Kada je Dok Holidej ušao unutra sve oči su se okrenule u njegovom pravcu. U očima devojke on je primetio iznenađen blesak i nešto kao izraz olakšanja. Ulazeći unutra, Dok je skinuo šešir i bacio ga na kraj šanka. Tim Šej ga je radoznalo pogledao, ali je prošlo dosta sekundi pre nego što se odlučio da progovori.

– Šta je bilo, rizik nije uspeo?

Holidej je odmahnuo glavom. – Perent je uspeo da prede.

Šej je nabrao čelo. – Zašto onda do davola...?

Holidej je zavukao prst u džep prsnika i izvadivši nekoliko novčića bacio ih na šank. – On je uspeo, a ja nisam. Pustimo neka se za sada završi na tome.

Šej mu je prineo čašu i flašu i spustio ih na šank ispred njega. Zveckanje čaše i flaše prekinuo je Iversonov graktav glas koji je odjeknuo odajom. – Pustili ste ga da ode, što znači da niste ništa bolji od njega. Perent je jedan običan notorni ubica i vi ste to dobro znali. I pored toga, pomogli ste jednom banditu i ubici da pobegne.

Holidej se okrenuo i hladnim pogledom netremice odmerio kauboja. – Ko kaže da je on ubica, Iversone?

– To se zna, i tačka. Sto mu gromova, šta tu ima više da se priča i sami ste jasno videli, zar ne? Pre svega, revolveri su mu pripasani nisko, na bedrima i ima ih dva, a ne jedan kao svi normalni ljudi. Sem toga, videli ste dobro kako je zlikovački ustrelio Eda i kako je svim silama želeo da izbuši i moju kožu.

– Kako se meni čini, Ladlou je potpuno zaslužio ono što je dobio – rekao je Holi-

dej mirno. – A što se tiče vas, možda i vi zaslužujete mnogo više nego što ste dobili, mister. Prema tome, začepite usta i zahvalite nebu što ste prošli jeftino.

– Vama je lako da to kažete, Holideje, ali, pogledajte mene. Ja sam skoro mrtav od kuršuma koji je taj prokleti ubica bez ikakvog razloga prosvirao kroz moj stomak. A da znate, i vi ste tu veliki krivac, Holideje, ako ne za njegovo delo, onda za to što ste se povezali s njim. Ne rekoste li da ste ovamo došli iz oblasti Plejt River?

Holidej ga je iskosa pogledao i potvrdno klimnuo glavom. – Da, pa šta?

Iversonovo lice izobličilo se u ružnu grimasu. – Ed je izvesno vreme bio u oblasti Plejt River i tamo je već sve čuo za Perenta. Kako se onda moglo desiti da vi to ne znate?

Holidej je mrgodno nabrao obrve na sredini čela. – Šta to kako se moglo desiti da ne znam, Iverson?

– Pa, o ovim huljama Perentima, šta se sada tu pravite. O onome koji je bio ovde i onom njegovom patuljku bratu ubici Lariju, u Munu. Ed je pričao da su obojica njih ucenjeni dobrim nagradama, što i jeste bio razlog da smo se rešili da ščepamo Perenta. Ali, vi ste se upajtašili s njim i zato smo sve morali da pokušamo nas dvojica sami, a rezultat toga znate. Ed je mrtav. Zatim ste vi otišli i pomogli ubici da pobegne sa mesta zločina.

Dok Holidej je nekoliko trenutaka netremice posmatrao Iversona. – Mister, vi ste pošli za Perentom u štalu da biste ga opljačkali i to vam nije uspelo. Prema tome, nemojte da vam više na um pada da govorite nešto protiv mene ili protiv Perenta. Sem toga, imajte na umu da ste drhtali u pantalonama sve vreme dok je on bio ovde.

Iverson je promrmljao sebi u bradu neku nerazgovetnu psovku. Na to se umešao Džas Mak Harg. – To je činjenica, Holi-

deje. Lادلou i Iverson skoro da nisu smeli ni da dišu kad bi ih Perent nekim slučajem pogledao. A koliko je meni poznato, Perent ovde ništa nije učinio protivzakonito, sem što je njih dvojicu nevaljalaca stavio na njihovo pravo mesto.

Iverson je besno presekao pogledom Mak Harga koji je bezbrižno još jednom napunio svoju čašu i ponovo klimnuo glavom Doku Holideju u znak zahvalnosti. Tog trenutka, sa svog mesta prema šanku uputio se Konrad Kentrel i odbivši ponudenu čašu viskija rekao.

– Odlično! Sada, dakle, možemo da razgovaramo kao razumni, odrasli ljudi. Iskreno da kažem, vi ste na mene ostavili utisak čoveka koji ume da se ponaša i ima dosta životnog iskustva.

Holidej je samo slegnuo ramenima ne želeći da se prikriva nekom lažnom skromnošću. Znao je i sam dosta dobro svoju vrednost i smatrao je da izvestan procenat samosvesti i samopoštovanja ne može škoditi pravom čoveku. Konrad Kentrel je vrhom prsta prešao po ivici šanka i pošto je izvesno vreme pažljivo gledao Mak Harga i Tima Šeja, obratio se Holideju odmerenim glasom.

– Ono što želim da sa vama razgovaram, to su izgledi za razvoj poslova i mogućnosti prosperiteta u ovoj zemlji. Kao što sam vam rekao, ostavili ste na mene utisak čoveka koji ima ne samo razuma i znanja, nego i dosta životnog iskustva, pa bih vam bio veoma zahvalan ako biste mi u tom pravcu dali neka obaveštenja.

– U kom pravcu? – začudio se Holidej.

Sada je preko odaje do njih prišla i Beti Kentrel, s izrazom nešto većeg samopouzdanja i smirenosti na licu. Njen pogled se zaustavio na Doku i slab smešak zaigrao je na njenim punim usnama.

– Imamo izvesnu sumu novca koji smo ostavili na stranu – rekla je Beti. – Ta suma je verovatno dovoljna da se s njom

kupi neki ranč i izvestan broj stoke, naravno po jednoj razumnoj ceni. O tome smo razgovarali na istoku sa nekolicinom bankara i oni su nas uveravali da ovaj deo oblasti na Zapadu najviše odgovara za investiranje i da će za kratko vreme doći do bržeg naseljavanja i ekonomskog buma.

Odmahnuvši glavom, Dok je rekao. – Vrlo malo teritorije na granici, mis, je za sada otvoreno za naseljavanje. Za sada vlada nije donela nikakav zakon koji pomaže naseljavanje, bar meni nije nešto tako poznato. Ljudi većinom moraju sve sami da urade bez ičije pomoći. Da osnuju gradove, izgrade puteve, podignu bolnicu i crkve i slično. A to opet zahteva prilična finansijska ulaganja i finansijske rizike.

Beti je nabrala obrve i vrhom zuba zagrizla donju usnu. Ali, Konrad Kentrel je izgledao čvrsto odlučan i piljeći netremice u Holideja rekao. – Nismo ni očekivali da će dolazak ovamo biti šetnja, mister Holideje. Ali, bitna činjenica je, a to je za mene najvažnije, da će se u suvom podneblju i suvoj klimi moje zdravlje poboljšati, a o tome sam od najboljih lekara dobio nedvosmislenu potvrdu. Možda neću biti sposoban da jašem konje i jurim po preriji, ali, biću svakako u stanju da vodim finansijske poslove, a što se tiče moje unuke, ona je mnogo čvršća i jača nego što možda izgleda. To je dokazala time što se sa mnom nosi već pet godina, a staranje o jednom usamljenom vuku kao što sam ja nije nimalo laka stvar.

Holidej je njegove reči primio na znanje sa jedva приметnim osmehom upućenim Beti. Od toga pogleda ona je potcrvenela kao bulka i počela da se poigrava pantljikom koja je poput vrpce zatezala kragnu njene svilene bluze. Njeno mlado, zaobljeno, a ipak vitko telo činilo mu se izvanredno privlačnim.

Razmišljajući o tome, Holidej je rekao. – Koliko kapitala ste spremni da uložite, mister Kentrele?

Kentrel je napucao usne i najpre sa nešto sumnjičavosti pogledao jedno, pa onda drugog i trećeg slušaoca. Zatim je stisnuo zube i rekao.

– Imam blizu deset hiljada dolara.

– Koliko znam prilike na Zapadu, a ni ovde neće biti mnogo drukčije, to vam je dovoljno da kupite ranč u blizini grada – rekao mu je Dok Holidej. – U vašim uslovima i sa vašim zdravljem ja vam najozbiljnije preporučujem da kupite imanje u blizini grada. Morate imati u vidu i vaše godine i vaše mogućnosti kretanja. Kupovina imanja dalje od grada može biti probitačnija, može doneti veće mogućnosti zarade, ali, čovek mora da uloži više muke i truda da bi iz nje iscedio svaki dolar.

– Mislim da je vaš savet zaista vrlo dobar, mister Holideje. Ako se naselimo negde u blizini grada, to bi nam omogućilo da sebi pružimo i nešto malo društvenog života koji je mojoj unuki neophodan. To će nam, takođe, omogućiti da s vremenom na vreme odlazimo do lekara i kontrolišemo moje zdravlje. Ali, pitam se, ipak, da li sa novcem koji imamo možemo kupiti dobar, plodan i produktivan ranč i toliko stoke da nam to obezbedi lep život i sigurnu budućnost?

Holidej je potvrdno klimnuo glavom. – Ako se budete obratili nekome od registrovanih agenata ili posrednika za nekretnine, on će se postarati da za vaš novac dobijete prvoklasnu zemlju i pristojnu kuću u kojoj se može živeti, a verujem da će vam pomoći i u nabavci dobre priplodne stoke. Sve u svemu, ne verujem da ćete imati bilo kakvih problema u pogledu vašeg daljeg života u pokrajini.

Konrad Kentrel je nekoliko puta zamišljeno klimnuo glavom pokazujući time da se slaže sa Dokovim mišljenjem. –

Hvala vam mister Holidej. To što ste rekli zvuči mi kao dobar i pametan savet. Možete li mi reći još nešto?

– Pa, ja ne bih voleo da vas mnogo instruiram, jer je to uvek rizično, ali mislim da kao prvo, pošto pribavite i doterate stoku, angažujete jednog takvog iskusnog i odličnog nadzornika. Kada se jednom budete naselili, svi će odjednom postati radoznali i želeće da znaju sve o vama. Videćete da će za neverovatno kratko vreme svi saznati da su jedan star čovek i jedna vrlo lepa devojka došla u pokrajinu i da su se naselili. Većina ljudi će najverovatnije pozdraviti vaš dolazak, ali sigurno je da će biti i takvih koji će vas smatrati za lak plen. Prema tome, pravilo broj jedan treba da bude da pre nego što se uselite u vašu kuću na ranču, imate uz sebe nekoga ko zna kako se radi sa stokom, kako se predviđa lepo ili loše vreme i iznad svega nekoga ko zna dobro kako se koristi revolver.

Holidej je pogledao direktno Iversona i primetio da su se njegove usne zategle u podrugljiv osmeh. Znao je da Iverson nije propustio nijednu reč njihovog razgovora i slutio je da se u glavi toga čoveka već kuvaju zle misli o tome kako da se dočepa Kentrelovog novca. U dubini duše se iskreno nadao da starac ne putuje sa gotovim novcem u svojim putnim torbama.

– Sve ću to svakako učiniti, mister Holideje – rekao je Kentrel. – A sada bih htelo da vam postavim samo još jedno pitanje. Možete li mi preporučiti i savetovati u kojoj oblasti da se naselim, da li u blizini grada gde je dobro za zdravlje zbog prisustva lekara i postojanja šerifa koji održava red i mir?

Holidej je odmahnuo glavom i pokazao palcem prema Mak Hargu. – Ja mislim da vam Mak Harg može mnogo više reći o ovoj oblasti nego ja. Mun je naš sledeći grad. Čuo sam da je dosta veliki i da se

brzo razvija, ali neku konačnu preporuku ne bih bio u stanju da vam dam.

I Mak Harg je neodređeno slegnuo ramenima mada ga niko nije pitao za savet. – Mun je isto tako dobar za naseljavanje kao i svaki drugi grad, bar meni se tako čini. Šerif i njegov pomoćnik su odlučni i čvrsti ljudi, to mogu da garantujem. Ali, mislim isto tako da u ovoj pokrajini nema nijednog komadića zamlje gde bi čovek mogao za opkladu da garantuje nekome da mu se neće desiti ništa.

Dok je Mak Harg govorio, Dok Holidej je završio svoje piće i udaljio se od šanka. Izašao je na vrata do verande iza kuće i otuda pogledao na ravnu preriju koja se pružala sve do unedogled. Rominjava kiša i pramenovi magle i dalje su visili sa neba, ali je vidljivost bila mnogo bolja nego ikada za poslednjih pet dana. Kada mu se Beti Kentrel pridružila, on se upola okrenuo da je dočeka. Ona ga nije pogledala, ali Dok je mogao da vidi da su joj obrazi rumeni i da joj ruke podrhtavaju na drvenoj ogradi verande.

– Možete li mi reći šta vi nameravate, mister Holideje – zapitala je devojka. – Šta su vaši planovi?

– Ja odavde putujem pravo na Mun – odgovorio je.

– Iz nekog specijalnog razloga, mister Holideje? – zapitala je.

Dok Holidej je neodređeno slegnuo ramenima. – U životu ima veoma malo specijalnih razloga koji me mogu negde povući. Ja jednostavno putujem, dolazim tamo gde mi se dopada i odlazim kada me to mesto više ne interesuje.

– Oh – začutala je i ostala tako dosta dugo pre nego što je ponovo progovorila. – Recite mi, molim vas, šta stvarno mislite o mister Perentu?

– On je čovek za sebe. Čovek na svoju ruku.

– On je odmetnik, zar ne?

Holidej se osmehnuo. – Ukoliko više budete slušali probisvete i ljude bez svoga ja kao što je Iverson, utoliko će vam više ovaj deo sveta izgledati kao prostor za bespoštedno ratovanje. Ja bih vam preporučio da ne obraćate pažnju na ljude njegove vrste, naravno pošto ste prethodno proverili šta imaju na umu. I zapamtite da takvima nikada ne okrećete leđa i da više stvari držite na mestu gde ih možete videti.

Beti je klimnula glavom i osmehnula se u znak da je razumela šta je Holidej hteo da kaže. – Shvatam. Imate li još neki savet da mi date... mislim, za mene lično?

Holidej je zapazio zadovoljan sjaj u njenim očima i uzvratio joj osmehom. – Mislim, mis Kentrel, da ste u vašem životu privlačili dosta pažnje muškaraca. Ako to nije bio slučaj, onda bi to moralo da znači da ste živeli u društvu slepaca koji ne vide ništa, pa čak ni sjaj sunca. – Okrenuo se da bi bacio pogled kroz prozor i video da se oblaci polako proređuju na nebu. – Savet rekoste? Ne, ne verujem da bi vam uopšte trebalo dati neki savet, jer ste vi dovoljno inteligentna i visprena osoba i jedino što bih vam napomenuo to je da obratite pažnju na vašeg dedu. On je na mene ostavio utisak finog starog čoveka.

U njenim očima zasijao je izraz topline i nežnosti. – On to zaista jeste, upravo je divan, predivan čovek. Ja svako veče pre nego što pođem u postelju molim boga da mu se zdravlje vrati. Pre nego što ga je zadesila bolest, bio je u stanju da se takmiči u jahanju sa ljudima upola mlađim od njega i tada je imao običaj da šeta gradom ponosito kao da je ceo grad njegov. Svi su ga voleli i poštovali. Mislim da je on jedan od onih ljudi koji nikada nije imao neprijatelja, ako je tako nešto uopšte moguće.

Holidej se naslonio na ogradu verande. Baš u tom trenutku Mak Harg im se pri-

družio i osmehnuvši se Beti prijatnim osmehom rekao. – Oblaci se dižu, što znači da će se vreme prolepšati. Po boji neba tamo iznad horizonta, mister Holideje, računam kao sigurno da je kiša tamo prestala i da će i kod nas prestati. Neće proći mnogo vremena a reke će se opet vratiti u svoj normalan tok.

Holidej se ispravio pred njim. – Koliko vremena mislite da će proći pre nego što se vodostaj normalizuje? – zapitao je.

– Pa, pretpostavljam da će do sledećeg jutra biti dovoljno plitkih gazova da se bezbedno može preći na drugu stranu. Ovo je posebna i izuzetna zemlja. Poplave naiđu, a onda odjednom prestanu pre nego što shvatite šta se desilo i ubrzo zaboravite da ih je uopšte bilo.

– Mislite li da ćemo sutra moći da otpujemo? – zapitala je Beti, a u njenim plavim očima ukazao se izraz olakšanja.

Mak Harg je nakrivio glavu na jednu stranu i slegnuo ramenima kao kad čovek u nešto veruje, ali nije sasvim siguran da će biti. – Ja i mister Holidej ćemo svakako moći, mis, ali, mislim da Iverson još izvesno vreme ne bi smeo da se pokreće. Što se tiče vas i vašeg dedice, mislim da biste i vi trebalo da sačekate još nekoliko dana, a onda da se uputite preko planina kao što sam vam rekao. To zbog toga što će put u ravnici biti blatnjav i gde-gde močvaran, a na ograncima planine i u brdima ima dosta mesta odakle će se voda brzo ocediti. Tamo će vam putovanje biti lakše.

Dok nije bio siguran, ali mu se činilo da je na Betinom licu video izraz razočarenja. Ali, ona ništa nije rekla i ako je bila razočarana nečim onda je to zadržala za sebe. Gledala je čežnjivo u udaljenu stranu preriju, a onda je rekla. – Hvala vam za vaš savet, obojici vam hvala. – Zatim se okrenula Holideju. – Nadam se da ćete se pozdraviti sa nama, pre nego što odete.

– Naravno – rekao je Dok.

Beti se posle toga udaljila. Mak Harg se naslonio na ogradu verande i izvesno vreme je ozbiljnim pogledom pažljivo odme-
rao Holideja.

– Rekao bih da se devojka zagledala u vas, mister Holideje. Pade mi na pamet da vas pitam radite li vi nešto neodložno važno? Ako ne radite, zašto se ne biste priključili ovom starom čoveku i pomogli mu da se smesti i krene u posao? I sami ste rekli da će im biti potreban jedan pouzdan čovek, a koliko sam vas za ovih dva dana upoznao, čini mi se da ste baš vi takav čovek.

Dok Holidej je bez komentara saslušao Mak Hargove reči. Čekanje je već počelo da mu biva dosadno i priželjkivao je nestrpljivo sutrašnje jutro kada se nadao da će mu putevi biti otvoreni. Setio se Perenta koji je verovatno već bio blizu Muna i koji mu se sada sigurno smejao. Promrmljao je sebi u bradu neku nerazgovetnu kletvu i onda rekao kasnije.

– Ja polazim rano sutra ujutro, Mak Harg. Idete li i vi sa mnom?

– Naravno da idem. Moj konj će izdržati taj put, a meni lično i najteže putovanje nije teško. Ukoliko pre se ratosiljam Iversona, utoliko pre ću se dobro osećati. Imam neki nejasan osećaj, tačnije slutnju, da ću pre ili posle dobiti metak u leđa iz njegovog revólvera. Sreo sam malo podlaca kao što je on.

Holidej na to nije odgovorio ništa. Okrenuo se i ušao u kuću i u prostoriji u kojoj je proveo ceo jučerašnji dan, seo na stolicu i zavalio se uz zid. Posle nekoliko minuta njime je ovladao prijatan dremež i on je namaknuo šesir niže na čelo. Namestivši se bolje na stolici pustio je da ga san odnese daleko od uobičajenih zvukova usamljene prerijske krčme.

IV

Tim Šej je izašao na verandu svoje krčme i šakom natkrilio oči od bleska jutarnjeg sunca. Neposredno iza njega stajao je Konrad Kentrel sa Beti pored sebe. Džas Mak Harg je trupćući nogama izašao napolje noseći preko ramena prebačeno sedlo i putnu opremu. Izašavši na verandu, zastao je za trenutak očiju punih blistavog sjaja koji je sasvim odgovarao osmehu na njegovom vetrom i suncem opaljenom licu.

– Vraški lep dan – rekao je. – Pogledajte samo kako blista to sunce.

– Dan će zaista biti božanstven – složila se s njim Beti i proturila ruku ispod ruke svoga dede.

– Zaista će biti lep, umešao se sada i Tim Šej. – Za dan ili dva kada se zemljište prosuši, videćete nešto tako veličanstveno da ćete se toga sećati do kraja svoga života. Sve će biti zeleno sveže, sve će oživeti. Ovo je naka čudna zemlja, od one vrste predela koji kao da spavaju i čekaju, kao da vrebaju svoj trenutak. Jednoga dana sve izgleda tako pusto i mrtvo, a sledećeg dana posle samo nekoliko dobrih pljuskova, sve oko vas odjednom živne. Ovo je dobra zemlja, pravo čudo od zemlje i kada bih ponovo imao da biram gde ću da živim, ne bih izabrao ni jednu drugu zemlju nego ovu.

– Čak i više od toga nego što si rekao – umešao se Džas Mak Harg i prodrmao Kentrelu ruku, poklonio se Beti u znak pozdrava, a Timu Šeju jednostavno mahnuo rukom. – Videćemo se Time ja mislim vrlo brzo.

– Ja ću biti ovde – odgovorio mu je Šej i pogledao starca koji se udaljio koračajući živahno krivim nogama. U tom trenutku pored zgrade pojavio se Dok Holidej jašući na svom konju i vodeći za sobom Mak Hargovu tovarnu mazgu. Pre-

davši Mak Hargu u ruke vodice njegove mazge, Dok Holidej se okrenuo i galantno pozdravio Beti.

– Učinite onako kao što vam je Mak Harg savetovao i mislim da će biti u redu – rekao je Dok i diskretno se osmehnuo. – I pazite, držite se što dalje od Iversona, ne verujte mu i ne okrećite mu leđa, bez obzira koliko vam izgledao bezopasan i koliko u njegovoj nevolji saosećate s njim. On nije teško ranjen kao što se predstavlja i vrlo je verovatno da će nešto pokušati.

Beti je klimnula glavom u znak da je savet primila znanju i izraz njenih očiju je postao blaži. Dok Holidej je, međutim, okrenuo svog konja u mestu i snažni ždrebac je prešao u kas, prošao kroz širom otvorene vratnice i onda, kao da je pročitao želje svog gospodara bez ikakve opomene jurnuo u galop. Gledajući za njim, Beti je duboko uzdahnula, a stari Konrad Kentrel je sa razumevanjem potapšao po ruci i rekao.

– Opomenuti smo devojčice moja da je ovo zemlja u kojoj ćemo upoznati ljude koji jednostavno dolaze i odlaze.

Šej je još izvesno vreme pratio pogledom dvojicu putnika i video kako je Mak Harg nastojao da svoju mazgu drži što bliže Holideju. Kao da govori sam za sebe promrmľao je. – Ljudi njegove vrste nikada ne ostaju dugo na jednom mestu. Velika je šteta što niste uspeli da ga uverite da vam se priključi i izvesno vreme ostane sa vama, Kentrele. Holidej bi vam bio od izvanredne koristi.

– Pa, snaći ćemo se već nekako i bez njega – rekao je Kentrel ulazeći unutra.

Tim Šej je ostao naslonjen na ogradu verande, a kada ga je Beti upitno pogledala, u njegovim očima zapazila je izraz zabrinutosti.

– Mislite li da će imati nekih neprilika zbog toga što je pomogao Rensu Perentu da pređe preko reke, mister Šeje? – rekla

je devojka iznenada. – Hoću da kažem hoće li imati neprilike posle onoga što se desilo sa Lادلouom i Iversonom.

Šej je napravio grimasu usnama i neodređeno slegnuo ramenima. – Neprilike? Ne vidim kako bi se desilo da zbog toga ima neke neprilike, madam. Samo mi ovde znamo šta je učinio, a i mi ne znamo da li je to što je učinio dobro ili rđavo, zar ne? Što se tiče Iversona, kada se bude oporavio i stao na noge, on će pokušati da pravi neprilike svima redom: Holideju, vama, meni, ali mislim da u ovim krajevima nema mnogo ljudi koji će biti toliko glupi da slušaju njegove priče i da ih poveruju.

Beti se naslonila na zid i pustila da joj sunce greje lice, ruke i članke na nogama. Izvesno vreme posle Holidejevog odlaska osećala je kao da je nešto značajno izgubila, ali, kada je potmulji odjek kopita zamro u daljini, ona je uspeła da taj osećaj potisne iz srca. Izvinivši se Šeju što ga napušta, ona se okrenula i ušla u krčmu gde je Roj Iverson dočekaо smrknutog lica i još smrknutijeg pogleda.

Ležeći u svojoj stolici, Iverson je osećao da bez mnogo napora može izaći na kraj s Kentrelom, Beti i Timom Šejom, bez obzira što je ranjen. Ali, zašto bi bilo potrebno da rizikuje? U glavi je već imao smišljen plan za preksutrašnji dan, dan kada je pretpostavljao da će Kentrel i njegova unuka napustiti malu krčmu na sporednom prerijskom putu. Posle toga ostaće samo Tim Šej sa kojim će se lako obračunati.

Zlokoban osmeh zaigrao je na njegovim tankim, stisnutim usnama. Metalna kutija u kojoj je Šej držao novac bila je puna. Uzeće je i pobeći bez traga, daleko od ovog zabačenog pustog mesta. Ako mu se Šej bude previše odupirao, on će ga jednostavno ubiti. Zatim će na brzu ruku svratiti u Mun da vidi šta se tamo događa.

Možda će mu poći za rukom da se dočepa onih deset hiljada dolara koje je Kentrel nosio za kupovinu ranča i da posle toga zбриše preko granice.

Razmišljajući o takvoj primamljivoj budućnosti, Iverson je osetio da mu je bolje i da ga rana više ne boli. Svi oko njega bili su obične budale. Niko od njih nije bio dovoljno bistar da se meri sa Rojom Iversonom, niko dovoljno lukav da shvati šta se sprema i da ga predupredi u njegovim namcrama.

*

Mak Harg je vodio Doka Holideja niz blagu padinu ka reci koja se komešala pred njim. Njegovo oštro oko pažljivo je posmatralo rečni tok, kovitlace duž rečnih obala, ogolelo korenje drveća koje je na obalama raslo i nabacano šiblje i granje doneto, ko zna od kuda. Pustio je svoju mazgu da se spusti čak do same obale kroz mulj i blato. Konačno je zaustavio mazgu i rukom pokazao ispred sebe.

– Eno vidite to je mesto gde je nekada bio most. Voda je tu suviše duboka. Mislim da ćemo malo dalje nizvodno naići na mesto dovoljno plitko da se preko njega može preći.

Harg je zatim pokazao rukom niz reku. – Mislim da će tamo voda biti dovoljno plitka i, koliko vidim, tok je sporiji i mnogo mirniji.

Holidej je pogledao u pravcu gde mu je starac pokazao rukom. Reka je na tom mestu bila znatno šira i glavni brzaci tekli su sa jedne i druge strane pored obala; sredina reke bila je mirna i glatka skoro kao staklo.

– Izgleda mi odlično mesto – rekao je Dok.

Pre nego što je ispred svoje mazge pošao niz strmu, blatnu obalu ka rečnoj bujici, Mak Harg je s ushićenjem još jednom

pogledao Holidejevog ždrepcu. Došavši do ivice vode, stari Mak Harg je uzeo sa zemlje jedan štap i bacio ga u reku. Rečna matica ponela ga je brzo nizvodno, a zatim je usporila i najzad je štap počeo da plovi ka suprotnoj obali.

– Prilično dobro – promrmljao je Mak Harg više za sebe.

Holidej je zaustavio svog konja na ivici vode i sa izvesnom dozom podozrenja pogledao Mak Hargovu mazgu. – Mislite li da će vam poći za rukom da na njoj predete preko?

Mak Harg je odrečno odmahnuo glavom. – Vraga bi mi uspelo, ni govora. Ja ću nastaviti s ove strane reke još nekoliko časova dok ne stignem do Flečers Klosinga. Tamo je reka vrlo mirna i neće biti problema sa prelazom. Ovo mesto odabrao sam za vas, pošto znam da vam se žuri. Prijatno je bilo upoznati vas Holideje. Ko zna...? može se nekim slučajem desiti da ponovo naletimo jedan na drugoga na nekom mestu gde se najmanje nadamo. Nikad se ne zna.

– Pa, sve je moguće – odgovorio je na to Dok Holidej i čvrsto stisnuo Mak Hargovu ruku.

Mahnuvši još jednom rukom u znak pozdrava, Dok Holidej je poterao konja u reku. Nekoliko metara ždrebac je gazio po blatnoj obali nailazeći još uvek na čvrsto tlo pod vodom, a onda je rečna obala naglo ponirala naniže i konj je bućnuo u duboku vodu. Holidej je ispao iz sedla i zaplivaao držeći vodice u ruci, a konja je voda ponela nizvodno za možda nekih četvrt milje ili nešto više, pre nego što je naišao ponovo na čvrsto tlo na drugoj obali. Mak Harg ih je pratio drugom obalom. Kada su Holidej i njegov konj konačno izašli na drugu stranu i kada je visoki pustolov ponovo uzjahao čisteći blato i travu sa svog finog odelu, stari mu

je poslednji put mahnuo rukom i pošao svojim putem.

Holidej mu je odmahnuo rukom u ot-pozdrav i odmah poterao svog konja u trk. Jedan čas kasnije, kada mu se odelo sasvim osušilo, Holidej je naišao na jedan put usečen dubokim tragovima kolskih točkova. Nastavio je put dalje, puštajući da ga toplo sunce i tempo jahanja zagreju što bolje. A onda je na njegovoj desnoj strani, na priličnoj udaljenosti, ugledao ogromnu skupinu stena koje su svojim izgledom podsećale na veliku srednjovekovnu tvrđavu.

Vrućina je do tada postala jača i priti-skala je nekom otužnom sparnom tegobom i Dok je znao da se negde u daljini sprema nova oluja. Poterao je konja u pravcu jednog prolaza i pogledom pažljivo osmotrio predeo oko sebe, ne bi li našao neko pogodno mesto gde bi se mogao zakloniti kada naide pljusak. Prokleta davalja kiša! Već mu je bilo do grla dosta nje.

A onda je odjednom oštar prasak pro-lomio tišinu prerije. Holidej je naglo cim-nuo uzde i zaustavio konja. Pre nego što se kotrljajući eho prvog hica izgubio u daljini, odjeknula su još dva, a onda je ubrzana paljba odjeknula jasno i glasno kao pucanj kokica. Puške, reko je Dok Holidej sebi. Ostao je da sedi na svom konju kada su petorica konjanika odjed-nom iskočili iz jednog useka u skupini ste-na i tutnjeći na konjima uputili se punim galopom u njegovom pravcu. Ne razume-vajući još uvek šta se događa, Holidej je ostao mirno da sedi na svom konju kada su se konjanici, skrenuvši sa svog dosa-dašnjeg pravca, uputili preko jedne čisti-ne i nestali u gustom žbunju. Skoro isto-vremeno iz istog useka u stenama iz koga su se pojavili petorica jahača, pojavilo ih se sedam koji su jurili punom brzinom pu-cajući u trku iz revolvera.

Dok Holidej je poterao konja prema jednom delu nešto uzdignutijeg zemljišta. Stigavši između dve velike stene zategao je vodice i zaustavio konja. Sa tog mesta sasvim je jasno mogao da vidi drugi trag koji se pružao ka jugu, vijugajući širokim polukrugovima, i baš negde na polovini tog puta petorica konjanika su se ponovo pojavili na vidiku, goneći bespoštedno svoje konje do krajnjih granica njihovih mogućnosti. Na čelu grupe jahao je jedan visok čovek u crnom odelu i bez šešira. Holidej ga je smesta prepoznao i besan izustio nekoliko pogrđnih reči.

Rens Perent!

Perent se okrenuo u sedlu i ispalio za sobom nekoliko metaka, a gonioci su uz-vratili, što je nateralo petoricu jahača da se raspršte levo i desno. Dvojica su skre-nuli u šumu žbunja neposredno ispod Do-ka Holideja i baš tada jedan od konja zgazio je nogom u jazbinu nekog prerijskog kunića, izgubio oslonac, posrnuo i bacio svog jahača daleko preko glave. Perent je smesta okrenuo konja nazad. Sedmorica jahača koji gonili prvu petoricu sada su bili sasvim blizu i hici iz njihovih revolvera zviždali su između grana drveća i šume žbunja otkidajući grančice i lišće. Ne oba-zirući se na opasnost, Perent je skočio sa svog konja, a u pomoć mu je pritekao još jedan od četvorice konjanika. Perent je pružio ruku i skoro silom svukao tog čoveka iz sedla, a onda je pomogao onom koga je konj zbacio da ustane na noge i gurnuo ga prema konju sa koga je malo-čas skinuo onog čoveka koji mu je prite-kao u pomoć.

Sve vreme Dok Holidej je iz prikrajka posmatrao, ne želeći da uzme učešće u obračunu za koji nije znao ni ko ga vodi niti zbog čega. Za to vreme, konjanik koga je Perent skinuo iz sedla ustao je na noge i mašio se revolvera. Perent je bez razmišljanja ispalio metak u njega i, dok

si trepnuo okom, vinuo se na leđa svog konja. Do tog trenutka sedmorica konjanika koji su gonili prvu petorku stigli su na nekih pedesetak metara daleko od Perenta. Na toj distanci zaustavili su konje i osuli na njega pravu kišu kuršuma, ali na njegovu sreću, nijedan od hitaca nije ga pogodio i on je šibajući vodicama svog konja po vratu jurnuo u trk i probio se kroz šumu žbunja dublje u šumu. Neposredno iza njega svom snagom jurio je na konju čovek kome je pomogao, čvrsto priljubljen uz vrat svog konja kao da mu od toga zavisi njegov dragi život. Ostala dvojica bili su već odjahali napred i kada je Perent izronio iz šume žbunja i prstom pokazao prema uzvišenju na kome se Holidej nalazio, oni su bili odmakli već skoro četvrt milje ispred Perenta i begunaca koji ga je sledio.

Perent je goneći svog konja sve bliže prilazio stenama iza kojih se krio Holidej i jašući besnim trkom s vremena na vreme se okretao u sedlu i dovikivao onom drugom iza sebe da hita što može brže. Kada su prišli dovoljno blizu, Dok Holidej je pri jasnoj sunčevoj svetlosti razaznao tog drugog begunca kao mršavog sićušnog čoveka sa licem zaraslim u bradu. Njegovi mršavi obrazi uokvireni bradom nebrijanom najmanje nedelju dana, izgledali su puniji, što je davalo drugi izraz njegovoj ličnosti.

Rens Perent je stigao do uzvišenog terena i za trenutak zastao da bi se još jednom osvrnuo za sobom. Zatim je poterao svog konja pravo prema dvema stenama i prostoru koji se kao vratnice otvarao između njih, tj. tačno prema Holideju koji je odmah uočio da ga je Perent na prvi pogled prepoznao. Videvši ko je pred njim, Perent se trgao u sedlu i za tren oka, pokretom koji je pogled teško mogao pratiti, potegao pištolj i opalio. Uz gromki pucanj, tane je udarilo u glatku površinu

jedne od stena i odbio nekoliko komadića i sitnu prašinu Holideju u lice. Dok je instinktivno zažmurio, ali je refleksno potegao revolver i spreman da nanišani, ali je drugi hitac iz Perentovog pištolja uplašio konja i naterao ga da poskoči pod njim. Tane se zarilo u jabuku Holidejevog sedla i konj se propeo na zadnje noge i razmahnuo prednjim nogama po vazduhu. Kada je Doku pošlo za rukom da ga smiri, Perent je već bio otišao i na brdskom prevoju ukazao se drugi konjanik koji se punom brzinom približavao.

Jedan kratak trenutak Holidej i konjanik su se gledali oči u oči. Onda se na licu sićušnog čoveka ukazalo ljutito, divlje keženje i on je potegao revolver. Ali, Dok Holidej je opali prvi i njegov metak zario se u vrat sićušnog begunca. Kroz topot kopita začuo se krkljav krik prigušen odjekom revolverskog hica.

Holidej je grubim trzajem vodice okrenuo konja u mestu da bi izbegao eventualan drugi hitac svog protivnika i ponovo uperio revolver. Njegov protivnik još je sedeo u sedlu. Videvši da se revolver njegovog protivnika diže prema njemu, Holidej je ispalio i drugi hitac. Tane je pogodilo čovečuljka usred grudi i silina udara izbacila ga je iz sedla. Pogodeni je glavačke kliznuo niz glatku površinu veće od dve stene između kojih se Holidej krio i tupi odjek udara njegovog tela o zemlju mučno je odjeknuo u Holidejevim ušima.

Dok je rukom pomilovao konja po vratu i uputio mu nekoliko blago izgovorenih reči da bi ga umirio, jer je životinja uzrujana pucnjavom u neposrednoj blizini šireći nozdrve podskakivala vrteći se u krug. Holidej ga je pustio da pride sasvim blizu do poginulog i kada je sjahao iz sedla da bi izbliza bolje pogledao šta je sa njegovim protivnikom, na ivici prevoja iz njega odjednom se pojavio Rens Perent.

– Proklet da si Holideje, vrag te odneo u pakao! – zaurao je Perent.

Holidej se okrenuo na petama i ugledao da se u tom trenutku još dvojica konjanika pojavljuje iza Perenta. Nije bilo nikakvog dvoumljenja šta Perent smera i Dok je znao da u takvoj situaciji nema vremena za raspravljanje. Uzalud bi ubedivao Perenta da je pucao u samoodbrani. Istog sekunda, Perentov revolver je bljunuo vatru i tane je zviznulo pored Holidejeve glave. Jednim trzajem vodice skrenuo je konja i naterao ga da skoči u zaklon iza stena.

Nečiji glas je povikao za njim. – Smaknite ga. On je ubio Larija!

Tanad iz tri revolvera zaparala su Holidejevo odelo. Na jednom mestu ispod pazuha, Dok je osetio oštar ujed vrelog taneta, ali je bol izostao. Bila je to samo mala ogrebotina, srećan ishod u nesreći. Trenutak zatim bio je već u zaklonu i spreman za eventualan obračun, ako bi Perent istrajavao da ide do kraja. Ljut zbog takvog razvoja događaja, osuo je pogrde na račun napadača i svoje zle sreće. Do vruga sa Rensom Perentom i danom kada ga je prvi put srco i kada ga je taj nitkov za-dužio.

Malo zatim, Perent je iskočio iz zaklona i ne prezajući od opasnosti, projurio blizu njega, pucajući sa visine kuka. Dok Holidej se bacio na zemlju i zakotrljao se ka drugoj strani stene, a tri taneta iz Perentovog pištolja svirnula se u i zarila se u zemlju pored njegove glave, a jedan mu je čak odneo i šešir. Dok je odgovorio na Perentov napad tek u trenutku kada su se i ostala dvojica pojavili povedeni Perentovim primerom. Dok je ispalio nekoliko metaka i zabrinuto se osvrnuo oko sebe. Sa mesta gde se nalazio, postojao je samo jedan izlaz i taj jedini izlaz Perent je pokrivao vatrom svog oružja. Najbolja mogućnost koja mu se pružala, dakle, bila je

da pojaše konja i pokuša da se probije nazad, putem kojim su došli Perent i njegovi pratioci. Dok je povukao konja ka sebi i već je stavljao nogu u uzengiju, kada je Perent ponovo jurnuo iz svog zaklona i ovaj put uputio prema Doku hitac koji je okrznuo tkivo na njegovoj podlaktici. Dok je ovoga puta zaista opsovao, a onda se vinuo u sedlo, žustrim pokretom vodica okrenuo konja u željenom pravcu kada su se pred njim na početku padine pojavila petorica jahača. Konjanici su ga odmah primetili i pripucali.

Holidej se priljubio uz konjski vrat i zastao. Sada je bio uhvaćen u unakrsnu vatru, nalazio se između čekića i nakovnja. Istovremeno, Perent je okrenuo svog konja da bi se suprotstavio konjanicima koji su jurišali uzbrdo. Njegov revolver je planuo. Neposredno iza njega, dvojica njegovih pratilaca osuli su na dolazeće konjanike kišu olova i oborili iz sedla dvojicu od petorice jahača. Ali, ostali se nisu uplašili. Nastavili su da gone svoje konje u pravcu Holideja i Perenta, a samo malo za tim, njima su se pridružila još dvojica gonilaca koji su bili nešto malo zaostali. Ne razmišljajući mnogo, Dok je poterao konja u trk pravo prema Perentu. Nalazio se još uvek van domašaja Perentovog pištolja, kada je čuo da mu jedan od dvojice njegovih pomagača nervozno dovikuje.

– Bežimo Rense, moramo što pre da se gubimo oдавде!

Revolveraš je ispalio još dva hica na Holideja pre nego što se rukom uhvatio za rame i klonuo preko sedla po konjskom vratu. Zatim je snažno zario mamuze u slabine svog konja i naterao ga u pakleni trk. Hici iz oružja dolazećih gonilaca sve češće su zviždali oko njegove glave i Dok Holidej je zategao vodice da bi sprečio konja da po svom nagonu sledi beg drugih konja. Skočio je na zemlju i stao pored konja, s obe ruke dignute do visine

ramena. U situaciji kada ne zna ko puca i zašto puca, smatrao je da je najbolje da se preda.

Trenutak kasnije, gonioci su se prbližili i prvi od njih iskezio se grozno na Holideja pre nego što je žučno prasnuo. – Uhvatite ga!

Dvojica njegovih sledbenika naperili su puške u Holideja. Ni na jednom od pet lica, Holidej nije zapazio ni trunku razumevanja ili tolerancije prema sebi. Svi su ga gledali strogo, tvrdim neprijateljskim pogledom koji je Holideju suviše jasno govorio da njegove neprilike za taj dan ne da nisu završene nego tek počinju.

V

Dok Holidej je pratio pogledom trojicu konjanika koji su laganim hodom jahali nazad uz padinu, odela iscepanih od granja i trnja na koje su u trku nailazili, ozbiljnih lica i sa puškama prebačenim preko sedla, ali sa cevima uperenim u njegovom pravcu. Za vreme njihove odsutnosti nije ni pokušao da dvojici koji su sedeći u sedlima i držali svoje puške uperene na njega objasni situaciju u kojoj se našao, jer je shvatio da bi to bila bezpredmetna muka. Dvojica njegovih čuvara bili su očigledno sporedne ličnosti i dok su motrili na njega, oni su mi rekli samo da će kad dođe trenutak Kori Star najbolje znati šta će uraditi s njim.

Trojica konjanika zaustavili su konje ispred Holideja i njegova pažnja zaustavila se na onom koji je jahao u sredini. Taj je sedeo gordo uspravljen u sedlu, a izgledom je ostavljao utisak impozantnog čoveka širokih ramena i snažnih mišićavih grudi, sa kratkim vratom koji se utapao u nabrekle mišice njegovih snažnih ramena. Taj čovek imao je četvrtastu energičnu vilicu i čim je zaustavio konja sa njegovih

velikih usta potekle su reči nalik na besno režanje.

– Imamo dvojicu mrtvih i njega jednog živog od koga treba da nešto saznamo – rekao je taj korpulentni čovek. Rekavši to, gipkim čak gracioznim pokretom sjahao je iz sedla, a onda prišao Holideju i, iako se Dok tome nije nadao, zadao mu jedan snažan udarac u lice.

Mada je bio iznenađen njegovim postupkom, Holideju je ipak pošlo za rukom da malo uzmakne i amortizuje udarac. No, zamah je bio tako snažan da je Dok ipak posrnuo i naslonio se ledima na stenu da ne bi pao. Protresao je glavom da bi se pribrao i sevajući očima presekao napadača koji je, iako snažan i u apsolutno suverenom položaju, ipak zastao kao prikovan na mestu.

– Lakše, vrug vas odneo! Pobrkali ste konce i to vam ne daje pravo da se nasilnički ponašate – presekao ga je Dok.

– Nismo nikakve konce pobrkali, vrug te odneo – prasnuo je Dokov snažni sago-vornik, prilazeći još korak bliže ka Holideju, ponet ponovnim impulsom da zada još jedan udarac, ali, ovoga puta Dok Holidej nije sedeo skrštenih ruku i na zaprepasćenje grdosijinih pratilaca, učinio je nešto što verovatno u svom životu nisu videli. Brzinom zmije zvečarke uzmakao je korak u stranu i izbegao grdosijin udarac, a onda dočekao njegovu telesinu, strahovitim udarcem u stomak, od koga se ovaj previo napola kao slomljena opruga. Napadačeve ruke su klonule naniže i grdosija je bio bespomoćan plen čak i za slabijeg borca nego što je bio Dok Holidej. Ali, Dok ga je samo zgrabio za ramena i odgurnuo ga od sebe.

– Ja nemam s ovim nikakve veze – ljutnuo se Holidej. – Ja sam išao svojim putem sa namerom da što pre stignem u Mun.

Grdosija je izvukao revolver iz futrole, ali ga nije uperio u Doka. – Vraga ste vi išli vašim putem, mister! – Grdosija je i dalje zadržao grubo držanje prema Holideju, ali je njegov ton ipak bio nešto blaži i umesto prosto ti, sada ga je oslovio sa vi. – Umešani ste u ovo do grla i niko me ne može razuveriti da nije tako.

– Kažem vam da grešite. U svakom slučaju mislim da ništa neće škoditi ako me saslušate – rekao je Dok Holidej.

– Pričajte – rekao je predvodnik.

– Ja sam lepo mirno jahao pošto sam se pre toga odmorio u krčmi Tima Šeja nekoliko desetina milja dalje odavde. I tako, dok sam ja lepo jahao ugledao sam odjednom da iz nekih stena dole niže izlaze petorica jahača, a kada su mi prišli bliže, prepoznao sam među njima Rensa Perenta.

Predvodnikove oči su ponovo zasijale. – Znači, priznajete da ga poznajete?

– Ama saslušajte me kad vam kažem! – Prasnuo je Holidej. – Perent se u trku ustremio ovamo i kada me je ugledao, opalio je iz pištolja. Kada je za njim pošao i onaj drugi, patuljak po veličini, taj se ustremio na mene i ja sam morao da ga smaknem. Onda je Perent potpuno poludeo i da se niste vi blagovremeno pojavili, može biti da ne bih uspeo da mu umaknem.

Dok Holidej je pogledao predvodnika, a zatim je njegov pogled prešao do ostalih. Svi su sedeli u sedlima ukočeni, stisnutih usana i nemi, svi su ga gledali sumornim neprijateljskim očima.

– Lepo smišljena priča, mister – rekao je krupni predvodnik gonilaca. – A evo kako ja gledam na tu priču. Vi ste bili sa njima, zbrisali ste u pogodnom momentu nezavisno od drugih, dojahali ste ovamo i najverovatnije niste mogli da nađete put kuda dalje. Kada smo pogodili onu hulju Larija Perenta, vi ste se zbunili i niste zna-

li šta da radite, pa ste u smušenosti nalezeli pravo na nas. Ostali su zbrisali, vrag će ih znati kuda, ali, to im neće pomoći. Ostavili su za sobom trag i mi ćemo ih pratiti makar do na kraj sveta.

– Sto mu gromova grešite! – Viknuo je Dok Holidej mimo svog običaja. – Upoznao sam Perenta kada smo bili u Šejovoj krčmi dva dana zarobljeni poplavom. Pomogao sam mu da pređe reku, jer mi je objasnio da mu se žuri u Mun, gde je po njegovoj priči trebalo da se izvrši vešanje nad njegovim bratom. Razlog što sam pomogao je što me je dan ranije spasao smrti.

Krupni predvodnik gonilaca zametnuo se nazad na petama i bahato odmahnuo glavom. – E, to vam je greška, životna greška. Već sama činjenica da ste pomogli Rensu Perentu žigoše vas kao njegovog saučesnika. Ja sam držao Larija Perenta u zatvoru i pripremio sam ga za suđenje, a zbog njegovih zločina, časna reč, ne bi bilo sudije i porote koji bi ga mogli osloboditi. Visio bi taj čovek, sasvim sigurno, za primer drugim sličnim njemu. Ali, sve se pokvarilo. Vaša banda je došla, ubila dvojicu čuvara i oslobodila onu hulju od ubice. Videli smo vas sasvim jasno kad ste bežali. Bili smo dovoljno blizu baš u trenutku kada ste izlazili na vrata. – Predvodnik grupe se okrenuo i pogledao ljude oko sebe. – Da li je neko od vas jasno video ovog nevaljalca da bi sasvim pouzdano mogao da tvrdim da je on bio među onima koji su provalili u zatvor.

Holidej je mirno digao glavu prema konjanicima koji su ga okruživali i slobodno, netremice, pogledao ih u oči. Trojica od četvorice pratilaca pokazali su izvesnu dozu nedoumice i nisu rekli ništa. Ali je četvrti, jedan dežmekasti čovek crne brade i mrgodno zacrtanog lica promrmljao dovoljno jasno da bi ga ostali mogli čuti. – Ja sam ga sasvim jasno video Kori. On

je sigurno jedan od njih. Možda je čak onaj koji je ustrelio mog brata Vala.

Grdosija je klimnuo glavom kao da se slaže. – Za to delo visiće na konopcu.

Holidej je koraknuo korak napred, a ljutina je iscrpla i poslednju kap krvi iz njegovog lica. Sav bled, pogledao je Stara pogledom razjarenog tigra i Star je mahinalno digao cev revolvera do njegovih grudi.

– Ostanite gde ste mister i ne mičite se. Kako se zovete?

– Ja sam Džon Holidej, ako vam to nešto znači. A ko ste vi?

– Ja sam Kori Star... odakle ste vi? Vaše ime mi od nekuda poznate zvuči kao da sam ga već negde čuo.

Holidej je kratko vreme dvoumio. – Roden sam dosta daleko odavde, ali, to sada nije ni važno.

– Rekoste da ste bili u krčmi Tima Šeja?

– Tačno, bio sam tamo.

Kori Star se bezdušno osmehnuo. – E, tu ste napravili grešku. Taj deo pokrajine je poplavljen, mister i poslednje nedelje niko otuda nije mogao da dođe, niti vi, ni Rens Perent, niti bilo ko drugi. Dakle, vaša priča ma koliko uverljiva, najverovatnije nije istinita.

– Kažem vam da sam došao baš otuda, a otuda je došao i Rens Perent, morate mi verovati Stare!

Starov osmeh pretvorio se u glasno ce-rekanje. A onda se gromadni predvodnik gonilaca naglo uozbiljio i njegova pojava dobila je preteći izraz. – Samo gubimo vreme glupim pričanjem. – Rekavši to, energičnim korakom prišao je Holideju i izvukao njegov revolver iz futrole, a onda i iz futrole na sedlu izvukao sjajnu, fino podmazanu „vinčesterku“. Kada je završio s tim, rekao je namešteno grubim glasom.

– Penjite se na konja, mister.

Malo kasnije, Dok Holidej je jahao praćen petoricom ljudi s oružjem na gotovs. Sa mesta gde su stajali, uputili su se najpre pored skupine stena niz padinu, a onda su skrenuli u usek odakle su se pojavili Rens Perent i njegova grupa, a za njim gonijoci.

Posle nekih šezdesetak stopa stenama ograničeni prolaz zavijao je na stranu i Holidej je ugledao jedan kružni čist prostor veličine nekih stotinu metara u prečniku i na njemu tri kamene građevine. Najveća od tri zgrade nalazila se u sredini i na njenim prozorima postojale su gvozdenе rešetke.

Na privezištu ispred dve sporedne zgrade bio je privezan prilično veliki broj jahaćih konja, bar dvadesetak, koliko je Holidej mogao na brzinu da prebroji. Približno toliko broj ljudi stajao je u grupicama razbacanim po čistini i posmatrao grupu od pet ljudi koji su došli kroz prolaz, vodeći za sobom zarobljenika. Svi, sem malog broja njih, nosili su sive uniforme. Kori Star je poterao svog konja na čelu kolone i zaustavio se ispred jednog od tih ljudi.

– Šta se ovde radi. Je li bilo još nekih neprilika?

– Ne, Kori, sve je u redu. Uspeli smo da ih smirimo.

– Odlično – rekao je Kori Star zadovoljno. – Sledeća dva dana neće niko od njih dobiti hranu, a vode i hleba samo toliko da ne umru od gladi. Kad budu iscrpeni do krajnjih granica, biće mirni kao bube. Boliver će sa mnom poći u Mu i povećemo ovog nevaljalca i ubicu. A ti ćeš za to vreme doneti odozgo leševe poginulih.

Uniformisani čovek je mlitavo pozdravio Korija Stara, a Holidej je zapazio da je jedan od čuvara zauzeo poziciju sasvim blizu njega. Kori Star se mrgodnim pogledom osvrnuo oko sebe i pre nego što se obratio Holideju, sa njegovih usana slete-

lo je nekoliko pogrdnih reči. – A sada hajdemo, a ti Holideje podi na čelo. Bolivere, budi uz njega i drži ga na oku.

– Čuo si mister Stara, Holideje, kreći. – Dodao je Boliver, čovek sadističkih crta lica.

Holidej je zaključio da nema nikakvog smisla suprotstavljati se i raspravljati se o Starovoj odluci. Kratko vreme posle polaska, ostavili su iza sebe zatvorsku tvrđavu i zašli duboko u otvorenu preriju. Dva časa kasnije izbili su na jedan brdski prevoj i Holidej je u dolini ispod njih ugledao neki grad sa nekoliko glavnih ulica koje su vrvele ljudima.

– Terenski sudija neće doći bar još jednu nedelju dana, Holideje, a ja ću se postarati da za ubistvo četiri moja dobra čoveka i pomoć koju si pružio jednom ubici u bekstvu, dobiješ ono što si zaslužio, a to je konopac.

– Moja priča će se pokazati kao verodostojna čim budem mogao da razgovaram sa nekim ko ima trunke razuma u glavi, Stare – odgovorio je na to Holidej. – Kad budem oslobođen optužbe i pušten, savetujem ti da mi se kloniš sa puta.

Star je izlio srdžbu u vidu bujice psovki, a onda je izvadio revolver iz futrole i svom težinom ga munjevito spustio na Dokovu glavu. Holidej se spustio napred na Migov vrat, pokušao da se izbori protiv bolnog mraka koji ga je brzo obuzimao. Čuo je kao iz daljine Starov glas i taj glas činilo mu se kao da odjekuje iz nekog dugačkog mračnog tunela.

– Rekao sam ti da zavežeš gubicu, mister. Sada ćeš je zaista zatvoriti, tako mi boga!

Posle toga, Dok nije osećao ništa sem još dublje pomrčine i neke udaljene grmljavine koja kao da je blokirala bol koji je osećao u glavi.

– Baci ga tamo unutra.

Kroz izmaglicu polusvesti Holidej je dosta razgovetno čuo te reči. U ušima mu je još uvek zvonilo i tutnjava bola je još uvek kao puls udarala u njegovoj glavi. Neko ga je gurnuo i od tog guranja Dok je pao na pod.

Koliko je dugo tako ležao nije znao, ali to nije bilo previše dugo, jer za to vreme nije uspeo da se sasvim osvesti. Začuo je odjek čizama na drvenom podu blizu sebe i vrh čizme zario mu se u rebra. Mada ga je prostrelio bol, Dok je prigušio bolno stenjanje.

– U redu, u redu – rekao je neko oštrim glasom – sada je toga dosta, Stare, On je sada u mojoj nadležnosti.

– On, jedna prokleta hulja i ubica, Simpsone – zabrundao je sada već dobro poznati glas Kori Stara. – Takvi od mene ne zaslužuju pristojno ponašanje i human postupak. On i još četvorica drugih majmuna, a među njima je i Rens Perent, provalili su kod mene u zatvor i oslobodili Larija Perenta. Pri provali ubili su dvojicu čuvara, a kada smo ih gonili, ubili su još dvojicu. Izgubili smo, dakle, četiri dobra čoveka zbog ovog nitkova.

– Zar je Lari Perent pobegao?

– Da, za dlaku – rekao je Star.

Holidej je digao glavu i primetio da se upravnik zatvora cinično osmehnuo krajičkom usne. – Ali, ne zadugo – nastavio je Star. Udesili smo ga kada je pokušao da pobegne preko planine. Oni drugi uspeli su privremeno da pobegnu.

Holidej je protrljao oči pesnicama, i naslonio se na zid. Gledajući Kori Stara koji se ispred njega šepurio kao uobraženi tetreb, jedina misao koja mu je dolazila u glavu bila je da ga ščepa rukama i da ga dobro isprebija.

Holidej je skrenuo pogled sa Kori Stara i osmotrio njegovog sagovornika koji je raširenih ruku stajao oslonjen na pisači

sto. Na njegovoj košulji svetlucala je metalna šerifska zvezda. Bio je srednjeg rasta i prosečne građe, ali je ostavljao utisak čvrstine i snage. Mada je nekoliko oštrih crta njegovom licu davalo izraz neke grubosti i tvrdoće, na uglovima njegovih usana igralo je nešto nalik na blag osmeh.

Primitivši da ga Dok Holidej posmatra, šerif mu se obratio. – Vi ste, dakle, taj Holidej?

Holidej je pažljivo opipao mesto na glavi gde ga je pogodio Starov revolver i čutke klimnuo glavom. Nedostajao mu je njegov šešir sa širokim obodom, a odelo mu je neuredno visilo na nekoliko mesta, čak poprskano kapljicama usirene krvi, košulja mu je bila prljava i izgužvana, a tanka kravata vezana mašnom bila je upola razvezana. Sve u svemu, Dok Holidej nije nimalo ličio na onog samosvesnog elegantnog pustolova o kome su kružile priče širom Dalekog zapada.

– Mister Star je podneo nezgodnu optužbu protiv vas, mister Holideje, optužba koju je potvrdio i mister Boliver koga vidite da stoji na vratima. Njih dvojica tvrde da ste dojahali sa grupom Rensa Perenta, da ste napali državni zatvor u gradu Mun i da ste pomogli jednom ubici da pobege. Šta imate da kažete u vašu odbranu, mister?

Holidej je izvesno vreme čutao pokušavajući da koliko koliko svoje odelo dovede u sklad sa svojom ličnošću. – Imam da kažem samo to da taj mister Star ne govori istinu. Ja nemam nikakve veze ni sa tim napadom niti sa bekstvom iz zatvora.

Nezadovoljan Holidejevim odgovorom, Kori Star je glasno opsovao. – Svi oni lažu, je li tako Simpstone? To za tebe nije ništa novo, imao si već stotinu puta prilike da čuješ zločince kako govore laži, a izgledaju kao nevinašca. Sto mu muka, Boliver je bio sasvim blizu i on ga je identifikovao

kao jednog od napadača. Boliver nije ni slep, ni pijan, zar ne?

– To je tačno, Boliver je dosta pouzdan svedok, ali, greške se ipak ponekad prave – rekao je Simpson. – Naročito onda kad kuršumi zvižde oko ušiju. U svakom slučaju, mislim da ste mi rekli sve što u ovom trenutku treba da znam, mister Stare. Kad bude došao terenski sudija, ja ću vas odmah obavestiti da biste mogli da prisustvujete suđenju.

Stavljajući time do znanja da je njihov razgovor završen, uzeo je svežanj ključeva i otvorio prvu ćeliju. Okrenuvši se prema Holideju, dao mu je znak i kada je Dok prošao pored njega i ušao u ćeliju, zaključao je ćeliju i svežanj ključeva bacio na sto. Kao da nije zadovoljan šerifovim načinom razgovora, Kori Star je lagano prišao vratima, gurajući Bolivera pred sobom. Onda je tu zastao, odmerio Holideja hladnim pogledom u kome se naslućivala pritajena pretnja i okrenuo se šerifu.

– Ne bi mi nikako odgovaralo ako bi se desilo da ovaj tip pobegne, Simpstone. Ne znam kako bih mogao to da saopštim rođacima onih ljudi koji su ubijeni.

– Ovo je moj zatvor a ne tvoja kaznionica, Stare. Biće izveden pred sud da odgovara za delo za koje si ga optužio i to je za sada sve što mogu da ti kažem.

– Odlično – promrmrljao je Kori Star i izašao. Simpson je zastao u blizini Holidejeve ćelije i ozbiljno se zagledao u nje.

– Vidim da imate krvi i na glavi, a čini mi se da vidim i čvorugu. Pretpostavljam da ste dobili udarac drškom revolvera?

Holidej je klimnuo glavom.

– Star?

– Ko bi drugi?

Simpson je prišao nazad do pisaćeg stola, napisao kratak izveštaj, a onda se zamišljeno zagledao kroz otvorena vrata na glavnu ulicu njegovog grada.

Iskoristivši trenutak tišine, Dok Holidej je rekao. – Ono što sam vam maločas rekao je sušta istina, šerife. Tek rano jutros napustio sam krčmu Tima Šeja koga vi verovatno poznajete. Ako pošaljete čoveka da to proveri na licu mesta, uveren sam da će Tim Šej doći lično da to saopšti ili dati izjavu koja će me osloboditi svake sumnje. Sem njega bilo je u njegovoj krčmi još najmanje tri osobe koje su me videle, izvesna mis Kentrel i njen deda koji su se tamo našli zarobljeni poplavom i još jedan čovek, neki probisvet, koji nosi ranu što mu je Rens Perent zadao. Svi oni će potvrditi da je moj iskaz tačan.

– A kako ste vi prešli reku? – zapitao je šerif.

– Pa, sačekao sam nekoliko časova. Kada je kiša prestala da pada, mene je neki stari traper po imenu Džas Mak Harg odveo do mesta gde postoji gaz u reci. Tamo sam prešao i pošao ovamo.

– Aha, znam Mak Harga – rekao je Simpson. – On skita levo desno, od onih je tipova koje čas vidiš čas ih ne vidiš. Ipak, pošten je čovek i mogao bi biti vrlo pouzdan svedok za vas.

Dok Holidej se slabo osmehnuo krajičkom usana. – Čini mi se da bismo na Mak Hargovu pomoć mogli da zaboravimo bar izvesno vreme. On je otišao da postavlja zamke u planini i ne verujem da ga neko može pronaći.

Simpson je zatvorio fioku svog pisaćeg stola i ustao. Izvesno vreme posmatrao je Doka Holideja i onda rekao. – Star kaže da je reka još uvek nabujala i da je veliki teren poplavljen. Kako bi onda neko mogao da ode da razgovara sa Šejom?

Holidej je prišao ogradi svoje ćelije i uhvatio se rukama za гвозdene rešetke. – Ima načina da se stigne do tamo. Mak Harg mi je pokazao mesto gde se može preći. Otprilike jednu milju ili nešto više od mesta gde se nalazio most stoje dva

velika drveta pamukovca. Reka je na tom mestu široka, ali nije opasna, iako možda tako izgleda. Najopasniji brzaci su sasvim pored obale, tamo gde je dno dovoljno čvrsto da konj po njemu može da hoda. Dobar jahač lako bi mogao da stigne do Timove krčme.

Simpson je zainteresovano napucao usne. – Koliko vremena je potrebno da se stigne do tamo?

– Pa, rekao bih najviše pet do šest časova.

Simpson se ponovo zagledao kroz otvorena vrata. Na ulici bez prolaznika bleštalo je popodnevno sunce. – Sutra ujutru sa prvom zorom mogao bih poslati nekoga, Holideje. Možda bi mogao da stigne nazad tek kasno uveče ili u toku noći.

Holideju se nije svidelo da ceo dan, a možda i dan i po provede u ćeliji. Ali, pošto nije video nikakvu alternativu toj izvesnoj mogućnosti, smirenim glasom je rekao. – Pa, čini mi se da je to najviše što možete učiniti, šerife.

Simpson je klimnuo glavom potvrđujući time svoju saglasnost da tako postupi, a onda je pogledao preko odaje do ulaza. U tom momentu u njegovu kancelariju je ušao jedan star čovek umornog pogleda. Starac je bacio svoj šljampavi šešir na čiviluk koji je visio na zidu i pokretom glave pokazao u pravcu ćelije gde se nalazio Dok Holidej.

– Dakle, Rufe, šta imamo unutra?

– Jednu vrlo krupnu zverčicu, Doka Holideja – odgovorio mu je Simpson. – Dobro otvori oči i motri na njega dok ja odem da dovedem lekara. Mogao bi da mu pripremiš nešto za jelo dok sam ja odsutan.

Starac je klimnuo glavom u znak pristanka i sačekao da Simpson napusti prostoriju, a onda je prišao rešetki i pažljivo osmotrio Holideja. – Moje ime je Li Etkins. Šta je bilo s tobom mladi čoveče?

– Zabuna, rekao bih – odgovorio je Dok kratko.

Starac je zažmirio i po izrazu njegovog lica moglo se dokučiti da sa rezervom prima zatvorenikove reči. – Pa dobro, to je tvoja priča, ali, i to događa. Mada moram reći da se ne događa baš često. Lepo, smešti se tu gde si i nemoj mi zadavati glavobolju, pa ću s tobom postupati kao u najboljem hotelu. Poslušaj moj savet i miruj. Šta će biti biće, i ne vredi da se mnogo džapaš.

*

Dok Holidej je sklopljenih očiju ležao na svom tvrdom krevetu od dasaka ne razmišljajući ni o čemu posebno, kada je jaka eksplozija prolomila tišinu predvečerja. Istog trenutka seo je na krevet i pogledao Li Etkinsa i šerifa Simpsona koji su kao opareni skočili na noge. Etkins je prvi prešao preko odaje do police na kojoj su stajale puške i u prolazu otuda uzeo svoju „vinčesterku“.

– Čini mi se da se eksplozija čula iz blizine banke – rekao je trčeći krivim nogama prema trotoaru. Simpson je jurnuo preko odaje do prozora i glasno izgovorio klevetu, kada je ugledao trojicu jahača kako u galopu izbijaju na konjima iz uličice koja je vodila pored banke, i glavnom gradskom ulicom kreću prema jugu.

Simpson je potegao svoj revolver i zapleo obarač, ali, nije opalio. Kroz prozor je pokretan cilj bio nesigurna meta i zato je u nekoliko koraka istrčao na trotoar do Etkinsa. Holidej se u međuvremenu popeo na krevet i kroz prozor zagrađen rešetkama provirio napolje da bi video šta se događa.

U tom trenutku, Simpson je već trčao niz ulicu a Etkins je, koliko su mu to njegove krive noge dozvoljavale, hitao njegovim stopama. Probili su se kroz gomilu i

Simpson je prvi ušao u banku. Etkins je ostao na trotoaru ispred ulaza i mahnuto rukom gomili da se udalji iz neposredne blizine. Gomila se udaljila tek toliko da je sunce kosim zracima obasjalo mrtvog čoveka koji je bio glavni predmet pažnje okupljenih radoznalaca.

Prošlo je pet minuta pre nego što je Simpson izašao iz banke sevajući očima sa lica pretvorenog u masku ljutine. Oštrim tonom doviknuo je nekoliko naredjenja, probio se kroz gomilu do ulice i odlučnim korakom hitro se vratio do zatvorske zgrade.

Ušavši u odaju žurnim korakom, prišao je do ormarića na zidu i iz njega uzeo potpuno novu pušku. Vešt看 pokretom repetirao je zatvarač i otvorio cev, pogledao jednom okom duž cevi, a onda ubacio metak u ležište. Napunio je oba džepa na košulji rezervnim mecima i s treskom zatvorio vrata ormarića. Već se okretao da pode lica smrknutog i sledenog od ogorčenosti, kada je u njegovu kancelariju upala grupa ljudi ljutih izraza lica.

Jedan čovek koji je ušao ispred ostalih, besno se zagledao u Holideja koji je sedeo u ćeliji, a zatim se okrenuo šerifu i prasnuo. – Dakle Simpstone! Reci šta nameravaš da preduzmeš?

– Da ih gonim, šta bi drugo?

– A ovaj? – debeljko je pokazao prstom na Doka Holideja.

– On će ostati ovde.

– Zašto gubiti vreme s njim, Simpstone? – rekao je debeljko prilazeći pisaćem stolu. – Star je nešto ranije navratio u salun i ispričao nam sve o njemu. On smatra da bi bilo najbolje da ga odmah obesimo i svršimo tu stvar s njim. Onda ti ne bi imao da brineš zbog toga što ga ostavljaš bez čuvara, a mogao bi, sem toga, da povedeš i sve raspoložive ljude u poteru za tim prokletim Perentom.

– Ko kaže da je to bio Perent? – Graknuo je Simpson na debeljka i vraćajući revolver u futrolu pošao od stola prema njemu.

– Ja kažem, vrag te odneo Simpstone! Video sam poternice koje su okačene pred ulazom u tvoju kancelariju, a video sam i njega dovoljno dobro kad je bežao iz banke. Prepoznao sam ga sasvim sigurno i nimalo sumnje nema da je to bio Rens Perent.

– Znam sve to, Krozbi – rekao je Ruf Simpson – i mislite li da je meni milo što je Belami mrtav? Ako želite da učestvujete u poteri i izložite se opasnosti, onda podite po svoje konje. Ja polazim u poteru, a ti Etkinse ostani i dobro čuvaj našeg zatvorenika.

Krozbi, međutim, nije obraćao pažnju na Simpsonove reči i potpuno ignorišući Simpsona prešao je preko odaje do Holidejeve ćelije. – Prljava svinjo! – Zavitlao je pesnicom prema njemu. – Ako te dočepam ovim šakama daviću te dok u tebi ima trunke smrdljivog života. Časna reč, visićeš ti mister, za sve prljave hulje od tvojih prijatelja, ne zvao se ja Krozbi.

Krozbi je pružio ruke kroz rešetke prema Holidejevom grlu, ali se ovaj nije ni pomerio s mesta, kao da ne haje za debeljkove preteće reči i pokrete. No, kada je Krozbi, u nameri da svoju pretnju ostvari, šćepao za grlo, Dok je munjevito digao obe ruke i svom snagom ih spustio na Krozbijeve. Krozbi je podlakticama udario o gvozdeno rešetke i jauknuo bolno.

– Sebi ruke mešino debela – ciknuo je Dok. – Zahvali nebu što ti ih nisam polomio. Drugi put ne diži ruku na bolje od sebe.

Krozbi je izvukao ruke iz rešetaka i posle prvog trenutka zbunjenosti mašio se revolvera. Simpson je priskočio preko odaje, zgrabio Natijela Krozbija za košulju i odgurnuo od ćelije.

– Pazite kako se ponašate! – Povikao je. – Ja sam ovde gospodar i ja i moja reč ima da se slušaju. Što ja naredim to će da se radi, jeste li me razumeli?

– Samo uzalud gubiš vreme, Simpstone. Čuo si optužbe protiv njega. U redu, ne moraš da postupiš onako kako hoćemo, ali, ti sad odlaziš i znaj da ćemo mi ovog nitkova i nevaljalca srediti onako kako mi smatramo da je najbolje.

Simpson je odjednom izgubio strpljenje i jednim grubim pokretom izgurao Krozbija kroz vrata na ulicu. Zatim je uperio pušku na ostale. – Izlazite!

Gradani su ustuknuli i zaprepašćeno se zablenu u šerifa. Sa ulice su se začuli povici negodovanja protiv Simpsona i nekoliko puta začulo se pominjanje imena Belami. Li Etkins se progurao kroz gomilu u zatvorsku zgradu i rukama obrisao znoj sa čela.

– Napolju se okuplja sve veća i veća gomila, Rufe. Uskoro će im se pridružiti i oni iz saluna.

Simpson je izgovorio neku nerazgovetnu kletvu i pošto je izgurao na ulicu i ostalih nekoliko napasnika, zatvorio je vrata i osigurao ih gvozdenom prečagom.

Tek što je gvozdена šipka pala u ležište, na vratima je odjeknulo snažno i nervozno lupanje. Pošto iz kancelarije niko nije odgovorio, lupanje se nastavilo, ali je odjek drveta bio prigušen urlanjem glasova na ulici.

– Otvaraj Simpstone, ili časna reč provalićemo vrata! Holidej je prepoznao bankarev glas, piskav od ogorčenosti i onog neobjašnjivog unutarnjeg osećanja koje prethodi žedi za linčom. Zatim je komad cigle, bačen rukom nekog drznika, razbio prozor i sasuo komade razbijenog stakla na Rufa Simpsona. Psujući, Simpson se povukao nekoliko koraka dublje u odaju. Nije primetio da je tako došao sasvim nadomak Holidejeve ruke.

U tom trenutku, snažad udar potresao je vrata i celu prostoriju. I Dok i Simpson shvatili su šta se sada događa. Nestrpljivi građani nastojali su da vrata razbiju debloj kojim su, poput srednjovekovnog „ovna“, gurali u vrata. Pred ritmičkim udarima debila, od koga su otpadali komadi maltera oko ragastova, šerif je uzmakao još korak nazad sav crven u licu od nemoćnog besa. Ljut do krajnosti, prasnio je razgnevljeno. – Prokletnici, platiće mi za ovo!

– Platiće a kad? Kada me budu obesili? – primetio je Holidej rezignirano.

Simpson je bacio preko ramena kratak pogled na Holideja. – To će im uspeti samo preko mog mrtvog tela, Holideje. – Vi ste pod mojom vlašću i časti mi moje tako će to ostati, makar me to koštalo života.

U tom trenutku, zatvorska vrata su pustila pod upornim udarcima teškog stabla. Ruf Simpson je okrenuo leđa Holideju i upitno pogledao ka mestu gde je šćućuren u polutama čučao Li Etkins. Njegovo poverenje u starog pokazalo se rečima koje je izgovorio.

– Budi spreman Li. – Onda je malo di-gao glas. – Prvome ko uđe pucaj u noge!

Kao da je čekao samo trenutak Simpsonove neopreznosti, Dok Holidej je u tom momentu pružio obe ruke. Jednom je izvukao „kolt“ Simpsonu sa bedra, a drugom mu oteo pušku iz ruke. Simpson se okrenuo s izrazom iznenađenja i ljutine na bledom licu. Ne čekajući da mu šerif nešto kaže, Holidej je zavrtio pušku u unutrašnjost ćelije. Udarivši u zid, puška je opalila i vika ispred zatvorskih vrata nešto se utišala.

– Daj ovamo ključeve Etkinse i otvori ćeliju – rekao je Holidej glasom koji nije dozvoljavao pogovora. – Požuri i bez raspravljanja! Kreni.

Simpson je grčevito dograbio gvozdene rečetke i usjaktelim očima se upiljio u Doka Holideja. Lice mu se grčilo od nemoćnog besa, a oči su mu gorele kao da bi pogledom mogao spržiti onoga koga je gledao. Nalazeći da pred revolverom ne treba biti previše hrabar, Etkins je pošao prema zidu na kome su visili ključevi, ali je na pola puta zastao i okrenuo se Holideju.

– Sto mu gromova, Holideje, to nije način. Ako pobegnute, mi ćemo vas goniti i u tom slučaju neće biti nikakve šanse da obuzdamo ove polupijane budale da vas linčuju.

– Gonite me koliko hoćete, mister – rekao je Dok Holidej sa prizvukom razdraženosti u glasu – ali, tek onda kada odem odavde. A sada, otvori vrata. Pretpostavljam da imam samo jedan minut vremena, a onda će biti na kocki moj ili Simpsonov život.

Etkins je nešto nerazgovetno promrmljao sebi u bradu. Ali, odlučio je da posluša. Ne obazirući se na Simpsonovo obezbeđeno lice gurnuo je jedan veliki ključ i otključao bravu. Holidej je gurnuo vrata i širom ih otvorio i rešetkastim vratima priljubio malog čoveka uza zid. U tom trenutku, Simpson je hitro jurnuo napred i nasrnio na Holideja. Ali, Dok se nije dao iznenaditi, već je izbegao šerifov nasrtaj i ne želeći da upotrebi revolver dograbio je šerifa za ruku, okrenuo ga i zavrnuo kada su se vrata pod udarcima debila razlomila u paramparčad. Dok se okrenuo na petama, ispalio dva hica visoko u prolaz vrata i naterao one koji su potrčali unutra da žurno ustuknu i razbeže se, padajući jedan preko drugoga. Jedno tanc zviznulo je preko Dokovog ramena i pogodilo Lia Etkinsa u nogu. Starac je samo izusti kletvu pomešanu sa pri-gušenim jaukom i šepajući skočio u zaklon iza pisaćeg stola. U međuvremenu,

Simpson se okrenuo od zida i ponovo narnuo na Holideja.

Dok je preteći žmirnuo očima i procedio kroz zube. – Ako još niste dovoljno naučili, šerife, onda utoliko gore po vas.

Ne završivši rečenicu, Dok Holidej je zamahnuo revolverom i snažno spustio dršku na Simpsonovu glavu. Šerif je posrnuo i pao na kolena, hvatajući mlitavim rukama Holideja za košulju i pantalone. Iako polusvestan, nije se još predao i pokazivao je želju da se bori do kraja. U tom trenutku, još dva hica planula su na ulici i prozviždala pored Holideja koji je odgurnuo šerifa i nagnuo u beg. Došavši do zadnjeg ulaza, Dok je podigao zasun, širom otvorio vrata i iskočio napolje. Za trenutak je zastao široko raširenih nogu, očekujući sa koje će strane doći napad. Upozorio ga je šum koji se začuo i, okrenuvši se hitro kao panter, ugledao je četvoricu koji su se trčeći približavali preko dvorišta. Dok je jedan za drugim isprazio sve metke iz šerifovog revolvra ciljajući u noge napadača. Zatim je potrčao koliko ga noge nose, za tren oka stigao do štale i iz jednog boksa dohvatio svoje sedlo. Dok je navrat nanos sedlao konja, kuršumi su zviždali na sve strane kroz tanke polutrulce daske primitivne štale. Kada je pod sobom osetio odmornog i za trk rasploženog ždrepcu, Holidej je poterao konja na čistinu. Pred njegovim nogama ljudi su se razbežali kud koji. Samo jedan je bio dovoljno pribran da klekne i nanišani, ali, Holidej je poterao svog zelenka pravo na njega. Preplašeni čovek izgubio je hrabrost i skočio u stranu, a ispaljeni hitac odleteo je daleko uvis.

Zatim je Dok Holidej izbio na čistinu gde više nije bilo nikakvih prepreka za bekstvo. Nijedan konj na Dalekom zapadu nije se mogao meriti sa njegovim konjem u brzini i izdržljivosti.

VI

Prešao je punih pet milja pre nego što je zategao vodice i pustio konja da malo odahne. Pred njima su se u nevelikoj udaljenosti videla nejasna svetla državnog zatvora u Munu. Sećajući se da je razlog svih njegovih nezgoda Kori Star, od koga je nevolja i počela, Dok je pao u iskušenje da poseti upravnika zatvora i pesnicama istera iz njega nešto od njegove otrovne zlobe. Ali, na njegovu žalost, u kamenoj tvrđavi bilo je suviše mnogo čuvara da bi se njima mogao uhvatiti u koštac.

Dok je bolje prikopčao svoj žaket i ogrnuo se kišnom kabanicom. Večernji vetar bio je dosta hladan i nagoveštavao je mogućnost da će kiša ponovo početi da pada. Mesec je bio izašao i već je dosta visoko plovio po nebu, ali su ga dolazeći oblaci neprekidno zaklanjali, otkrivajući samo s vremena na vreme tek po koji njegov delić. Vidljivost je bila slaba. To je Holideju dosta odgovaralo, i on je nastavio da jaše sve dok nije stigao do jednog proplanka koji se pokazao pred njim čim je zavio iza okuke jednog potoka.

Tragovi na mekanom tlu ukazivali su mu da nije bio prvi konjanik koji je tim putem prošao. Pažljivim ispitivanjem tragova dokučio je da su dva para jahača tuda prošli u toku dana sa razmakom samo od nekoliko časova. Rens Perent i dvojica njegovih saučesnika verovatno su objašnjavali prisustvo jedne grupe tragova. Pretpostavljao je da su ovuda prošli posle pljačkanja banke u Munu. Zatim je odmah zaključio da su drugu grupu tragova mogli ostaviti jedino Kori Star i neki od njegovih stražara, koji su pošli u poteru za Perentom.

Holidej je naterao konja da zagazi u reku. Matica je još uvek bila dosta brza i jaka i ponela je konja nizvodno nekoliko

stotina metara. Na drugoj strani reke, odmah je otkrio tragove obe grupe konja. Jašući laganim kasom, zašao je u nešto viši predeo i u izlazak sunca stigao do nekog čvrstog prevoja gde je zategao vođice i zaustavio konja. Baš u tom trenutku u žbunju iza sebe začuo se neki šum. Okrenuo se u sedlu nazivajući sebe sto puta budalom zbog toga što je bio neoprezan.

Onda se žbunje pred njim razdvojilo i kroz otvor se pred njim na svojoj muli ukazao Džas Mak Harg. Starac se osmehnulo Holideju umesto pozdrava, ali je njegov izborano staro lice jasno pokazivalo da je zbog nečega bio jako zabrinut.

Holidej ga je pozdravio vrlo jasnim glasom, skoro vičući od zadovoljstva što vidi starog poznanika a ne nekog ubicu iz zasede. – Vrag vas odneo Mak Harg, šta se šunjate! Mogli ste za to šunjanje dobiti metak između očiju.

– Meni se čini da ste vi bili u većoj opasnosti da vam glava bude prosvirana olovom, Holideje. Već punih pet minuta držim vas na nišanu i sreća vaša da sam vas prepoznao.

Holidej je protrljao lice šakama, nastojeći da tako odagna umor iz svojih crta. U međuvremenu, Mak Harg je sjahao sa svoje mazge. Ali odjednom, osvrnuvši se nervozno oko sebe, gurnuo je svoju mazgu nazad u otvor žbunja, odakle je izašao i iz futrole na sedlu izvukao pušku. Pošto je ubacio metak u cev, prišao je lagano do ivice proreza i radoznalo izviri.

Holidej je priterao svog konja do starčeve mazge i sjahao iz sedla. Zatim je odmerenim korakom prišao starcu koji se još uvek radoznalo osvrtao oko sebe.

– Nešto vas brine Mak Harg?

Traper je nešto promrmeljao i rukom se počeošao po licu obraslom dugo nebrijanom bradom. – Tačno, nešto me brine. Logorovao sam ovde već dve noći i sve to vreme nisam video toliko sveta kao danas.

Ne znam o čemu je stvar, zašto se svi muvaju ovuda, Holideje?

– Pa, kako da vam kažem? Stvari su se malo zakuvale i kada se sve sabere, ništa od toga nije dobro, nije dobro gledano sa moje tačke gledišta. Ali, to što sam vas našao, meni lično dosta vredi.

– Zar? Kako to sinko?

– Pa, pošto sam se rastao sa vama, uleteo sam u gadne neprilike – rekao je Holidej i u nekoliko rečenica ispričao starcu sve što se desilo od njihovog rastanka pa do ovog viđenja.

Mark Harg je zinuo i donja usna mu se mlitavo opustila od čuđenja.

– Pobjegli ste iz zatvora! Oteli ste šerifu revolver i tim istim revolverom pucali na njega? Do đavola, vi ste zaista ugurali glavu u omču, baš tako bih rekao! Ali, pošto sam to sve čuo, ne vidim kako bi susret sa mnom mogao nešto da vam pomogne.

Dok je Mak Harg govorio, Dok Holidej je iz džepa svog sakoa izvadio tabakeru i iz nje jednu tanku cigaru. Odgrizao je vrh i jedan kraj stavio u usta. – Mak Harg, meni bi mnogo odgovaralo ako biste za neko vreme prekinuli sa postavljenjem zamki.

– Šta, hoćete da prekinem sa hvatanjem divljači? – Mak Harg je energično odmahnuo glavom. – Teško da bih to mogao. Prodajom koža ja zarađujem za život.

Holidej je kresnuo palidrvce i pripalio cigaru. – Da budem jasan, želim da se vratite sa mnom u Mun.

Mak Harg ga je pogledao zgranuto. – Mun? Više od svega na svetu mrzim taj prokleti grad!

– Nećete morati dugo da ostanete. Treba samo da potvrdite moju izjavu da nisam prešao reku sa Perentom. Kad budem uverio šerifa Simpsona da sam u Šejovoj krčmi proveo onoliko vremena koliko stvarno jesam, sve sumnje i optužbe protiv mene pašće u vodu.

Mak Harg je simpatičnim pokretom podigao pantalone koje su mu stalno spadale i promrmljao. – Pa, ne mogu da dozvolim da od nekog čoveka naprave bandita zbog nečega što taj čovek nije učinio. U redu, sinko, poći ću u Mun s tobom.

Holidej ga je zadovoljno potapšao po ramenu. – Mnogo sam vam zahvalan, Mak Harg. Kad god hoćete ja sam spreman da pođemo.

Mak Harg se malo namrgodio. – E, pa, to neće biti baš tako brzo. Proći će prilično vremena pre nego što računam da će se odavde moći otići sasvim bezbedno, Holideje. Nameravam da ovde ostanem sve dok prerija ne bude potpuno čista od raznih napasnika.

Dok je odbio jedan dim i prišao korak bliže starom planinskom lovcu. – Jeste li, možda, dole u preriji videli Perenta?

– Video sam i njega, a takođe i Koriya Stara. Ali, nije mi baš odgovaralo da njega uznemiravam najavom svog prisustva, tim pre što ono što sam o njemu čuo nije na mene ostavilo dobar utisak. Kažu da se prema ljudima koji rade za njega ponaša kao prema psima. Taj nevaljalac ima u sebi neku nasilničku sadističku crtu i ostavio je na mene utisak one vrste ljudi koji jedva čekaju da ih neko dirne, pa da dobiju izgovor da mu prospu krv. Znate ovu vrstu ljudi koji prvo pucaju, a posle postavljaju pitanje ili se, što je još gore, izvinjavaju.

– Kada i gde ste ga tačno videli? – Zapitao je Dok Holidej.

Mak Harg je prstom pokazao prema jugu. – Tamo negde vidite kod onog uzvišenja, pre otprilike jedan sat. A tu je odmah i Kori Star. Možda nekih dvadesetak minuta pre nego što ste se uputili ovim pravcem, Kori Star je preplivao sa konjem preko reke i odjahao za Perentom. Ali, mislim da vi sada ne treba da mislite o njima. Za vas bi bilo najbolje da se vratite

putem kojim ste došli, da zaboravite na Koriya Stara i Perenta i da se predate šcrifu Simpsonu. Ja ću poći sa vama kad budem spreman i stvar ćemo raščistiti.

– Za jedan sat – rekao je Dok.

Mak Harg je odmahnuo glavom. – Ne, ka to bude recimo dva sata, jer želim da damo Koriyu dovoljno vremena da se udalji.

Dok Holidej mu nije ništa rekao na to, shvatio je da nema smisla raspravljati se sa starim lovcem.

Minuti su se lenjo vukli i tišina je ostala potpuna i nenarušena, kao da na svetu nema više nijednog živog bića.

Kada je Mak Harg konačno odlučio da pode, učinio je to bez ikakve najave. Stari planinski lovac jednostavno je ustao sa svog mesta, vratio pušku u futrolu na sedlu i pošao nizbrdo padinom kojom je nešto ranije došao Dok Holidej. Uz put nisu naišli ni na kakva iznenađenja i putovanje se odvijalo bez teškoća, sve dok nisu došli nadomak reke, pružio je ruku do kundaka svoje puške, a glavu je malo nakrivio na jednu stranu kao neko ko pažljivo osluškuje. Na licu mu se ukazao izraz napete pažnje.

Holidej je mahinalno izvukao revolver iz futrole. – Šta se desilo?

– Za sada ništa, ali, osećam da nešto nije u redu – rekao je Mak Harg.

Holidej sam nije čuo nikakav šum, ali se sećao trenutaka u svom životu kada je odsustvo šumova najavljivalo da će se nešto desiti. Možda je i to bila tišina pred buru koju je stari planinski lovac instinktivno predosećao.

Oluja je izbila iznenadno i sa strahovitim besom. Sa donjeg dela padine na njih su ispaljena četiri hica, a onda se žbunje razdvojilo i Rens Perent praćen dvojicom drugih nevaljalaca koji su jahali pored njega, jurnuo je uz brdo.

Džas Mak Harg bio je pogoden sa dva kuršuma u grudi. Od udara tanadi okrenuo se u sedlu i levom rukom pritisnuo mesto gde je pogoden. – Sto mu gromova... – uspeo je samo da kaže, a zatim je zastenjao i srušio se na zemlju.

Holidej nije čekao nikakva dalja objašnjenja, već je digao revolver i opalio. Metak je oborio iz sedla jednog od Perentovih ljudi i on je jauknuvši pao na zemlju. Drugi Perentov pratilac skrenuo je nalevo. Holidej je opalio još jedan hitac i tane je pogodilo Perenta u ruku, zbog čega je ovaj cimnuo uzdu i okrenuo svog konja. Polegnuivši po konjskom vratu, Perent ga je petama poterao prema zaklonu. Holidej je ispalio još jedan hitac za beguncem, ali je Perent već bio van domašaja očiju iz jednog malog uzvišenja.

Holidej je onda poterao konja u trk. Preostali Perentov pratilac koji je skrenuo na levu stranu, dognao je svog konja najvećom brzinom do ivice jedne jaruge i tu zastao. Razrogačio je oči od straha kada je video da mu se Holidej približava. Njegov revolver je planuo i Dok je osetio da mu je tane zujeći prosviralo kroz šešir.

Izbora nije bilo. Sa Perentom na jednoj strani i njegovim saučesnikom na drugoj, nije se smeo podavati sentimentalnosti. Dokov revolver je planuo dva puta. Udar teške tanadi odbacio je Perentovog saučesnika sa sedla i poneo ga glavačke kroz gust žbunjak na jednu polomljenu granu. Njegovo telo se samo jednom grčevito protreslo, a onda je zločinac ostao mirno da visi na polomljenoj grani, ruku mlitavo opuštenih pored beživotnog tela.

Holidej je naglo zategao uzde, a onda je tražeći pogledom Perenta veštim pokretima prstiju izbacio prazne čaure iz magacina i napunio ga novim mecima. Ugledavši Perenta, prigušio je uzvik zadovoljstva i odmah se uputio prema jednom uzvišenju, ali je u tom trenutku začuo to-

pot kopita nekih drugih konjanika koji su se približavali. Okrenuo se u tom pravcu i ugledao Koriya Stara i četvoricu stražara koji su tutnjeći jurili ka njemu.

Holidej je mahinalno digao revolver da nanišani, ali se predomislio i vratio ga u futroli. Protiv petorice neprijatelja na otvorenom prostoru nije imao nikakve šanse. Shvativši da mu je bekstvo jedini izlaz, mamuznuo je svog snažnog zelenka koji ga je za tren oka izneo van domašaja kuršuma Koriya Stara i njegovih pratilaca. Star je pripucao, ali su njegovi hici prozviždali kroz granje daleko od cilja.

– Smaknite ga, vrag vas odneo – urlao je Star. – Bolivere, preseći mu put za bekstvo!

Dok Holidej je video kako Star pokazuje rukom prema uzvišenju kuda je pobegao Rens Perent. Boliver je odmah poslušao Starovo naređenje i šibajući konja kajasima po vratu pognao ga punom brzinom u uspon, praćen dvojicom drugih stražara. Videvši da stvar postaje vrlo ozbiljna, Holidej je opomenuo petama svog konja i naterao ga u najbrži galop.

Zahvaljujući tome, Dok je uspeo da do vrha padine stekne ispred Bolivera prednost od nekih pedesetak metara i kada je Boliver video da je nadmašen i da neće stići na cilj pre begunca, zaustavio je konja i pažljivo nanišanio. Odjeknuo je pucanj i tane je prosviralo samo nekoliko santimetara od Holidejeve glave. Dok se okrenuo lica smrknutog od ledene ljutine. Sa dva pritiska prsta ispalio je dva precizna hica i izbio revolver iz Boliverove ruke. Prestrašen Holidejevom preciznošću, čuvar državnog zatvora je pojurio u zaklon.

Kori Star, međutim, nastavio da juri za Holidejem. Dva puta je Dok imao šansu da ga dobro naciljanim hicem skine sa konja, ali se od toga uzdržao. Smatrao je da i bez toga za trenutak ima dovoljno komplikacija i da bi mu ranjavanje, a

eventualno i pogibija upravnika zatvora mogli doneti samo nepotrebne nevolje.

Holidej je puštao konja da i dalje grabi brzinom kojom su ga noge nosile. Snažni zelenko je bez napora presekao padinu, istrčao u otvorenu preriju, a onda se pružio nogama kao da su svi đavoli iz pakla u poteri za njim. Pet minuta kasnije, Dok Holidej je zategao vodicu, ali je izvesno vreme morao da uloži dosta napora da konja uspori.

Dok se onda okrenuo oko sebe i osmotrio okolinu. Ugledao je Rensa Perenta kako jaše ivicom jednog brdskog prevoja bespoštedno goneći konja pod sobom. Kori Star je šibao svog konja koji je s mukom napredovao uz padinu, nekoliko stotina metara iza njega. Od ostalih Korijevih pratilaca nije bilo ni traga.

Holidej je zaustavio svog zelenka i sjahavši sa konja napunio ponovo svoj revolver. Mak Harg je bio mrtav. To je bila njegova glavna briga, jer je stari planinski lovac bio deo njegovog alibija koji bi mu omogućio da se ponovo upiše u red časnih neporočnih građana. Starac je bio voljan da mu pomogne, ali se to nije ostvarilo.

Uzjahao je i pošao putem prema krčmi Tima Šeja. I ako je Mak Harg bio mrtav, njegov alibi nije bio sasvim uništen. Ako su Beti i Konrad Kentrel još uvek bili tamo, mogao ih je privoleti da pođu s njim do Muna i posvedoče njegove izjave pred šerifom Simpsonom. Posle toga bio bi slobodan da pođe u poteru za Perentom i da ga natera da se preda i dođe u Mun gde bi mu se sudilo za njegove zločine.

Druga alternativa bio bi bespoštedni obračun u kome bi jedan od njih platio glavom, ali, tu se Dok uzdao u svoju veštinu i brzinu i moralnu snagu koju mu je pružalo saznanje da se bori na strani pravde. Onda bi pošao da potraži Korija Stara i da ga stavi na njegovo pravo mesto. Nije

voleo da ljudi patuljasti duhom budu viši nego što stvarno jesu.

*

Šejova krčma izgledala je daleko više usamljena nego onda kada joj se u oluji približio, tražeći u njoj utočište. Mada su ulazna vrata bila širom otvorena, šta je izgledalo normalno za sunčan dan i toplo vreme, Holidej u unutrašnjosti zgrade nije zapazio nikakvo kretanje. To je bilo dosta čudnovato, jer je Dok namerno došao uobičajenim putem koji je čitave pola milje izložen pogledu, tako da je Šej lako mogao da ga vidi i da ga prepozna.

Cinjenica da se Šej nije pojavio na vratima, što bi inače bilo uobičajeno za krčmara koji nema mnogo platežnih gostiju, zabrinjavala je malo Holideja, ali je još više od toga njega morila briga što se ni Beti Kentrel nije oglasila pozdravom i dobrodošlicom.

Za takvo ponašanje morao je postojati neki razlog.

No, odmah zatim Holidej se prisetio da je njegova ideja da je mlada žena zainteresovana za njega, samo plod njegove uobrazilje i da je to možda još jedna od onih grešaka koje muškarci, poneti svojom sujetom, u životu ponekad čine. Razmišljajući o tome, Holidej je stigao u dvorište i pored same verande krčme sjahao iz sedla.

Jedan jači udar vetra dunuo je iz prerije i pod njegovim naletom rasušene i crvotočne grede su zaškripale. Površina blata bila se već isušila i pod Holidejevim cipelama krunili su se vrhovi sasušenih neravnina. Dok je prikupio oko sebe svoj kišni ogrtač i desnom rukom probao da li mu se revolver lako vadi iz futrole. Zatim je odlučnim korakom zakoračio na verandu, oprezno prišao vratima, odgurnuo ih levom rukom i provirio unutra.

Ulazna odaja krčme bila je prazna.

– Šeje, jeste li tu?

Niko nije odgovorio.

Sitnim opreznim koracima Holidej je lagano ušao u prostoriju, držeći sve vreme desnu ruku na dršci revolvera. Odjednom, kao da ga je nešto nepoznato nagnalo, potegao je pištolj i zapeo obarač. Neočekivana napetost zaigrala je po njegovim nervima. Nešto nije bilo u redu. Šesto čulo, onaj životinjski instinkt sačuvan u civilizovanom biću govorio mu je da se u krčmi desilo nešto neuobičajeno. Nagazio je nešto čvrsto na podu, dok je koračao prema improvizovanom šanku na kome je pre nekoliko dana ispio okrepljujuće čašice viskija. Na šanku je pored prevrnute flaše viskija stajala jedna prazna čaša. Opušak cigareta ugašen na ravnoj površini drvenog šanka ostavljao je utisak neurednosti Tima Šeja. Na ispustu u zidu, gde je Tim Šej držao svoj novac, ležala je još jedna prevrnuta boca, a limene kutije nigde nije bilo. Iza šanka, vrata privatnih odaja Tima Šeja bila su razvaljena i visila su na jednoj šarki; žurnim korakom prošao je pored improvizovanog šanka i zastao kao ukopan na vratima Šejove sobe. Sa Šejovim novcem razbacanim svuda oko njegovog tela, ležao je Roj Iverson licem okrenutim podu. Rupa veličine čovekove pesnice videla sa na njegovom potiljku, a kosa ispod rane i na vratu bila je ulepljena već skorelom krvlju. Ali, još neprijatniji prizor na kome se Dokov pogled odmah zadržao bilo je telo Tima Šeja uzdignuto u krevetu, naslonjeno na zid, sa puškom u krilu i rukama koje su mlitavo visile preko nje. Iz njegovog vrata virila je drška dugačkog noža kojim je bio kao prikovan za drveno uzglavlje kreveta. Na njegovom licu ogledao se skoro izraz olakšanja koje donosi smrt, a u njegovim široko otvorenim očima Doku se učinilo da vidi nešto na trag zadovoljstva.

Dok je uzdahnuo. Najpre Mak Harg, a sada Iverson i Tim Šej. Jedini ljudi, svedoci, koji su mogli da ga opravdaju pred šerifom Rufom Simpsonom i građanima Muna bili su sada Beti i Konrad Kentrel. Naravno, to pod uslovom da su živi, jer, ako se lanac nepredviđenih i neočekivanih ubistava bude nastavio, moglo se lako desiti da i oni nisu više u životu. U tom slučaju, njegov položaj mogao je postati vrlo ozbiljan.

Dok je prošao kroz sve prostorije male prerijske krčme pre nego što je izašao napolje do štale. Pred štalom je otkrio trag jednih kola koji je vodio prema brdima. Videvši trag, odahnuo je s olakšanjem. Očigledno da su Konrad Kentrel i njegova unuka otišli iz krčme, tako da je za nje ga ipak bilo nade. Ocenio je da tragovi mogu biti stari najviše nekoliko časova, pa je na osnovu toga izračunao da su starac i njegova unuka napustili krčmu verovatno rano toga jutra.

Vratio se zatim u krčmu i ušavši u Šejevu privatnu sobu izvukao nož iz grla Tima Šeja. Šejevo telo bilo je još uvek mlako. Prema tome, izgledalo je da je Iverson pokušao da opljačka krčmara posle odlaska Kentrelovih iz krčme. Holidej je posle tog zaključka izašao napolje razmišljajući o tome šta sad raditi sa leševima. Dužnost čoveka bila je da ostatke poginulih sahrani, i trebalo je potražiti neki ašov i iskopati dubok grob, ali, to bi mu oduzelo suviše vremena i možda je mogao isti taj posao završiti jednostavno time što bi dobro zatvorio vrata krčme. Posmrtni ostaci dva čoveka bili bi time sačuvani od pustinskih grabljivaca lešinara, a neko bi se već našao ko bi obavio posao grobara. U momentu kada se vratio u kuću, začuo je odjednom topot kopita. Topot brojnih kopita, po njegovom mišljenju, čuo se sa puta koji se pružao od reke. Dok se brzo okrenuo ka vratima. Odveo je konja iza kuće

tako da se na prvi pogled nije mogao videti, a onda se vratio unutra odakle je mogao kroz prozor da prati odlazak posetilaca i vidi o kome se radi.

Nekoliko trenutaka kasnije zviznuo je kroz zube kada je na čelu skoro tuceta konjanika ugledao šerifa Rufa Simpsona. Cela grupa zaustavila se pred krčmom. Simpson je izgledao ljut i nervozan kao zmija zvečarka spremna na skok.

Dok Holidej je sačekao da ljudi sjašu i zakorače na verandu pred krčmom. Budući da je išao ispred ostalih, Simpson je prvi ušao u krčmu i istog trenutka Dok Holidej je naperio revolver na šerifa. Simpson je zastao u pola koraka kao ukopan.

Nastojeći da prikrije napetost u svom glasu, Holidej je odlučnim tonom oslovio šerifa. – Recite ostalima da ostanu napo-
lju, Simpsono. Vi udite unutra ali sami. Recite im, ako bi neko od vaših pratilaca pokušao da me napadne, da ću vam provisirati metak kroz glavu.

Simpson je stisnuo usne i ruke su mu se mahinalno spustile do predice njegovog opasača za revolver. – Ovaj put nećete se izvući, Holideje.

Holidej je ravnodušno slegnuo ramenima i lakim korakom se udaljio od šanka iza koga je stajao skriven.

– Naredite im da stanu u stroj na verandi i da ne ulaze unutra.

Gonioci koji su išli za Simpsonom, tmurnim pogledom su odmeravali Doka Holideja, ali se nijedan od njih nije pomakao. Simpson se okrenuo i hrapavim glasom obratio se svojim pratiocima. – Učinite kao što on kaže... za sada. Ali, ako čujete moju naredbu, ili pucanj revolvera, napadnite ga i nemojte ni najmanje obraćati pažnju na mene. Smatrajte kao da sam izgubljen i dočepajte ga po svaku cenu.

Simpsonovi pratioci su se vratili na verandu i tamo stali. Holidej je rukom dao

znak Simpsonu da pride šanku i ovaj je mirno poslušao. Kao iskusan šerif i Zapadnjak znao je da protiv revolvera ne može ništa i da je u takvim situacijama najbolje poslušati onoga ko ga drži. Holidej je međutim mirnim pokretom skinuo jednu čistu čašu sa police i nasu sebi čašu brendija, a zatim gurnuo flašu niz šank do Simpsona.

– Poslužite se sami šerife. Pretpostavljam da je i vama čašica pića potrebna isto toliko koliko i meni. Ovaj dan bio je dugačak i naporan.

Simpson je čvrsto stisnuo usne što je dosta dobro odražavalo njegovo raspoloženje i prihvativši čašicu koju mu je Dok gurnu za flašom, lagano nasuo sebi piće. Dok je znao da se pred šerifovom ravnodušnošću i smirenošću krije želja da potegne revolver i da šerif čeka samo trenutak njegove nepažnje pa da to učini.

Dok je srknuo brendi i vrhom pištolja pokazao prema odaji iza sebe. – Pogledajte tamo.

Simpson je prišao do ulaza u sobu i trgao se.

– Tako sam ih našao – rekao je Dok. – Meni izgleda da je Iverson pokušao da opljačka Šeja i da je u tome došlo do borbe u kojoj su jedan drugog ubili. Sem njih dvojice sa kojima sam proveo ono kritično vreme koje vas zanima, još i Mek Harg je mogao da posvedoči da je moja izjava verodostojna. Ali, na nesreću, i Mak Harg je mrtav. Pre izvesnog vremena bio sam s njim kad ga je Rens Perent ustrelio. Ja sam opet ustrelio dvojicu Perentovih pratilaca, tako da je Perent sada sam, beži bez igde ikoga, a gone ga Kori Star i još četvorica stražara.

Simpson se osmehnuo podmuklo. – Želite li da znate šta ja o tome mislim, Holideje?

– Da čujem, mister.

Simpsonovo lice se razvuklo u širok osmeh. – Ja mislim da ste se vi ovde našli sa Rensom Perentom, da ste zajedno s njim prešli reku i da ste mu pomogli da Larija Perenta izvuče iz zatvora. Posle toga, kao što Star tvrdi, razdvojili ste se od Perenta, jer su vas Star i njegovi čuvari opasno ugrozili i zapretili da će vas pohvatati. No, sve je to još i moglo eventualno da bude drukčije, tj. moglo se pomisliti da je nešto od vaših tvrdjenja istinito, ali kasnije, kada ste me napali i pobjegli iz zatvora, tada ste sebe žigosali kao bandita jasno i glasno, Holideje, i nikakva laž na ovom svetu ne bi me mogla uveriti u nešto drugo, makar koliko da ste vešti na pričama. A za ovo dalje, ja lično smatram da ste ovamo došli zbog Šejovog novca i da ste morali da ubijete i ovu dvojicu da biste prikrili svoj trag. To je bilo neophodno, da vas potera ne bi mogla naći. Na vašu nesreću, tu ste malo odugovlačili i ja sam vas stigao.

– Vi ste nepopraviva budala – rekao je Dok Holidej.

– Možda sam ja budala, ali samo zbog toga što sam dopustio da se nađem u ovakvom položaju. Celog mog veka sudario sam se sa ljudima kao što ste vi i naučio sam da takve raspoznam po mirisu. I vas raspoznam po mirisu, mister Holideje, vi ste od one bagre kao što je Perent i njegovo društvo, bez obzira što ste se nekada družili sa Vajatom Erpom. Taj alibi kod mene neće vam upaliti, jer mnogi ljudi u jednom trenutku su bili na svom mestu, a sutra već nisu. Ako ste mislili da će me ta činjenica pokolebati, prevarili ste se. Ovo što vam kažem možete smatrati kao moju zakletvu: smatrajte od danas da ste mrtvi, razumete li me, smatrajte da ste zreli za vešala, i da im nećete umaći.

Holidejeva ruka je čvršće stisnula dršku revolvera, a prst mu je zaigrao na obaraču. Tolika glupost ga je ipak dovela do

besa. Istina, bilo je nekih elemenata za sumnju protiv njega, ali, vešt i iskusan šerif kao što je Simpson morao je u moru činjenica otkriti one prave i utvrditi da je Dok nevin. Odmaknuo se korak nazad i rekao. – Pa dobro, svoje mišljenje možete promeniti kasnije, Simpsono, a sada podite dole do reke i krenite u pravcu brda. Tamo ćete naći tri mrtva čoveka i Perentov trag koji vodi nazad u pravcu Muna. Sem toga, naići ćete i na trag Korija Stara i njegovih zatvorskih čuvara koji su pošli za Perentom. Ako posle toga iz činjenica ne izvučete pravilne zaključke, onda ste čak i gluplji nego što sam mislio. A ako je to tako, mister, onda primite moj savet i klonite se bestraga daleko od mene. Mogu da podnesem sve sem prisustva glupaka.

Holidej je dodirao ruke po ramenu pokazao Simpsonu da pođe prema zadnjim vratima, nekolicu građana, članova potere, učinili su pokret kao da će poći prema Doku, ali je Dok digao cev revolvera prema njima i oni su stali u mestu kao ukopani. Gurajući Simpsona ispred sebe, isterao ga je na zadnju verandu, pa onda prešao pored njega i pojahao svog konja. Našavši se u sedlu okrenuo se čuvaru reda još uvek držeći revolver u ruci.

– Simpsono, još jednom vam ponavljam da sam nevin, ali, ako i dalje budete jurili za mnom, dajem vam časnu reč da se neće sve završiti ovako bez posledica kao sada i neko će imati neprimlik. Neću uvek biti dovoljno strpljiv da slušam optužbe niti ću uvek biti u situaciji da diktiram igru. Ako me priklješćite braniću se, a vama je poznato da nisam loš strelac. Prema tome, klonite me se.

Rekavši to, Holidej je naterao konja u trk. Sa iverice proplanka video je preko ramena Simpsona kako trči u krčmu da bi uzeo svoj revolver. Pustio je zelenka da juri punom brzinom i zašao je u gustu

šumu pre nego što je šerfi mogao da pripuca za njim. Jednu milju dalje, skrenuo je sa pravca kojim je pošao i pojahao kroz preriju u pravcu Muna, gde je očekivao da će naći Perenta. Suočen sa neminovnim obračunom, Dok Holidej je postao onaj stari nepokolebljivi, hladnokrvni borac koji nije uzmicao ni pred kakvom opasnošću i koji se nije plašio da smrti pogleda u oči. Da je to znao, Rens Perent možda ne bi želeo da ga sretne.

VII

Put kojim se kretao lagano se penjao naviše da bi zatim nastavio po relativno ravnom terenu i istim pravcem skoro za jednu milju, pre nego što je oštro skrenuo u stranu da bi pred Dokom Holidejem otvorio pogled na državnu kaznionicu u Munu, jedno ružno zdanje ograđeno visokom ogradom od balvana i stena, koje se nalazilo na otvorenoj preriji neposredno na domaku pogleda.

Kružno jahanje kome je pribegao da bi umakao Simpsonu i njegovoj grupi odnelo mu je više od četiri sata, ali je bilo dvostruko uspešno. Prvo, uspeo je da umakne goniocima, a drugo, to vreme je iskoristio za razmišljanje i za donošenje odluka o nekoliko za njega vrlo važnih stvari.

Bilo je jasno da je u velikoj nevolji. Jedina okolnost koja je njegovom položaju davala neku nadu i optimizam, bilo je postojanje Beti i Konrada Kentrela koji su se kretali tim delom prerija, ali za koje se nije moglo pretpostaviti kuda će poći ako slučajno prođu pored Muna. No, ako bi se desilo da njih dvoje ipak svrate u grad, imao bi dosta šanse da se pred Simpsonom opravda.

Pošto je iz brdovitog predela sišao u preriju, Holidej se u jednom šumarku odmorio, posmatrajući za to vreme kako se na zapadu iznad horizonta gomilaju crni

tmurni oblaci. Morao je da čeka mrak, pa tek onda da nastavi put. Prošla su puna dva sata pre nego što se usudio da preko otvorene prerije krene pored kaznionice u pravcu juga.

Uspeo je da neopaženo prođe, ili bar kako se njemu činilo neopaženo i već se približavao sasvim ravnoj plodnoj zemlji u okolini Muna, kada se na ivici jedne padine iza njega odjednom pojavio Kori Star.

Prvi znak prisustva upravnika zatvora u Dokovoj blizini bio je hitac koji je zviždeći probio rukav njegovog kaputa. Dok je trzajem uzde okrenuo konja u polukrug i odmah ga poterao u zaklon iza jedne male skupine stena. Kada je Star naišao pored njegovog skrovišta, Dok Holidej je digao revolver i nanišanio.

Ali, i ovoga puta nije pritisnuo okidač. Odmah zatim pošao je dalje u bolji zaklon, jer Star nije digao ruke od njega, već je nastavio da ga traži, kružeći oko stena u kojoj je Dok zamakao. Upravnik zatvora je ostao uporan u svojim nastojanjima, sve dok dan nije prešao u sumrak, a sumrak u noć, a onda je okrenuo svog konja i napustivši traženje uputio se ka Munu.

Dok Holidej je ušao u grad sa severa, držeći se senki sporednih ulica, sve dok nije stigao do jedne uličice koja je vodila prema štali. Znajući da bi njegov konj na prvi pogled bio lako prepoznat, odlučio je da ga ostavi u štali, a da on sam u grad uđe, tačnije rečeno u centar grada, pešice. Posle toga, pokušaće da utvrdi gde su Beti i Konrad Kentrel ako su uopšte došli u Mun.

Pošto je Miga predao štalском momku uz napomenu da ga dobro istimari, što je potkrepio napojnicom od dva dolara, Dok se uputio prema glavnoj ulici i zastavio se u senci jedne nastrešnice nekih pedesetak metara daleko od saluna. Štalski momak nije pokazao da ga je prepoz-

nao, ali, to je mogla biti i lukava varka. Zato je Dok ostao izvesno vreme u zaklonu senke, čekajući i posmatrajući. Kada je video da je štalar žurnim korakom izašao iz štale i uputio se prema zatvorskoj zgradi, Doku je bilo jasno da mu predstoje komplikacije. Istina, mogao je zadržati štalskog momak i sprečiti ga da njegov dolazak prijavi šerifu, ali i to je u sebi nosilo izvesne rizike. Jedini siguran način da spreči štalskog momka da ga prijavi bio je da ga zauvek učutka, ali, Doku nije ni na kraj pameti padalo da nekoga ubije zbog toga što taj neko izvršava svoju zakonsku obavezu. Zato se Dok uputio pravo prema hotelu. U predvorju hotela za portirskim pultom stajao je samo portir.

– Da li su Kentrelovi već prispeli? – zapitao je Dok Holidej.

Portir je digao glavu i profesionalni osmeh koji mu je zaigrao na usnama odmah je zamenio izraz iznenađenja. Holidej je zapazio da je rukama čvršće stisnuo komadić papira koji je držao u ruci.

– Kentrelovi? – promrmljao je portir.

– Jedan stari čovek prilično teško pokretan i jedna mlada žena.

Portir je klimnuo glavom i krišom pogledao ka trotoaru pred vratima. – Da, stigli su danas nešto ranije. Želite li da se popnem gore i da im kažem da ste tu? Ako hoćete, pričekajte tamo na fotelji pored prozora. Neću se zadržati dugo.

Holidej je pažljivo posmatrao portira dok je ovaj brzim pokretima ruku slagao papire ispred sebe i stavljao ih na policu ispod portirskog pulta. Kada je to završio, čovek je žurno izašao iza portirske lože i pošao uz stepenice koje su vodile na sprat. Holidej je namršteno nabrao obrve. Ili je posluga u ovom hotelu bila najljubavnija posluga na celom svetu, ili je, kao i štalski momak, portir bio uznemiren pojavom Doka Holideja, pa je žurio da ga prijavi na nadležno mesto.

Kada se odjek sitnih, brzih koraka udaljio prema zadnjem delu zgrade, Holidej je lagano prošao kroz praznu, neosvetljenu trpezariju i otvorio vrata koja su vodila prema dvorištu baš u trenutku kada je portir trčeći zamicao za ogradu. Dok ga je jasno video, pljunuo ljutito zbog ljudske podlosti i žurnim korakom zamakao preko dvorišta u noć.

Nekoliko minuta kasnije, ugledao je Rufa Simpsona, Koriya Stara i grupu građana kako sa revolverima u rukama dolaze preko ulice i ulaze u hotelsko dvorište. Svetlost sa verande obasjala je za trenutak Simpsonovo odlučno mrgodno lice. Trenutak kasnije, cela grupa ljudi je ušla u hotel i Holidej je čuo Simpsonov prigušen glas.

– Gde do đavola može da bude?

– Bio je ovde šerife – rekao je portir. – Mislio sam da sam ga prevario i da će ostati da me čeka. Nije moja greška što je pobegao, zar ne?

Onda se umešao Kori Star rečima. – On je pametnjaković, lukav tip. Ali nema veze, u gradu je, a njegov konj je u našim rukama. Ostavićemo stražara pred štalom i tako Holidej neće moći nigde da mrdne, a da mi to ne primetimo.

Holidej je izašao iz svog skrovišta u uglu dvorišta osećajući da grad polako steže omču oko njega. Koristeći se senkom nastrešnica, uvukao se pored stražara u štalu i popeo se klimavim lestvicama na tavan. Uklonio je nekoliko bala sena i napravio dovoljno mesta gde je mogao da se ispruži, a onda je seo i naslonio se na zid, spreman da tako čeka razvoj događaja i pogodan trenutak za sebe. Kasnije, kada se stvari malo stišaju, potražiće Beti i njenog dedu. Oni će mu sigurno pomoći.

Uljuljkan optimističkim mislima, sklopio je oči i zaspao.

*

Ruf Simpson je prikucao poternicu na zid zatvorske zgrade i odmakao se korak nazad da bi je ponovo pročitao. Zadovoljnog izraza lica odmahnuo je glavom, očigledno srećan zbog rešenja koje je našao. Kori Star je stajao pored njega i kada je šerif završio posao, klimnuo je glavom s odobravanjem.

– To je u svakom slučaju trebalo učiniti, mada mislim da je Krozbi bio suviše škrt kada je ponudio samo tri stotine dolara nagrade – rekao je Kori. – Trebalo je dati hiljadu dolara i začas bi bio ucmečan.

– E pa, stvar je u tome što ti ne održavaš red u ovom gradu, Stare. Hoću da Holideja uhvatim živog.

– Za kog vraga, Simpsono? Sto mu gro-mova, pa valjda nisi i ti naseo i poverovao u one tričarije koje je ispričao u Šejovoj krčmi, ili možda jesi.

– Holidej je pomenuo neka tri mrtva čoveka na visoravni i mi smo ih našli, to je tačno, zar ne? Govorio je dakle u tom delu istinu i onda se pitam zašto bi sada istrajavao u nekim lažima kada je mogao jednostavno da zбриše kao i Perent?

– To je prosta stvar. Ne želi da bude žigosan kao zločinac i da ga zbog toga svi šerifi na Dalekom zapadu jure do kraja života. Kažem ti Simpsono, mi imamo posla sa jednim od najlukavijih nevaljalaca na kojeg smo do sada naišli. Boliver ga je prepoznao, zar ne? Rekao je čovek da je među onima koji su upali u kaznionicu i to je za mene dovoljan dokaz.

Simpson je ispod oka pogledao Stara. – Može biti da je Boliver pogrešio. I sam si rekao da je bio mrak i da se sve odigralo tako brzo da bi se svi detalji mogli zapamtiti, zar nisi rekao?

Star je napravio grimasu lica. – Jeste, rekao sam, ali to ne menja ništa u toj stvari. Holidej duva u istu tikvu sa Perentom.

A Krozbi je prepoznao Perenta kada je on izvršio pljačku banke. Sem toga, Holidej zamalo što i tebe nije ubio u tvojoj rođenoj kancelariji, sećaš li se toga?

Šerif se sećao ali nije dozvolio da ga zla volja ponese. Ako Holidej govori istinu, onda Perent želi njegovu glavu i neće napustiti ovu teritoriju pre nego što izravna račune s njim. – Slažem se s tim da je naš cilj da se dočepamo Holideja, ali, šta da kažemo za Perenta? I njega bi trebalo da se dočepamo bar isto toliko kao i Holideja ako ne i više.

Kori Star je promrmljao neku nerazgovetnu pogrdu i odstupio korak dalje od šerifa. – Što se mene tiče, mi treba da gonimo Holideja i nikoga drugog, Simpsono. Mene ne interesuje i ne dajem centa za hvatanje Perenta. To je posao za šerifa. Mene interesuje samo Holidej, jer je on pobio moje čuvare i želim da njega vidim na konopcu.

U tom trenutku neko kretanje na ulici privuklo je Simsonovu pažnju. Pred salonom je stajala okupljena prilična grupa ljudi i Simpson ih je video kako su se uklonili u stranu i propustili jednu mladu ženu. Mladu ženu je pratio jedan starac koji je hramao i koji se oslanjao na njenu ruku.

Simpson je skinuo šešir i prstima začesljao svoju crnu kosu pre nego što je ponovo namestio šešir na čelo i malo ga kicoški nakrivio na stranu. Do tada još nije bio sreo i upoznao Kentrelovu, ali mu je Li Etkins pomenuo da je vrlo upadljiva i vrlo lepog izgleda. Popravio je okovratnik košulje i podigao malo opasač sa revolverom i isprsi se, kao neko ko želi da sebi da veći značaj. Kada se Beti zaustavila pred njim, on je galantno klimnuo glavom i lako se poklonio. Ona ga je, međutim, jedan trenutak hladno gledala, a onda je bacila pogled na zid gde je bila prikucana sveže ispisana poternica.

Simpson je zapazio da se njeno lepo lice oblilo rumenilom i da su joj se usne gnevno stisnule.

– Čula sam da tražite informacije o mister Holideju, šerife – rekla je.

– To je tačno, gospodice, trebalo bi da nešto saznamo o njemu. Možete li mi pomoći?

– Mislim da mogu, šerife. Ali, pre svega, molila bih vas da mi kažete kakve su to sumnje pale na mister Holideja da je učinio nešto zbog čega se ceo grad digao u poteru za njim?

– To nisu sumnje već izvesnost da je nešto učinio, mis Kentrel – rekao je Kori Star sumornog i mrgodnog izraza lica. – Ubio je četiri čoveka, bar koliko je nama poznato, a možda i više, sudeći po glasu koji uživa.

Betini hladan pogled zaustavio se na upravniku kaznionice. Njen žestok i nepokolebljiv pogled prošetao je po upravnikovom suncem i vetrom opaljenom licu i Simpson je osetio kao da ga je žestina tog pogleda opržila.

– Hoćete li mi reći, šerife Simpson? – zapitala je Beti. – Ja ću vam onda ispričati sve šta moj deda i ja znamo.

Simpson je klimnuo glavom u znak pristanka, iako je Kori Star načinio grimasu negodovanja. – Biće najbolje da uđemo unutra, tamo je mirnije i tamo nas niko neće uznemiravati.

– Hvala vam šerife.

Beti i njen deda ušli su u šerifovu kancelariju, a Simpson se pomerio samo toliko da bi Kori Staru blokirao put i sprečio ga da uđe za njima. Kada su se vrata zatvorila pred Starovim nosom, Simpson ga je čuo kada je besno izustio glasnu psovku.

Beti se zaustavila pred malim писаćim stolom. Šerif je skinuo šešir i rukom pokazao dve stolice. Kada su njegovi gosti seli, on se i sam spustio na ivicu писаćeg stola i sedeći tako, malo viši od njih,

ispričao im iskreno sve što je znao o Holidejevom kretanju. Kada je Simpson završio, Beti je rekla.

– Šerife, što se tiče prvog dela izjave mister Holideja, mi je možemo potvrditi bez rezerve. On je zaista bio sa nama u krčmi mister Šeja. On je istina pošao sa mister Perentom, ali se posle nekoliko časova vratio bez njega. Tek sutradan rano ujutru ponovo je otišao, ovoga puta sa mister Mak Hargom. Ako sve to razmotrite i povežete u celinu, ne vidim kako biste mogli povezati njega sa Perentovim napadom na kaznionicu.

Simpson je pogledao Konrada Kentrela očekujući šta će stari reći na devojčinu priču, ali, starac je samo klimnuo svojom sedom glavom i rekao. – Potvrđujem u svemu izjavu svoje unuke, šerife. Ne verujem da je Holidej imao nameru da se umeša u neki zločinački poduhvat.

Simpson je sa razumevanjem klimnuo glavom. Zapazivši Betino zabrinuto mrštenje, dodao je žurno. – Pošto sam saslušao sve što ste mi rekli, mogu da vam kažem da i ja tako gledam na stvar. Holidej je možda samo žrtva nesrećnog sticaja okolnosti. Ali ipak, ja ga još uvek tražim i mora da ga privedem.

– Ali zašto šerife Simpstone? – zapitala je Beti. – Pa, zar ovo što smo vam rekli ne dokazuje konačno da...

– Što se mene lično tiče, to dokazuje sve što je potrebno, madam – rekao je Simpson mirno. – Međutim, to nije dovoljno da izgleda nedužan u očima ostalih građana. On je pobeo iz zatvora, vodio nas oko grada i oko prerije i, što je najgora, ranio je jednog čuvara državnog zatvora. Kori Star insistira na tome. Meni lično se čini da u gradu Munu ne bi morao da za to odgovara, ali, Star insistira na tome i traži kaznu. Zbog toga bih želeo da pre svega dočepam Holideja i da na taj način privučem Perenta. To bi moglo da se kaže,

želim da ubijem jednim udarcem dve mušice.

Ruf Simpson je mladoj ženi poklonio jedan od svojih retkih osmeha. Beti mu je uzvratila osmehom i, ustajući, uzela svoje rukavice s ugla pisaćeg stola. – Shvatam vas šerife Simpstone. Kako možemo da vam pomognemo?

– Mogli biste da mi pomognete tako što biste zadržali Holideja kad dođe kod vas i time mi omogućili da s njim stupim u kontakt. Ne poričem da bi to moglo biti opasno za vas oboje, jer je pitanje kako bi to Holidej mogao da shvati, ali, u svakom slučaju, mnogo cenim vašu ponudu za saradnju. Što se tiče Rensa Perenta, to je ozloglašen i učenjen kriminalac, prevejani ubica i pljačkaš banaka. Priznajem da neću biti zadovoljan sve dok Perenta ne vidim da visi na konopcu.

Na te reči, Beti se trgla, ali je stari Konrad Kentrel, čijem iskustvu nije izostajala i reč većanje, ustao sa stolice pored svoje unuke i rekao. – Dobro, učinićemo to šerife. Ako dođe kod nas, mi ćemo ga zadržati i obavestićemo vas.

– Biću vam stvarno veoma zahvalan – rekao je Simpson. Zatim je zakoračio pored Beti i prišao vratima. Otvorivši ih, nagnuo se napolje i pogledao levo i desno po trotoaru. – Pa dobro, onda ću čekati vaš poziv – rekao je.

Beti i njen deda su mu klimnuli glavom i otišli. Simpson je sačekao dok su prošli pored saluna, a onda je lagano, kao da šeta, pošao za njima. Skrenuvši u salun, zapazio je Koriya Stara koji je usamljen stajao naslonjen na šank, sa čašicom viskija u ruci. Ruf Simpson je prišao do šanka, stavio nešto sitnine na uglačanu dasku i okrenuo se upravniku kaznionice.

– Možda će ovo biti vrlo interesantna noć, Stare. Zbog toga ne bi trebalo da žuriš sa pićem – zatim se obratio barmenu. – Viski.

Star je netremice pogledao Simpsona i u njegovom oku zaiskrilo je neprijateljstvo. – Šta su rekli?

– Ništa mnogo.

Starov pogled je postao tvrdi. – To ti ne verujem, Simpstone. Časna reč, nemoj misliti da ćeš me lako isključiti iz ovog slučaja. Ja hoću Holidejevu glavu i pri tome ostajem.

– Holidej neće pobeći daleko, ako uopšte bude bežao, Stare. Mislim da ćeš imati priliku da se s njim ogledaš. – Zastao je malo pre nego što je dodao. – Možda ćeš zažaliti što ti se ta šansa pružila.

Star se namrštio. – Misliš da je bolji na revolveru od mene, Simpstone?

Simpson je neodređeno slegnuo ramenima. – Ako je njegova izjava tačna, on je ustrelio Larija Perenta. Sem toga, napali su ga Rens Perent i dvojica njegovih pajtaša. U tom obračunu smaknuo je dvojicu. U krčmi Tima Šeja izgledao je kao čovek koji ume da se snađe u svakoj situaciji. – Simpson je prislonio čašu na usne, zabacio glavu i sasuo tečnost u grlo, a onda rukavom obrisao usne. Varnica zadovoljstva zaiskrila je u njegovim plavim očima. Vraćajući praznu čašu na šank, dodao je. – Konačno, on je Dok Holidej, a o njemu smo imali prilike da čujemo. Prema tome, na tvom mestu, Stare, ja bih bio vrlo oprezan sa revolverom i ne bih žurio da Holideja sateram uza zid.

Ruf Simpson se učtivo poklonio upravniku zatvora i izašao na ulicu.

*

Laganim korakom, Dok Holidej se oprezno šunjaio glavnom ulicom iznad zatvorske zgrade. Od ugla jedne trgovine pred njim se pružala pusta ulica. U te kasne sate samo dve žene i jedan čovek vraćali su se ko zna kuda. Birajući senku nastrešnica, Holidej je nastavio oprezno

kretanje. Kratak predah i san u štali, znatno su ga osvežili i vratili mu snagu.

Nastavio je da hoda trotoarom i na uglu skrenuo u sporednu ulicu koja je vodila u dvorište zatvora. Došavši do zatvora, oslušnuo je za trenutak pre nego što je prešao preko ulice i provirio kroz jedini prozor osiguran gvođenim rešetkama. Ruf Simpson je sedeo skrštenih ruku za svojim pisaćim stolom, šesira navučenog nisko na obrve, tako da mu obod skriva oči i gornji deo lica.

Holidej se okrenuo i nastavio hod, držeći se senke, sve dok nije stigao do ulice koja je vodila prema hotelu. Osvrnuo se oko sebe i, pošto nije video nikoga, ušao u dvorište. Popevši se uz nekoliko stepenica, zakoračio je na trem hotela. Portir je spavao za svojim pultom, ostavljajući utisak čoveka naviknutog na takav odmor, isto kao i Ruf Simpson za njegovim stolom u zgradi zatvora.

Dok Holidej je prišao portirskom pultu i okrenuo sebi knjigu gostiju. Odmah je ugledao potpis Beti Kentrel i broj njene sobe. Našavši šta je tražio, uputio se uz stepenice.

Betina soba nalazila se na kraju hodnika. U pukotini ispod vrata video se tanak zračak svetlosti, što je značilo da devojka još nije legla. Holidej je tiho zakucao i umesto odgovora, unutra začuo neko kretanje. Zatim su se vrata otvorila i pred njim se našla Beti potpuno obučena i širom otvorenih budnih očiju.

– Mister Holideje – u njenom glasu nije se zapažao ni najmanji prizvuk iznenađenja.

Holidej je odjednom postao sumnjičav. Sve je išlo glatko, čak suviše glatko. S obzirom da je ceo grad dignut na noge i u poteri za njim, suviše mnogo ljudi ponašalo se normalno kao da se ništa ne događa.

– Možemo li da razgovaramo? – zapitao je.

– Naravno mister Holideje. Uđite.

Holidej se kratko vreme dvoumio, no posle nekoliko sekundi prošao je pored nje i skinuo šešir. Beti je zatvorila vrata i Holidej je zastao kao ukopan. Na stolici pored kreveta sa puškom u rukama sedeo je Konrad Kentrel.

– Drago mi je što ste navratili, Holideje – rekao je starac. – Kao što vidite, mi smo vas očekivali. – Starac se osmehnuo krajnjom usne i pokretom glave propratio reči upućene svojoj unuci. – Možeš ići da pozoveš šerifa, Beti. Samo požuri, jer mister Holidej može doći na ideju da sam ja star čovek i da sam nesposoban da ga držim na oku.

Spazivši da su se Holidejeve usne stisnule, Beti je pokazala znake uznemirenosti. – Ne brini ništa – rekla je. – Šerif Simpson će...

– Ostavi te razgovore šerifu, Beti – rekao je Konrad Kentrel žurno i glavom joj dao znak da pođe. Beti je ogrnula šal oko svojih vitkih ramena i kliznula pored Doka. Ali, kada je otvorila vrata hodnika, trgla se i okrenula blede lice preneraženo strahom. Pre nego što je zgrabio i povukao nazad u sobu, Holidej je već imao revolver u ruci.

Sa zlokobnim osmehom na usnama i naperenim revolverom u ruci, u hodniku je stajao Rens Perent. Jedan kratak trenutak, ravan treptaju oka, dva čoveka su zurili jedan u drugoga, pogledi su im se sekli kao oštrice brijanja, zatim su oba revolvera grmnula. Holidej je osetio vrelinu taneta na mišici i nešto kao da ga je neko trgnuo za rukav. Njegov kuršum zario se u Perenta i odbacio ga ledima na zid hodnika. Revolver mu je ispao iz ruke i zvečeći pao na pod.

Holidej je ponovo pritisnuo okidač i ispalio još jedan hitac, ali, Perent je skočio u stranu. Istovremeno se sagnuo, zgrabio svoj revolver i nagnuo u bekstvo. Dok je

odgurnuo u stranu uplašenu Beti Kentrel je širom otvorio vrata.

Istrčao je u hodnik samo da bi video Perenta kako zamiče za ugao hodnika i nestaje na verandi. U tom trenutku, uz stepenice je, sa revolverom u ruci, dojurio Kori Star. Kada je video Holideja, njegov revolver je planuo. Tane je prošlo tako blizu Holidejevog obraza da je ovaj osetio njegovu vrelinu. Dok se munjevito okrenuo i digao cev pištolja. Ali, tada se od jednom iza Stara pojavio Ruf Simpson. Jednim pogledom je procenio preteći izraz Holidejevog lica i udarcem ruke odgurnuo Stara u stranu. Starov drugi hitac zario se u tavanicu.

Holidej je jedan trenutak netremice zurio u ovu dvojicu a zatim se dao u trk. U nekoliko skokova stigao je do verande, tek da bi video Rensa Perenta kako velikom brzinom trči preko dvorišta. Holidej je nanišanio, ali, njegov revolver nije opalio. Pucati nekome u leđa nije bio njegov običaj. Preskakući po dva-tri stepenika, sjurio se niz stepenice goneći begunca. Ali, kada je stigao u dvorište, Perent je bio nestao van domašaja pogleda.

Holidej je usporio trk, prešao preko dvorišta do ulice i zakoračio u aleju. Sve vreme je proklinjao Beti Kentrel i Korija Stara. No, za Rufa Simpsona imao je nešto više simpatija. Pokretom ruke, šerif mu je, verovatno, spasao život.

VIII

Rens Perent je stajao naslonjen na zid trgovine i rukom čvrsto stiskao svoju desnu nadlakticu. Krv mu je natapala rukav kaputa i slivala se niz ruku. Ljutio se na sebe što je bio neoprezna budala.

Glavnom ulicom su klopārala jedna kola i Perent je ugledao vozara na vozaškom sedištu, očigledno umornog od duge vožnje. Osvrnuo se da još jednom pro-

veri ulicu iza sebe i kada su kola naišla naspram njega, on je potrčao. Vozar je iznenadeno kriknuo, ali je bilo kasno, jer je u tom trenutku Perent već bio na sedištu iza njega. Hitrim pokretom zgrabio je revolver iz futrole i prislonio cev na vozareva leđa preteći mu rečima.

– Nastavi dalje mister, pravo napred i što brže!

Vozar je uzmakao ali je prkosno pogledao napadača. No, jedan dodatni pritisak cevi naterao ga je da proguta reči koje je nameravao da kaže. Priklonio se pred pretnjom i promrmļao.

– Odmah, odmah.

Kola su počela većom brzinom da jure. Perent se nasmeštio na zadnji deo kola, pružio se po podu i cev zadržao prislonjenu na leđa vozara. Kada su se nalazili otprilike na polovini glavne ulice, baš naspram saluna, iz mraka je iskrsnuo Dok Holidej sa revolverom u ruci.

Nemoćan da se odupre izazovu slučajnosti, Perent je ispalio hitac na Doka. Tane je svirnulo pored Holidejeve glave. Dok je čučnuo i pribavši se pritisnuo obarač. Revolver je planuo i tane je prošlo pored uplašenog vozara koji je kriknuo, bacio uzde iz ruku i skočio sa kola.

Odjednom, kola su pojurila punom brzinom, jer su konji uplašeni pucnjem mahnito nalegli na amove. Perent je spustio revolver u futrolu i skočio na vozaško sedište. Trebalo mu je nekoliko trenutaka da nađe kajase uzda, ali čim ih je uzeo u ruke, naglo je skrenuo zapregu nadesno i usmerio ih je pravo u mračni otvor jedne sporedne ulice. Holidej je potrčao za njim. A tada, u jednom trenutku, odjeknuo je čitav plotun hitaca sa strane hotela. Perent se zgrčio na sedištu i mahnito skrenuo u sporednu ulicu. Kada je stigao do relativno bezbedne udaljenosti, usporio je trk konja i, skočivši sa sedišta, pljesnuo jednog konja po sapima. Zaprega je

ponovo jurnula vukući za sobom kola koja su letela levo-desno, skrenula na stranu i zakačila ogradu jedne kuće, a zatim od udara poletela na drugu stranu gde su se uz gromoglasno krljanje, koje je prolomilo noć, prevrнула i razlomila u paramparčad. Zaprega se otkinula i konji su punim trkom izjurili van grada.

Rens Perent je stajao naslonjen na ogradu i disao teško. Posrćući, došao je do jedne stare šupe i naslonio se na hladna limena vrata. Stajao je tako nepomičan, zaklinjući se da će ubiti Doka Holideja, ma šta se desilo posle toga.

*

Dok Holidej je prešao preko ulice i dohvativši vozara kola za okovratnik kaputa, pogurao ga prema prvoj sporednoj ulici. Vozar se opirao i pesnicama je nekoliko puta zakačio Holideja po grudima i mišicama, ali, zastao je kao skamenjen kada je ugledao cev njegovog revolvera.

– Šta to treba da...?

– Samo budite mirni mister i ništa loše vam se neće desiti – rekao je Dok Holidej. – Odakle ste?

– Odavde. Živim u ovom gradu.

– Onda napred. Odvedite me negde gde je mirno i gde me niko neće uznemiravati. Isplatiće vam se vreme koje ste utrošili na to, čak ćete, možda, dobiti dovoljno da kupite nova kola.

Pri mutnoj svetlosti kojom je aleja bila osvetljena, videlo se da je vozarevo lice izobličeno od straha.

– Recite mi šta tražite i šta hoćete od mene, stranče?

– Neko skrovito mesto gde možemo da razgovaramo na miru.

Vozar je liznuo suve usne. – Slušajte, časna reč, ja sam samo jedan bedan siromašak koji se trudi da...

– Ma čoveče neću ti ništa, zar ne razumeš? Nisam učinio nikakvo zlo ovom gradu niti bilo kome u njemu, ali, nikako mi ne polazi za rukom da to objasnim. Čovek koji vas je napao je ubica koji želi da se dočepa moje glave, a ja opet nastojim da se dočepam njegove. Tu se, međutim, isprečio šerif i stvar se vrti u krug.

Vozar je u nedoumici provukao prste kroz grguravu, neočešljanu kosu. – Čujte, to za mene nema nikakvog značaja, sve to što pričate. Ja samo želim da se dočepam kuće i da vidim ženu i decu. Deset dana nisam pojeo jedno pristojno jelo, niti sam se odmorio kao čovek.

– Verujem. Onda mi odmah ovde odgovorite na nekoliko pitanja, pa ću vas pustiti. Prvo, gde stanuje šerifov zamenik Etkins, gde ga mogu naći?

– Zar ste u potrazi za njim? Časna reč tu grešite, stari Li nikada nikome nije učinio nikakvo zlo.

– Želim da ga vidim, to je sve... Hoću da ga pridobijem da učini nešto za mene. Nemam nameru da mu učinim ništa nažao.

Na vozarevom licu se videlo da se još koleba. Posle kratkog ćutanja odmahnuo je glavom i dodao. – On stanuje odmah iza zgrade zatvora. Tamo ima jednu čačrlju u kojoj spava.

– Mnogo hvala – rekao je Dok Holidej. – A gde je kuća gradskog lekara?

– Doktor Patridž ima kuću na severnom kraju grada, kada se prođe ulicom pored zatvora, pa malo dalje. Lako ćete je prepoznati, to je fina mala kuća sa belom drvenom ogradom, sa puzavicama na verandi.

Holidej je klimnuo glavom u znak zahvalnosti za dobijene obavешtenje. – A vi?

Vozar je zabrinuto nabrao obrve. – A zbog čega vam je potrebno to da znate, mister?

– Imam svoje razloge. Imate moju reč da se ni vama ni vašoj porodici neće desiti ništa. Pomogli ste mi do sada, prema tome, nemam nikakvog razlog da se ljutim na vas, je li tako?

Vozar je duboko uzdahnio i preko volje odgovorio. – Moja kuća je ono tamo ispred nas s osvetljenim prozorima. A sada moram da idem da se javim ženi da sam došao, a posle toga da potražim moja kola.

Holidej se osvrnuo oko sebe. Vika i pozvici uzbuđenja u glavnoj ulici bili su se utišali. Blago je odgurnuo vozara i rekao. – Možete ići kuda hoćete.

Sa revolverom u ruci, Dok je zakoračio u tamu, a vozar je ostao na svom mestu zureći zbunjeno za njim. Ali, već posle nekoliko sekundi, vozar je pošao prema svom domu i Dok je osetio olakšanje. Poznavao je takvu vrstu poštenih porodičnih ljudi i znao je da mu vozar neće zadavati brigu.

Dok je pošao dugačkom sporednom ulicom koja se pružala paralelno sa glavnom i, došavši do zatvora, ušao u dvorište. Našao je staru čatrlju skoro na samom kraju dvorišta i vrata na čatrlji otvorena, tako da je zrak svetlosti svetiljke kroz otvorena vrata osvetljavao deo dvorišta. Prišao je uz zid kolibe i stao da čeka.

Li Etkins je izvesno vreme sa puno pažnje posmatrao Rufa Simpsona. Stajali su u senci ispred zatvorenih vrata saluna i pušili. Na starom, izbornom Etkinsovom licu video se pečat velike doze radoznalosti.

– Sada, kada se grad smirio, možda mi možeš reći šta se, do đavola, ovde događa, Rufe?

– Holidej i Rens Perent su u gradu – rekao je Simpson, ne pokazujući da je brižan. – I ne verujem da će otići sve dok ne reše svoje međusobne nesuglasice.

Rekavši to, dao je Etkinsu rukom znak da pode za njim i zajedno su ušli u hotel. Ne obraćajući pažnju na nervoznog činovnika za portirskim pultom, Simpson se uputio uz stepenice. Vrata sobe Kentrelove unuke našao je otvorena. Konrad Kentrel stajao je na prozoru, a Beti je sedela na stolici sa rukama skrštenim na križu.

Kada je čuo da se Simpson zaustavio pred vratima, Konrad Kentrel se naglo okrenuo. Istog trenutka, kada je video šerifa, na njegovom licu ukazao se izraz negodovanja. – Do vruga, šerife, morali ste znati da je ona ubilačka hulja Perent negde u blizini.

– Simnjao sam to, mister Kentrele – rekao je Simpson – ali morao sam da preuzmem umeren rizik.

– Pa, da moja unuka pogine?

Simpson je okrenuo pogled u stranu. – Žao mi je što je tako ispalo.

Kentrel ga je besno pogledao i udaljio se od prozora ka sredini sobe. – Pa lepo, molim vas da nas od sada ostavite na miru.

Kentrel je prišao vratima, što je za šerifa bio znak da treba da ode. – Laku noć, šerife – rekao je konačno.

– Laku noć – odgovorio je Simpson i kada su mu se vrata zatvorila pred nosom, duboko je uzdahnio i pridružio se Li Etkinsu koji ga je čekao u hodniku.

Šerif i njegov pomoćnik vratili su se u zgradu gradskog zatvora, a Etkins je nastavio preko dvorišta prema svojoj čatrlji. Biti ključar zatvora šerifa Simpsona, bio je za jednog starog čoveka naporan posao.

Tek što je zakoračio u kolibu, Dok Holidej je ušao za njim i zatvorio vrata za sobom. Kada je Etkins mahinalno spustio ruku na dršku revolvera, Dok nije preduzeo ništa da ga spreči u tome.

– Zapalio bih cigaru ako dozvoljavate, Etkinse – rekao je Dok umirujućim glasom koji je u napetoj atmosferi delovao kao melem.

Etkins je samo klimnuo glavom i Dok je odmerenim pokretima izvukao cigaru iz tabakere i odgrizavši vrh, stavio je u usta.

– Igrate neku opasnu ugru, je li tako, Holideje? – rekao je starac posle kratkog vremena.

Holidej je slegnuo ramenima i namestivši usnama cigaru kresnuo palidrvce. Pri noseći plamičak vrhu cigare, rekao je. – Pitam se da li mogu da vam verujem, Etkinse.

– Da li možete da mi verujete? – Starčevo lice ogrubelo i izborano od sunca i vetra dobilo je izraz dukokog čuđenja.

Holidej nije mogao da zadrži osmeh. – Izgleda čudno da neko postavlja pitanje može li verovati šerifovom pomoćniku, ali, to ima razloga. Meni je potrebna pomoć. Treba mi neko ko bi mi za neko vreme skinuo sa vrata Simpsona i onog Stara.

– Da vam ih skine sa vrata? A zbog čega, Holideje?

– Da bih mogao da se obračunam sa Perentom.

Etkins ga je pogledao zablenuo. – Časti mi, moram da priznam da imate nerve.

– Zašto ne bih imao, u pravu sam. Zamislite se malo, Etkinse – rekao je Dok Holidej. – Razgovarali ste sa Kentrelovima i uverili ste se da moja izjava drži vodu. Sada, pošto je Kentrelova izjava otклонila sumnju od mene za onu raniju krivicu, želim još samo da nađem Perenta i da ga izvedem pred sud ili da ga otpravim na groblje.

Etkins je liznuo sparušene usne i pažljivije se zagledao u Holideja. – U vama živi pritajeni ubica koji nije zadovoljan onim što je učinio do sada?

– Varate se. U meni živi savestan čovek koji ne može da zaboravi jednog starog čoveka voljnog da pruži pomoć čoveku u nevolji i koji je zbog te svoje želje izgubio život – rekao je Dok.

– A ko je taj?

– Džos Mak Harg. On je ubijen i pre nego što odem iz ovog grada, hteo bih da izravnam račune sa njegovim ubicom. To je razlog zbog čega mi je potrebna pomoć časnog i pouzdanog čoveka.

Etkins se prošetao po sobi i zamišljeno se počeo po bradi. Odjednom je zastao, okrenuo se i prodornim pogledom se zagledao u Holideja. – Da nije u pitanju lov na ucenu, Holideje?

– Ne. Ja i bez toga mogu dobro da živim. Hoćete li, dakle, ukloniti Simpsona i Stara?

Etkins je odmahnuo glavom, ali je njegov mrmljanje uverilo Holideja da je probio oklop do starčevog srca.

– Učinite to za Džosa Mak Harga – rekao je Dok Holidej.

Etkins je digao glavu i ostrim, žmirećim pogledom pogledao Holideja. – Udarate mi na tanku žicu, Holideje.

Dok je odmahnuo glavom. – Nikada ne bih koristio smrt jednog starog, nedužnog čoveka za neke lične ciljeve, Etkinse. Šta kažete na kraju?

Etkins je šumno uzdahnuo pa naduo svoje smežurane obraze. – Ne znam, nisam siguran.

– Razmislite o tome. U svakom slučaju, ja sada odlazim.

Etkins se isprasio i izraz očiju mu je postao tvrdi. – Još nisam rekao ništa. Nisam doneo odluku, mister!

– Vreme je kratko – prevaleo je Dok preko usana sa naglašenom uzdržanošću. Prešao je preko dvorišta i zastao kod izlaza. Kada se okrenuo, ugledao je Etkinsa koji je stajao pred čatrljom sa rukom na

držci revolvera, ramena zgrčenih kao da će istog trenutka potegnuti na njega.

Holidej, međutim, nije obratio pažnju na njega. Prošao je kroz vratnice i skrenuo u sporednu ulicu. Došavši do štale, nečujno je osedlao svog konja i odjahao u mrak.

*

Rens Perent je obavio komad zavoja otepljen od košulje oko rane na ruci i obazrivo izašao iz štale. U gradu je vladala tišina, ni od kuda se nije čuo onaj poznati šum grada.

Po ključanju bola u rani znao je da je trovanje od olovnog taneta već počelo. Ako mu vrlo brzo ne bude ukazana lekarska nega, verovatno da mu više nikada neće biti potrebna. Čekao je desetak minuta pred belo obojenom ogradom male, ali lepo građene kuće, pre nego što je otvorio vratnice i uvukao se unutra. Pričekao je još daljih pet minuta pre nego što je pošao stazom koja je vodila do verande. Stigavši na verandu, okrenuo se i bacio pogled po utihnulom gradu.

Ruf Simpson i Li Etkins su izjahali iz sporedne aleje pored zatvora i udaljili se ka izlazu iz grada.

To mu je odgovaralo da bolje ne može biti. Sada, kada su šerif i njegov pomoćnik otišli, a grad spavao dubokim snom, znao je da ima vremena da potraži lekarsku intervenciju, da popije nekoliko čašica pića, malo se odmori, a onda da se vrati do mesta daleko od grada, gde je sakrio opljačkani novac. Nameravao je da se zavuče u neko udaljeno, zabito mesto, da tamo do kraja zaleći ranu. A onda će na red doći Holidej!

Perent je prišao vratima kuće i pritisnuo kvaku. Brava nije bila zaključana. Ušao je unutra i tiho zatvorio vrata za sobom. Kresnuo je palidrvce i skupio krvavu

šaku u levak oko plamička, da bi se plamen raspalio. Na stolu u hodniku nalazila se svetiljka! Želeći da bolje osvetli predsofle, Perent je prineo palidrvce fitilju, ali je u tom trenutku začuo korake iza sebe. Okrenuo se na petama i pred njime se ukazala nejasna, maglovita silueta nekog starog čoveka u spavaćoj košulji koja mu je dosežala do ispod kolena.

Senka je progovorila glasom koji je u mrtvoj tišini odzvanjao mnogo glasnije. – Želite li nešto?

– Da. Povredio sam se, doktore. Previjte me.

Doktor Patridž je sumnjičavo pogledao svog nezvanog gosta. – Pre izvesnog vremena čuo sam neku pucnjavu. Jeste li vi umešani u to?

Perent je osetio da ga sa navalom bola napušta strpljenje. Ali, u sudaru sa kolima izgubio je svoj revolver, pa je savladao nestrljenje i zadržavajući miran izraz lica rekao.

– Da, doktore. Naletio sam na kuršum koji je ispalio neki nevaljalac po imenu Holidej.

Patridž je klimnuo glavom. Nije bio siguran kakvoj vrsti ljudi pripada ovaj čovek, ali, ipak je prišao do stola i uzeo zapaljenu svetiljku. Kada je digao svetiljku do Perentovog izubijanog, bolom izobličene lica ustuknuo je kao oparen i na njegovom licu se ukazalo priznanje da je prepoznao svog pacijenta.

Perent je u starčevim očima pročitao istinu. Odgurnuo je rukom svetiljku od sebe i gurnuo doktora u jednu sporednu odaju. Patridž se sappleo na prag odaje i pao na pod licem okrenut zemlji.

Dok se Patridž dizao sa poda, Perent je žurno prešao preko odaje i sa ormarića za instrumente uzeo „kolt“. Revolver je bio pun i Perentovo lice se razvuklo u osmeh. Okrenuo se prema Patridžu s izrazom likovanja na licu.

Patridž je njegovo likovanje shvatio kao pretnju i jabačica na grlu mu je zaigrala. – Ne pucajte, Perente, ne pucajte!

Perent se osmehnuo. – Očigledno da dobro vidite doktore. Ustanite lepo na noge i nađite nešto za ovu moju ruku. U rani je ostalo tane. Izvadite ga.

Patridž je ustao i obrisao ruke o svoju dugačku noćnu košulju. Bio je uplašen, ali u njegovim očima je blistao odsjaj prkosa.

Perent je mahnuo revolverom prema njemu. – Požurite doktore ili ću vas, časna reč...!

– Pretnjama kod mene nećete postići ništa, Perente, ali, baš ništa.

– Ja ne pretim uprazno, starče, ja ono što kažem i izvršim. – Perent je lagano zapeo obarač revolvera i ledeno metalno „klik“ steglo je doktorevo srce. Patridž je pobledeo kao smrt.

Perent je revolverom pokazao prema flašama sa lekovima, a onda prema hirurškom nožu koji se nalazio u posudi za dezinfekciju.

– Izvadite mi tane i previjte me što brže možete, ali pazite da me mnogo ne boli, doktore. Nisam raspoložen za neki grub postupak i trpljenje bolova od vas niti od bilo koga drugog.

Patridž je nekoliko puta progutao vazduh, a onda uzeo nekoliko boca sa police i doneo ih do stola. Stavljajući ih na sto, rekao je glasom koji je odavao uzbuđenje.

– Moram da pripremim tople vode i čiste zavoje.

– Mi moramo, doktore, nas obojica. Dok me ne previjete bićemo jedan uz drugoga kao da smo blizanci.

Patridž se ugrizao za usnu. Pošao je ispred nezvanog gosta u drugu odaju, zapalio tamo drugu svetiljku i nasuo u jednu posudu tople vode iz lonca na peći. Zatim je uzeo Perenta za ruku i primeo je do svetlosti. Perent je pažljivo posmatrao starog

doktora i zapazio je da se njegovo lice smračilo.

– Znam da je loše, prema tome, uradite sve najbolje što umete, doktore.

Patridž je oprao sasušenu krv sa otvorene rane i rekao Perentu da sedne. Obrisao je ranu, onda zavukao makaze, zatim ponovo obrisao i ponovo zavukao sve dok nije napipao i izvukao kuršum zariven duboko u meso. Pustio je da olovno tane zvečeći padne u posudu sa vodom, a onda je ranu posuo nekim prahom, preko toga stavio gazu i najzad zavoj. Završivši operaciju, digao je glavu i odmakao se korak nazad, pogleda uperenog na pacijanta koji je nesigurnim korakom ustao sa stola.

– Ja mnogo cenim ljude koji mi čine usluge, doktore i uvek im se odužim za sve što mi učine – rekao je Perent i zamahnuvši rukom spustio dršku revolvera na Patridževu glavu.

Stari doktor je klecnuo nogama i srušio se na pod. Ali, udarac je bio tek toliko jak da ga je oborio na kolena, jer razbojnik i sam ošamućen, nije dobro odmerio snagu udarca. Klečeći na kolenima, doktor je digao glavu.

– Neki ljudi su hulje do dna duše, Perente.

– Tačno – rekao je Rens Perent i udarcem čizme gurnuo doktora koji se srušio na stranu. Kada je Patridž s mukom pokušao da ustane, razbojnik je odgurnuo sto u stranu i uputio se vratima.

Ali, vrata su se otvorila pre nego što je stigao do njih. Perent je prigušio krik iznenađenja u grlu.

U hodniku ispred vrata sa rukom na dršci revolvera stajao je Dok Holidej. Perent je dograbio starca za rame i zaklonio se iza njega.

– Došao sam da vratim dug – rekao je Dok.

Perent je gurnuo Patridža napred i zaklonio se iza stola oborivši ga jednom ru-

kom. Isturivši revolver prema Holideju, ciknuo je kroz stisnute zube. – Ubio si mi brata, prokletniče!

– Nije se moglo drukčije. Bilo je on ili ja – rekao je Holidej.

– Sada je ti ili ja, mister!

Perent se izdigao iznad stola i ispalio hitac. Ali, Holidej je već lebdeo u vazduhu, jer se, procenivši po Perentovom siktavom glasu, a još više po izrazu njegovih očiju da se sprema da ubije, bacio u stranu. Pao je porebarke na pod i kotrljajući se ispalio dva hica koji su otkinuli komade iverki od stola. Zatim se ponovo digao i glavačke skočio, da bi Perenta dobio na liniju nišana. Bandit je ponovo skočio na noge i njegov revolver je planuo. Tane se zarilo u pod na nekoliko santimetara od Dokovog lica, samo trenutak pre nego što je Dokov revolver dva puta planuo. Jedan metak pogodio je Perenta u nogu, okrenuo ga u krug i odbacio ga do prozora koji je pod njegovom težinom prsnuo u paramparčad. Razbojnik je proleteo kroz prozor, ramenom pao na trotoar i ustajući ispalio nekoliko hitaca kroz prozor, da bi zadržao Doka Holideja. Zatim je šepajući potrčao duž zida.

U glavi mu se kovitlalo. Bol mu je razlamao telo. Osećao je, bolje reći znao je sasvim sigurno, da nikada neće otići iz ovog grada. Život je za njega došao do kraja. Ali, neće se predati. I, začudo, pomisao da će umreti nije ga nimalo brinula, jer je vulkanski bes u njemu bio jači od straha.

Holidej! To ime bilo je kao usijanim žigom utisnuto u njegovu svest. Holidej! Morao ga je ubiti, po svaku cenu. Život mu se sada sastojao samo iz jednog cilja, ubiti Holideja, ubiti ga tako da bude svestan svoje smrti, da se muči u paklenom saznanju da jednom za svagda napušta ovaj svet.

Za to vreme, u unutrašnjosti zgrade, Dok Holidej je proklinjao sebe. Po drugi put te večeri propustio je priliku da reši svoj sukob sa Perentom. Žureći da izađe na zadnju verandu, u tri skoka se našao napolju, ali kada je sišao niz stepenice i okrenuo nalevo, ugledao je Kori Stara.

Holidej nije obratio pažnju na njega. Dotrčao je do ugla doktorove kuće i ugledao Perenta kako hramljući odmiče ulicom. Spazivši ga, Perent je pripucao i vreća tanad prozviždala su pored Dokove glave i ramena. A onda je i Kori Star otvorio paljbu na njega. Dok je bio prisluđen da legne na zemlju. Ispalio je hitac koji je naterao upravnika zatvora da potraži zaklon u jednom dovratku, a onda se okrenuo na drugu stranu i koncentrisao pažnju na Perenta.

Ali, razbojnik je bio nestao u pomrčini.

Dok je skočio na noge i panterkim skokovima potrčao duž zida zgrade. U tom trenutku je kroz noćnu tminu do njegovih ušiju dopro povik Rufa Simpsona.

– Holideje, jeste li ga sredili?

Dok se okrenuo i ugledao Simpsona kako krupnim trkom grabi stazom. Holidej je nastavio trk, ne obraćajući pažnju na šerifa. Stigao je do kraja dvorišta i video da je jedan deo ograde od letava izvaljen i oboren. Na drugoj strani ograde trag na travi završio se u jednoj uzanoj uličici koja je vodila prema ivici grada.

Simpson se zaustavio i povikao. – Nosite se do davola! Pustili ste ga da pobegne!

U tom trenutku pojavio se i zadihani Li Etkins, a iza njega Kori Star. Holidej je vratio revolver u futrolu i na petama se okrenuo i odgurnuvši ramenom Simpsona prošao pored njega kao da ga ne vidi. Prošao je i pored zadihanog Li Etkinsa i dograbivši Korija Stara za rame, pritisnuo ga snažno uz zid zgrade.

Holidejeva desnica je poletela i pesnica se spustila na vrh Starove brade. Od dru-

gog udarca upravnik kaznionice s zgrčio i zastenjaio.

– Čoveče, jeste li poludeli?! – povikao je Simpson. Pružio je ruku da dohvati Holideja, ali, uspeo je da ga uhvati samo za košulju i Holidej se istrkao i zadao poslednji udarac Staru u lice.

Kada je upravnik zatvora pao na zemlju, Holidej se bez žurbe okrenuo na petama i presecao ovoga ledenim glasom. – Pazite vi na vaš grad, mister, a mene ostavite na miru.

Zatim se udaljio kroz oborenu ogradu pravo preko izgažene trave u uzanu sporednu uličicu.

IX

Dok Holidej se tihim, gipkim korakom Apača, šunjaio ivicom grada kroz tamu prošaranu sivom praskozorja. Već tri časa je kao lovački pas pratio krvav Perentov trag.

Stojeći u dovratku poslednje u nizu trgovina u ulici, Dok je pogledao preko ulice na stovarište drvene građe i ugledao gomile balvana naslaganih pored ograde od bodljikave žice, jednu staru čatrlju sa vratima koja su visila na jednoj šarki, iza nje još jednu gomilu sveže izrezane građe.

Negde u blizini, nalazio se Rens Perent, očajan, begunac pred zakonom, uhvaćen u klopku... bilo je samo pitanje vremena kada će se klupko odmotati do kraja.

Odjednom je sa udaljenosti od pedesetak metara iza sebe začuo nečiji glas. – Pa, Holideje?

Holidej je preko ramena pogledao Rufa Simpsona. Li Etkins je stajao pred šerifa, a obojica su u rukama držali naperene revolvare.

– Tu je negde – odgovorio je Dok znajući na šta Simpson cilja. – Čim se dovoljno razdani poći ću da ga uhvatim.

– Svi ćemo poći... mislim nas trojica – primetio je Simpson.

Holidej je odmahnuo glavom. – Ako se ne preda, onda bi srazmera jedan prema tri bila suviše nepovoljna za njega. Ja se tu držim mere.

Simpson je hteo nešto da odgovori, ali je baš u tom trenutku naišao Kori Star sa velikom oteklinom na vilici i jednim zatvorenim okom. Nešto dalje, trotoarom se neodlučno približavala Beti Kentrel zabrinutih očiju upravljenih na Holideja. Na drugoj strani ulice, uprkos vrlo ranim jutarnjim satima, počela je da se okuplja gomila radoznalaca.

Holidej je nabrao čelo. – Razbudili ste ceo grad, Simpsono?

Ruf Simpson se osvrnuo i odrečno odmahnuo glavom. Onda je mahnuo rukom Staru da se povuče nazad, ali, upravnik zatvora nije poslušao šerifov zahtev i koraknuo je samo nekoliko koraka nazad. Pri tome je neprekidno piljio u Doka Holideja i preteći stezao rukom dršku revolvra.

– Još niko mi nije nekažnjeno uradio to što ste mi vi uradili, Holideje. Neću to dozvoliti ni jednoj smrdljivoj skitnici kao što ste vi.

Holidej je kratko i šumno uzdahnuo vazduh, kao da se pribira. Simpson je pošao jedan korak prema Staru, ali je Star izvukao revolver i uperio ga na šerifa. Promuklim glasom procedio je preko usana. – Ne mešaj se u ovo. Ovo je samo moja u Holidejeva stvar.

Holidej je krišom bacio pogled na stovarište građe, a onda je izašao iz dovratka koji mu je služio kao zaklon. Beti Kentrel je zastala dvadesetak metara daleko i još uvek ga je zabrinuto posmatrala. Holidej je progovorio.

– Ovo nije mesto za vas. Poslušajte me i vratite se u hotel.

Beti se dvoumila i to se videlo po žestokom mrštenju njenih obrva. Na neki način je izraz brige u njenim očima davao njenom licu još lepši izgled. No, odjednom je klimnula glavom Holideju, okrenula se i brzim koracima se udaljila.

Kori Star je povukao opasač naviše na trbuh i belim očima pogledao Doka. – Jeste li završili sa udvaranjem, Holideje. Jeste li spremni da se obračunamo?

Crte Simpsonovog lica su postale oštrije i tvrde. – Sto mu gromova, Stare, opomenuo sam te.

Star je kratko besno zaurao. – Zaveži Simpsono! Ja vodim ovu stvar jer je sve počelo bekstvom iz mog zatvora. Ovde smo Holidej i ja i mi ćemo se obračunati.

Holidej je pokretom ruke uklonio u stranu uznemirenog Li Etkinsa i obišao oko njega da bi stao ispred Stara. Ostali su se povukli levo i desno, zapažajući na Holidejevom bezizraznom licu i u ledenom pogledu njegovih sivoplavih očiju preteću neminovnost od koje su hladni žmarci podilazili do srži kostiju.

Holidej je progovorio glasom bezizraznim kao i njegovo lice. – Stare, ja moram nešto da završim. Kada budem gotov s tim, staviću ti se na raspolaganje u svakom pogledu. Ali, dok ne budem spreman kloni me se... što dalje.

Holidej je okrenuo leđa Staru i vratio se na svoje mesto u do vratku. Minuti su prolazili, a onda je jedan jedini hitac prolomio tišinu sunčevog izlaska. Prozorsko okno pored Holideja prslo je u stotinu komada i okupljena gomila je ustuknula.

Simpson je pokazao prstom prema stovarištu. – Tamo iza poslednje hrpe balvana. Sakrio se u gradu.

Holidej je oprezno izvirio iz zaklona, a onda je odjednom potrčao punom brzinom. Simpson je zakoračio kao da će poći za njim ali ga je Etkins zgrabio za ruku i zadržao ga.

– Pusti ga, Rufe. Nema načina da ga zadržiš niti da sprečiš ono što dolazi. Sem toga, kako je krenuo, sigurno će naleteti na metak, a onda će na nas doći red da stavimo ruku na Perenta.

Simpson se pokretom ruke istrgao od Etkinsa, ali je ostao na mestu. Još dva hica su planula iz zaklona i jedno tane se zarilo u tlo pored Dokovih nogu.

– Lezite! – Povikao je Simpson.

No, upozorenje je stiglo kasno. Holidej je bio pogođen. Udar taneta zaneo ga je u stranu i skoro oborio na tlo.

Kori Star se cinično nasmejao. – Neka im je obojici srećan put u pakao.

Li Etkins je ljutito pogledao upravnika kaznionice.

Okrznut Perentovim metkom po butini, Dok Holidej je povratio ravnotežu i nastavio da trči. Stigao je do kraja gomile balvana dugačke pedesetak metara i tu zastao. Od Perenta nije bilo ni traga. Čuo je samo tutanj Simpsonovih koraka po tvrdom tlu i okrenuvši se mahnio je šerifu rukom da stane.

Tišinu je prekinuo Perentov glas. – Holideje, s tobom sam načinio najveću grešku u životu, zapravo dve najveće greške, jer sam ti dva puta spasao život. Sudbina je htela da te ukloni, ali ja sam je omeo. No, sada ću tu grešku popraviti. Ti si ubio mog brata, a ja ću tebe.

– Perente, znaš da je to bilo samoodbrana. Ti si, međutim, ubio više nedužnih ljudi. Za to pravda mora reći svoju reč. Izidi dignutih ruku i predaj se.

– Nosi se u pakao i ti i tvoja pravda!

Pokušaj da se izbegne krajnji ishod je propao, što je Holidej očekivao. Zlikovac Perentovog kova nije lako dizao ruke i nije preostajalo drugo, nego stati oči u oči s njim. Po glasu, Holidej je sračunao gde se Perent nalazi, ali, nije bezglavo jurio na njega, već je lagano sa druge strane obišao oko gomile.

Stigao je do kraja gomile balvana, duboko udahnuo vazduh u pluća i zakoračio napred. Ali, kada je izašao iza prestruganih balvana, začuo je grebanje čizama po drvetu i trenutak kasnije ugledao Rensa Perenta kako sa hrpe balvana skače na zemlju nekih desetak metara ispred njega. Još dok mu noge nisu čestito dodirnule tlo, opalio je iz revolvera.

Dok je osetio da ga je vrelo tane oprljilo ispod leve mišice, ali delić sekunde pre toga već je bio pritisnuo okidač svog „kolta“. Revolver je grmnuo i kuršum je pogodio Perenta u grudi. Bandit je jauknuo, ali je nekakao uspeo da opali još jedan metak. Oči su mu gorele od mržnje.

– Pucaj! – procedio je kroz stisnute zube. – Pucaj sto mu gromova.

Digao je revolver i nanišani. No, pre nego što je Perent pritisnuo oroz, Dokov revolver je dva puta planuo i oba kuršuma su se zarila u Perenta. Snažni revolveraš se zateturao unazad i tresnuo na gomilu debala, a revolver mu je ispao iz mlitavih prstiju. Pogledao je Holideja i u njegovim očima nije bilo straha, već samo gneva i beskrajne mržnje.

– Trebalo je da te pustim da se udaviš – prokrkljao je kroz mehuriće krvi koji su mu izbili na usnama. – Držao sam da si običan kicoš, Holideje... ali, ti si brži nego što se priča.

– Napravio si dosta grešaka, Perente – rekao je Dok Holidej. Najgora ti je bila što si ubio Mak Harga. To nikako nisi smeo.

Perent je zurio u revolver koji mu je ležao pored nogu. Ispljunuo je penušavu krv. Onda je digao glavu, ispravio se i zakoračio jedan korak napred, ruku ispruženih ka Holidejevom grlu. Učinio je još jedan nesiguran korak, a onda je posrnuo, pao potrbuške i ostao nepomičan okrenut licem zemlji.

To je bio kraj revolveraša Rensa Perenta.

*

Konrad Kentrel je navukao svoj uredno očetkan sako i zamišljeno pogledao svoju unuku. Vlažnih, plavih očiju Beti je izdržala njegov pogled i zagrizla usnu da bi presekla reč koja joj je navirala iz grla.

– Ja ću otići da se vidim sa Dokom Holidejem umesto tebe – rekao je stari čovek. – Ali, mislim da je to greška.

– Možda jeste, dedice – složila se Beti – ali, moram da znam na čemu sam. Neposredno pre pucnjave, kada sam ga pogledala, osetila sam nešto što nikada ni za jednog čoveka nisam osetila. Zbog toga moram da znam šta misli.

– I ono što ti kažem primićeš kao istinu, je li devojčice? – rekao je starac.

Beti se ponovo ugrizla za usnu i svečano klimnula glavom. – Da. – rekla je.

Konrad Kentrel je izašao iz sobe. Sišao je niz hotelsko stepenište, prošao kroz predvorje i trotoarom se uputio prema salunu. Vezanog za privezište ugledao je velikog Holidejevog ždrepcu zelenka. Konj je okrenuo glavu prema njemu, tiho mrmoreći zarzao, a onda okrenuo glavu niz ulicu.

Kentrel je ušao u salun i tamo zatekao Rufa Simpsona i Li Etkinsa naslonjene na šank. Obojica su ispijali viski. Predstavnik reda i zakona ostavljao je utisak čoveka zadovoljnog sobom.

Kentrel je prišao i zapitao. – Gde mogu da nađem Doka Holideja?

– Biće uskoro ovde – rekao je Simpson. – Pijte, mister Kentrele, učestvujte u našem slavlju.

Kentrel je odmahnuo glavom i usne su mu se stisnule. – Ne mislim da je smrt nekog čoveka razlog za slavlje, šerife. – Okrenuo se i s namerom da pođe, kada je

na leptirastim vratima u odaju ušao Dok Holidej. Kentrel se uputio pravo prema njemu i klimnuvši glavom u znak pozdrava rekao.

– Moja unuka bi želela da razgovara sa vama, Holideje.

Nekoliko dubokih bora urezalo se na Holidejevom čelu. Bacio je letimičan pogled prema Etkinsu i Simpsonu i video da je njihova pažnja usredsređena na njega. Odmahnuo je glavom.

– To je nemoguće. Odlazim iz ovih stopa.

Kentrel je ozbiljno klimnuo glavom. – Tako sam i mislio. Ona je fina devojka, lepa kao upisana i u pravom smislu reči divna, kao što ste verovatno primetili. Ne želim da se na bilo koji način oseti pogođenom i za to bi bilo najbolje za sve, ako biste odjahali i da je ne vidite, kao što ste nameravali.

Holidej je skinuo šešir i prstima začesljao bujnu tamnu kosu.

– Starajte se o njoj i čuvajte je – rekao je Dok Holidej i koraknuo u stranu da propusti sedokosog starca da prođe. Kada se Kentrel udaljio, prišao je šanku i poručio brendi.

– Onda, znači, odlazite? – rekao je Simpson.

Dok je klimnuo glavom.

– Pa, ne biste morali – rekao je Etkins. Kao što sam vam već rekao, ovde biste mogli naći neki posao ili početi nešto samostalno, za svoj račun. Znaite, moram da vam kažem da ovdašnji ljudi imaju vrlo visoko mišljenje o vama.

Holidej je odmahnuo glavom. – Ne.

Etkins se namrgodio. – Šta to nije u redu sa vama, sinko? Kakva vam muka jede utrobu? Slušajte šta...

– Pusti čoveka na miru, Li – umešao se Simpson. – Holidej svakako ima svoje razloge. Oprosti se sa čovekom i pođi da proveriš da li je u zatvoru sve u redu.

Možda bi ga trebalo počistiti ili malo urediti.

Etkins je nešto promrmaljao i šmrknuo kroz nos, čime je izrazio svoje negodovanje. Zatim je pružio ruku. – Naidite nekada u naš grad, Holideje. Ovde se mogu popiti dobro piće i dobiti dobra hrana, a to nije za potcenjivanje.

Holidej se osmehnuo starom smežuranom šerifovom pomoćniku i ispratio ga pogledom. Kada su se leptirasta vrata sklopila za Etkinsom, Simpson je zapitao.

– U čemu je stvar, Holideje?

– Šta u čemu je stvar?

– Pa, to vaše lutanje. Vi ste tip čoveka usamljenika, to je jasno, ali časti mi, ipak vas ne razumem. Kentrel vam je na tanjiru ponudio sigurnu budućnost i... primamljivu uz to. Nemojte mi reći da vam se Kentrelova unuka ne dopada!

Dok se ozbiljnog lica zagledao u šerifa, ali ga uopšte nije video. Pogled mu je počivao na Simpsonu, ali su mu misli bile daleko. Lutalice kao i on sam, njegove misli su poletele nazad u prošlost, u gradove kroz koje je prošao do grada u kome je posle sudara sa Pedrom Romerom stekao slavu brzorukog revolveraša i počeo epopeju lutanja kojoj za sada nije video kraj. Uzdahnuo je, uzeo čašu sa šanka, nazdravio Simpsonu i ispio.

Zatim je bez reči prošao preko odaje ka izlazu. Ispred njega leptirasta vrata su škripnula i unutra su ušla dva građanina. Videvši Holideja, uklonili su se u stranu. Dok je klimanjem glave pozdravio njihovo učtivo ponašanje i izašao na prostor pred salunom. Idući prema konju, ugledao je siluetu nekog čoveka koji se šunja oko njegovog konja. To je bio Kori Star.

Kori se mašio rukom za revolver, ali je Ruf Simpson priskočio i vrhom čizme ga udario po nadlaktici. Kost je resko krcnula, a već upola izvađen revolver kliznuo je

nazad u futrolu. Star je kriknuo, ali se Simpson isprsiio pred njim.

– Dosta je, Stare, završeno je s igrom. No, ako baš želiš da se tučeš sa polomljenom rukom, onda samo nastavi.

Star je glupavo pogledao Simpsona. Holidej je zakoračio prema njemu i pogled na njegovo lice naterao je Stara da uzmakne.

– Imam samo jednu ruku – izgovorio je zaplićući jezikom.

– I sa tom jednom rukom možeš da se popneš na konja i odjašeš, – rekao je Simpson. – Savetujem ti da to učiniš i da mesec dana ni nosem ne zaviriš u grad.

Star je zdravom rukom protrljao povređenu. Konačno, da bi sačuvao bar deo dostojanstva u porazu i povlačenju, promrmeljao je kroz stisnute zube. – Jednog dana ću te ponovo sresti, Holideje, videćeš već. Nećeš znati kada će se to desiti i zato od sada misli na taj susret. Misli i strepi, jer jednoga dana ću te naći.

– To će biti dan tvoje smrti – odgovorio je na to Dok mirno. Zatim je prišao konju i do kraja odvezao vodice od privezišta. Stavivši nogu u uzengiju, okrenuo se i pogledao Rufa Simpsona. – Zahvaljujem vam na svemu, šerife.

Simpson je klimnuo glavom. – Nema na čemu, Holideje. Želim vam srećan put.

– Hvala! – Holidej je ravnodušnim pogledom preleteo po licima okupljenih posmatrača. Verovatno su oni, ili bar većina njih, bili dobri ljudi. Možda malo uplašeni i neodlučni, ali ipak dobri. Možda je i grad, uzev u celini, bio miran grad. Ali, takav grad nije bio za njega.

Petama je opomenuo konja da pode i ždrebac je zakoračio krupnim hodom. Prema severu, prema horizontu koji se gubio u izmaglici. Dok Holidej je digao pogled i zagledao se u daljinu.

Jedva da je prešao pedesetak metara kada je na vratima hotela ugledao Beti

Kentrel. U očima su joj se blistale suze. Vodicama je upravio konja prema njoj i pred trotoarom usporio i stao. Čvrsto stiskajući šake, Beti je prišla do ivice trotoara.

– Želela sam da vam kažem zbogom – rekla je.

Holidej je neprimetno napucao usne, ali nije rekao ništa. Beti je prišla i pomilovala konja po glatkoj sjajnoj dlaki. Gledala je neko vreme u zemlju, a onda je digla glavu i zagledala se Holideju u oči.

– Mister Holideje, na neki način osećam da vas poznajem bolje nego što sam poznavala bilo kog čoveka u mom životu. Dedica i ja nameravamo da ostanemo ovde i da kupimo imanje. Možda ćete se jednog dana vratiti.

– Možda.

Beti je uspela da se osmehne, mada su joj oči još uvek bile vlažne. – Ja bih želela da se vratite. Možda to neće biti skoro ako se ikada desi. Do tada, možete li mi dati nešto što će me podsećati na vas? Ne-ku stvarčicu, za uspomenu...

Holidej je setno nabrao čelo. – Ja imam malo šta da dam, mis Kentrel.

– Ipak, imate nešto što je samo vaše – rekla je.

Dok se zagledao u daljinu i oči mu je zamaglila seta. Koliko će vremena proći i koliko milja će ostati pod njegovim nogama pre nego što ponovo sretne osobu tako milu i čednu kao što je Beti Kentrel. Za trenutak je pomislio da je toj devojci trebalo dati nešto više od ućivih pogleda, osmeha i poštovanja. Neki unutrašnji podsticaj mu je govorio da za to još uvek nije kasno. – Daću vam nešto Beti, ali ću vam zauzvrat uzeti nešto što će mene sećati na vas.

Dok Holidej se nagnuo u sedlu, obgrlio rukama devojkicu i pridigavši je na prste prihvatio je drugom rukom ispod potiljka. Njene usne su se začudeno napucale kao

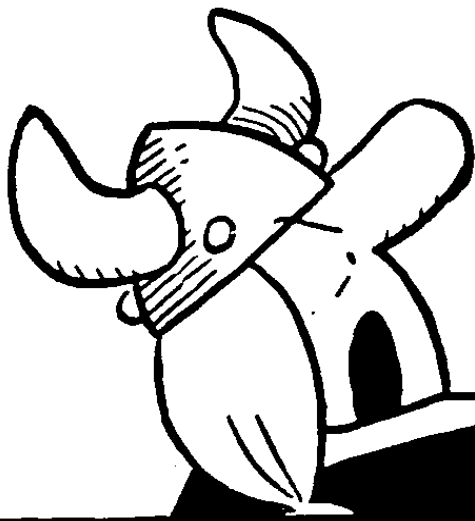
da je zaustila nešto da kaže, ali ih je Dok zatvorio svojim usnama. Osetivši dodir njegovih tvrdih usana, njene usne su se žedno otvorile i ona ga je obema rukama obgrlila oko vrata. To je trajalo nekoliko sekundi, a onda je Dok skinuo njene ruke sa svog vrata. Zatim je poterao svog konja u trk. Topot kopita prigušio njegovo kratko. – Zbogom Beti!

Pojahao je u susret novom gradu. Bilo ih je tako mnogo i u njima tako mnogo avantura da mu je bilo svejedno kuda će poći. Možda će u nekom od njih naći nešto što će ga vezati, što će sa njega skinuti prokletstvo večitog lutanja i bežanja. A možda i neće. Možda će njegov život biti do kraja epopeja neizvesnosti i rizika.

– KRAJ –

HOGAR STRAŠNI

by
DICK BROWNE

KAKVO JE TO PONAŠANJE
ZA STOLOM,
PRIMITIVCE JEDAN!

ZAR NISI NAUČIO DA SE
SERVIRA SA **DESNE** STRANE
GOSTA, A NE SA **LEVE** ??

DICK BROWNE
3-10

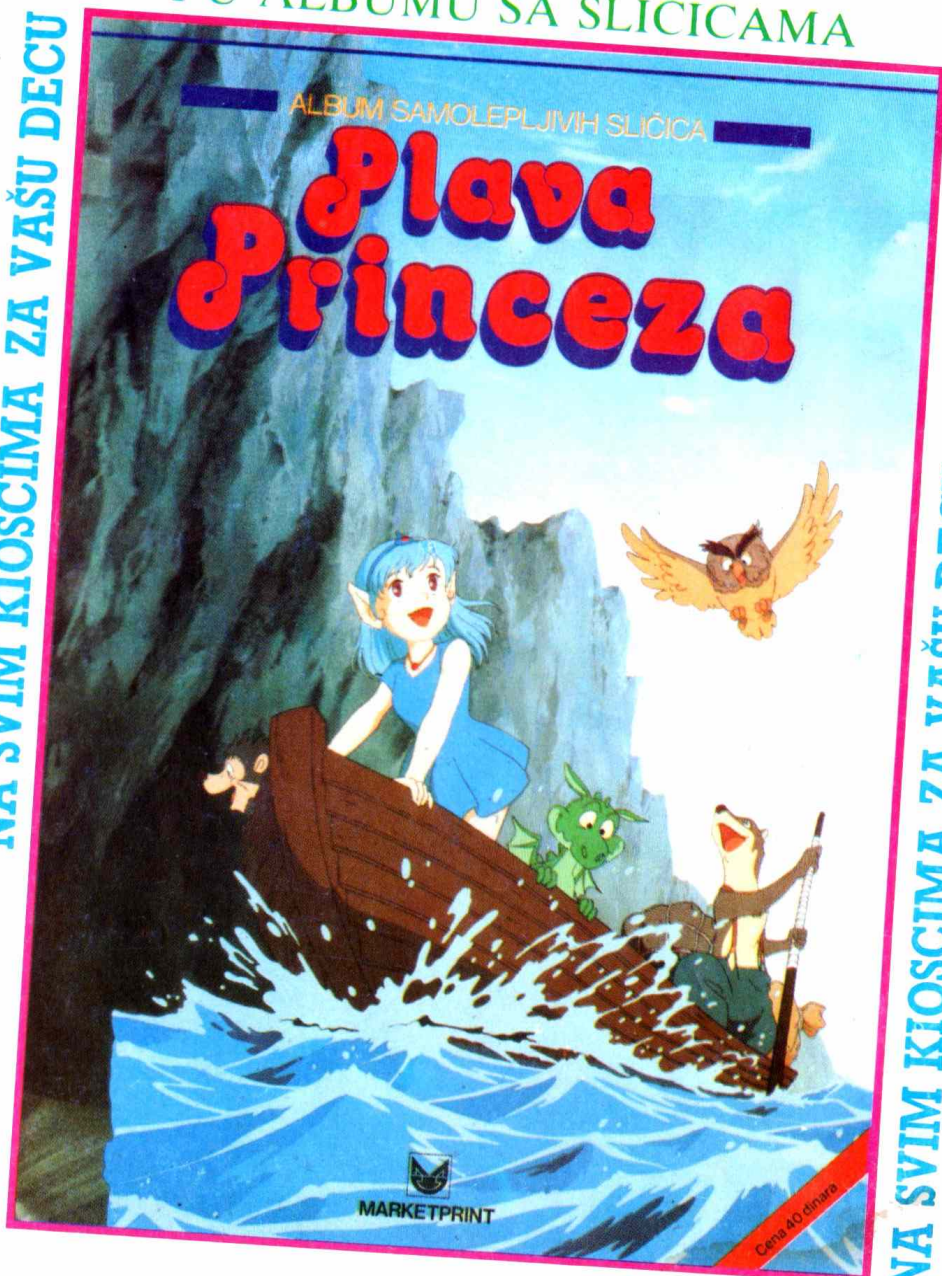

A • L • B • U • M

samolepljivih sličica
PLAVA PRINCEZA

PRVI PUT NA TELEVIZIJI
I U ALBUMU SA SLIČICAMA

NA SVIM KIOSCIMA ZA VAŠU DECU

NA SVIM KIOSCIMA ZA VAŠU DECU